

Lưu Na

Lên Đền

**Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu
2016**

. . . Có khó gì một bộ tượng, một bộ bài vị, những bức ảnh thờ, một bát chân nhang... Những thứ ấy nhẹ tênh, nhưng những món nhẹ tênh ấy là cội rễ sâu mình với quá khứ tổ tiên làng mạc tôn giáo, mỗi cái bàn thờ khẳng định người chủ của nó là kẻ kế thừa di vãng đang là một phần của di vãng và sẽ trở thành di vãng. Ngà không bao giờ ngại trần trở, mà khi bắt tay vào việc xếp đặt một chỗ thờ đều thấy mình do dự, đều thấy mình choáng ngợp với cái viễn ảnh mình sẽ sống hết cái đời còn lại ở đất này, mình đành phải đóng cọc bám rễ ở đất này, mình sẽ là công dân của đất nước này. Không, không thể được. Chẳng phải vì đây là hãm địa – đất này là đất lành, là đất dưỡng nuôi, là đất để an cư chứ đâu như đất quê nhà ngày một tàn phai héo rụi. Nhưng Ngà không cam lòng đoạn lìa cổ thổ, không cam lòng mình không còn là dân của quê hương con của mẹ cha – bà má vẫn còn trên dương thế đó thôi. Hạt gạo quê nhà dầu vàng hao ó mướt nhưng là hạt gạo Ngà nhai chung với mẹ cha anh chị em, đất khô cần là đất đã tiếp cho Ngà những hơi thở hao gầy những buồn vui rày rứt. . .

Lênh Đênh

Truyện

của Lưu Na

Ảnh bìa : Chiếc lá giữa dòng- Lưu Na

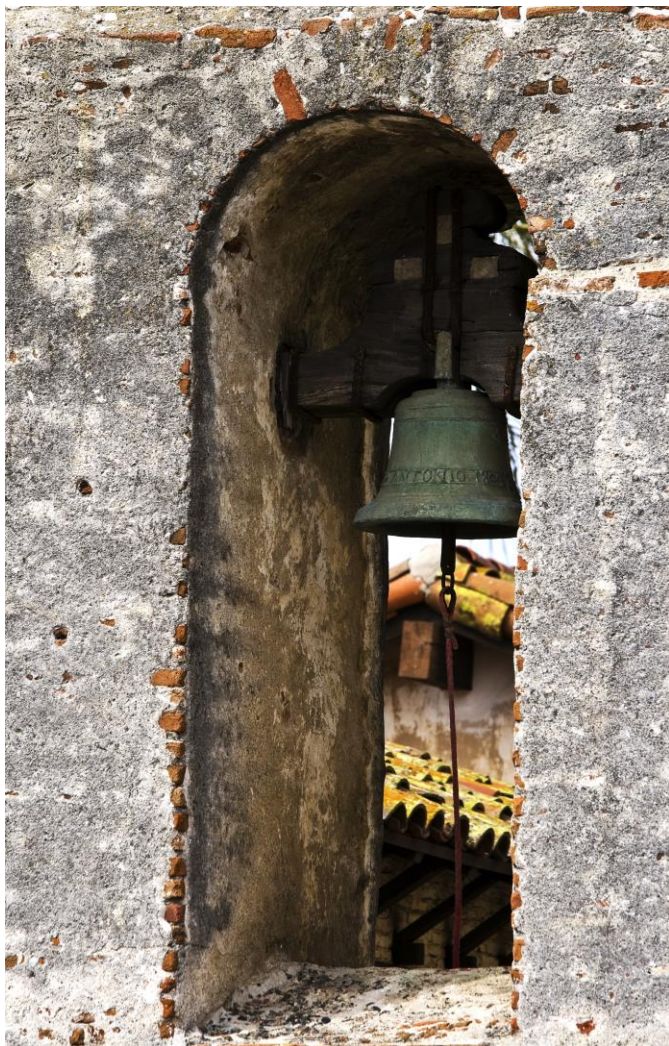
Trình bày : T.Vấn

Phụ Bản 1 và 3 : Ảnh Lưu Na

Phụ bản 2 : Tranh Mai Tâm

Mục Lục

Tựa	1
Chương 1: Trời Thấp	8
Chương 2: Khi Bước Xa Đời	35
Chương 3: Xóa	58
Chương 4: Giá Đâu	103
Chương 5: Giặt Mình Ngó Lại	143
Chương 6: Vết Đau Dài Nối Ngậm Ngùi	188

Phụ Bản 1:Hội Chuông Báo Tử

Lênh Đênh - Lưu Na

Tựa

"Lênh Đênh", Truyện kể của một thế hệ.

Trong lời tựa của tác phẩm "Bếp Lửa"(1965), nhà văn Thanh Tâm Tuyên viết ở dòng cuối cùng:

Mỗi nhà văn chính là một kẻ sống sót.

Sống sót để làm gì? Chắc chẳng phải để sống nốt cuộc đời riêng của mình. Nếu chỉ có thế, hẳn chúng ta sẽ không có một Bếp Lửa kinh điển vẫn còn được đọc lại sau hơn 50 năm. Kẻ sống sót năm ấy đã trở thành một nhà văn. Hơn nữa, một nhà văn tiêu biểu của thế hệ mình.

Mỗi một thế hệ Việt Nam đều có người sống sót để kể lại câu chuyện mà mình và những kẻ cùng thời đã kinh qua. Sẽ không quá cường điệu khi nói rằng Lưu Na là người của thế hệ một rủi sống sót để kể lại cho chúng ta nghe về nỗi đoạn trường mà thế hệ của

Lênh Đênh - Lưu Na

cô đã bị buộc phải sống và chết với nó. Và tôi cũng không thể chối bỏ rằng nỗi đoạn trường ấy có nguồn gốc từ sự thất bại của thể hệ chúng tôi, một thứ gia tài của mẹ rách nát, khôn cùng để lại cho kẻ đến sau.

Mang tâm trạng ấy, tôi đã đọc "Lênh Đênh" của Lưu Na.

Đó là câu chuyện của những thanh niên thiếu nữ miền Nam đang còn ở những năm cuối bậc trung học thì biến cố 30 tháng 4 năm 1975 xảy ra. Nhìn những người phía bên thắng trận hùng hổ bước vào từng ngõ ngách đời sống thường ngày của mình : trường học, sinh hoạt tập thể, quan hệ bạn bè thầy trò, quan hệ gia đình v.v..., họ hoang mang, lo lắng, sợ hãi, bất mãn, rồi buông xuôi, hoặc "nín thở qua sông," hoặc gió chiều nào che chiều nấy, hoặc công khai đương đầu, hoặc cùng với trào lưu người dân miền Nam lúc ấy, tìm cách vượt biên, vượt biển, băng rừng ra khỏi mảnh đất quê hương, vì những kẻ bên thắng trận đã biến nó thành một nhà tù khổng lồ giam hãm những đồng bào kém may mắn của mình.

Nhân vật chính của "Lênh Đênh" là một cô gái trong số hàng chục, hàng trăm ngàn thanh niên thiếu nữ nhắc đến ở trên. Để cứu vãn tuổi trẻ của mình, cô

Lênh Đênh - Lưu Na

chọn con đường vượt biên. Vì, theo cô: *"Vượt biên là xuyên tâm liên chữa bá bệnh từ thể xác tới tâm hồn, là mảnh bằng cao nhất của đại học, là trang sức quý giá của xã hội bây giờ. . ."*

Nói chọn cũng chỉ là một cách nói, vì cô nhờ là "bồ" của một thanh niên có gia đình tổ chức vượt biên nên cô được họ bằng lòng cho đi theo. Vả, số phận hay chọn lựa, trong trường hợp của cô gái trẻ, đều không sai. Giống như hàng vạn những mảnh đời tuổi trẻ khác trên một nửa đất nước những ngày ấy, những ngày mà cả đất nước ai cũng biết đến sự "nhiệm màu" của "thần dược Xuyên Tâm Liên".

Cô gái trẻ may mắn được đặt chân lên đảo tị nạn mà không bị hề hấn gì. Nhưng cô cũng đã có cơ hội được chứng kiến những dư chấn buốt lòng ở những cô gái bị hải tặc hãm hiếp trên con đường vượt biên. Sự may mắn của cô đã biến cô thành một kẻ có tội với những người đồng lứa kém may mắn của mình. Đó là cảm giác kinh khủng quá sức chịu đựng của một cô gái trẻ vừa qua tuổi trăng tròn, cộng thêm thời gian ở đảo tị nạn đủ dài và cuộc sống trên đảo đủ sâu để cô biết cay đắng triết lý ". . . *mỗi sự sống đều bao gồm tai ương khổ đau hạnh phúc lúc biến lúc hiện, mà thuyền nhân là mặt hiển lộ của cái mình quen gọi là bất hạnh. . .*" và sự khẳng định

Lênh Đênh - Lưu Na

buồn bã " . . . Đảo tị nạn không chỉ xóa lối về mà tẩy trắng luôn những tờ hồn trắng, để lại những vết gôm nhám nhờ xám buồn. . . "

Khoảng thời gian đầu của làn sóng vượt biên, dù chờ đợi 'thanh lọc' lâu hay mau, thì sớm muộn gì thuyền nhân cũng được đưa đi định cư ở một nước thứ ba. Thế nên, cô gái trẻ của "Lênh Đênh" cũng đã *"đến Mỹ một ngày tháng Hai xám buồn"*.

Đất lạ quê người. Thêm những người mà cô chung chạ suốt từ thời gian ở đảo cũng như khi đến Mỹ chẳng phải là người thân ruột thịt, và cái gọi là "mối tình" giữa cô và anh thanh niên thuộc về gia đình ấy ngày cứ một phai nhạt đi, nên cảm giác bơ vơ là điều cô gái trẻ không thể tránh khỏi. Dù chính cô đã "chọn lựa" đặt chân xuống thuyền ra đi nhưng không khỏi có lúc cảm giác bơ vơ đã đẩy cô đi xa hơn nữa để biến thành cảm giác "bị bỏ rơi." Nếu cảm giác "bị bỏ rơi" là hiện thực, thì không phải chỉ mình cô bị bỏ rơi, mà là tất cả những người thuộc thế hệ cô bị bỏ rơi. Cũng dễ hiểu. Thế hệ đàn anh của cô lúc ấy đều đã "tự mình đem thân vào rọ," mãi nhiều năm sau mới thoát ra, đặt chân được đến xứ người bên cạnh cô thì họ cũng "bơ vơ" không kém. Nhưng đến lúc này thì cô đâu có còn cần đến họ, hay bất cứ ai khác nữa. Cô đã tự mình bươn chải, học sống với người lạ, học ngôn ngữ lạ, làm quen với văn hóa lạ, bên cạnh một tâm trạng vẫn còn lưu

Lênh Đênh - Lưu Na

luyện mảnh đời cũ quê nhà, có *"Má, với chái bếp hè đường . . ."*, và những kỷ niệm khó quên của một thời tuổi trẻ với bạn bè, với chính những bài hát "cách mạng" đã *"như những vết mực lem hay những vết chàm trên thân thể tâm trí không dễ nhận ra để kịp thời xóa bỏ . . ."* Dầu vậy, cô gái trẻ, cũng như bao người tị nạn khác, già trẻ lớn bé, có quá khứ hay không có quá khứ, một mình hay hai mình, hay nhiều mình, đều phải tìm cách loay hoay sống cho hết cuộc đời mình, dù có lúc cô thú nhận *"cuộc sống rất tầm thường mà thật khôn kham."*

Cuối cùng, cuộc sống của cô gái trong "Lênh Đênh," của những người trẻ thế hệ cô cũng đã ổn định trên xứ người. Phần lớn họ đều đã cố gắng học hành để có được mảnh bằng kiếm sống như những người trẻ bản xứ. Thế nhưng, suy tư của họ không đơn giản như cách họ sống, như những thế hệ lớn hơn thường nghĩ về họ. Giờ đây, cô gái trẻ năm xưa đã hoàn toàn trưởng thành, đã có đủ những gì mình mong muốn, và đến lúc sự ổn định ấy quay lại hành hạ cô. *" . . . Ngà đã chấp nhận mình không còn bao giờ có thể gặp lại gia đình, không còn có thể là một người con dân của đất nước. Ngà biết mình chỉ còn một con đường là sống và chết ở nơi này _ đó không còn là chuyện núi lở sông tan gì. Chấp nhận, nhưng có nỗi ngao ngán âm thầm khi Ngà nghĩ đến những gì sẽ đạt được: một mảnh bằng một công việc tốt một mái nhà một hôn nhân đùm đẽ con cái, và một*

Lênh Đênh - Lưu Na

vuông đất cuối đời. Nếu xem những thành đạt có thể có đó là ý nghĩa chung quyết của cuộc sống, Ngà buồn rầu nghĩ rằng đó thực ra là điều sỉ nhục cho cố gắng của mình, của muôn người đã dùng hết sức mình vượt cơn hồng thủy nơi quê nhà, nơi biển dữ.."

Ngà, cô gái trẻ của "Lênh Đênh," là khuôn mặt điển hình một thế hệ bị đàn anh "bỏ rơi" khi họ chưa đủ sức để có thể đảm đương được cuộc đời mình, nói gì đến sứ mạng mà thời đại sẽ giao phó cho họ. Mặc dù sự "bỏ rơi" ấy xảy ra chẳng qua là do vận nước nổi trôi, nhưng trước lịch sử, thế hệ đàn anh của cô gái vẫn không thể rũ bỏ được trách nhiệm của mình.

Giọng kể của Lưu Na trong "Lênh Đênh" chậm rãi, từ tốn (so với số tuổi của cô), nhưng vẫn có những đoạn bút phá, như thể cảm xúc bị dồn nén phải tìm cách thoát ra khỏi cái khuôn bình tĩnh giả tạo. Những lúc ấy, người đọc mới cảm được nỗi buồn âm ỉ trong giọng người kể truyện. Một thứ hiệu ứng tâm lý được tính toán qua kỹ thuật kể truyện theo lối văn chương Mỹ hiện nay chăng? Thú thật, tôi không dám quả quyết. Chỉ ngạc nhiên một điều, tác giả rời khỏi cái nôi tiếng Việt từ khi mới 17, 18 tuổi, vốn liếng ngôn ngữ mẹ đẻ mang theo có thể chỉ từ những trang báo Tuổi Hoa, Tuổi Ngọc hoặc vài quyển sách dành cho tuổi dậy thì; hoặc cao hơn nữa thì cũng chỉ vài quyển sách thời thượng trước 75. Vậy mà ngôn ngữ trong "Lênh Đênh" mang một vóc dáng khá

Lênh Đênh - Lưu Na

chững chạc, có chiều sâu khá lôi cuốn, và đáng kể nhất là độ nhuần nhuyễn trong cấu tạo câu chữ đúng cung bậc, đúng liều lượng, không quá đà, cũng không hụt hơi, cho thấy độ chín tới của một ngòi bút tuy "mới" mà không có chút gì gọi là "non nớt." Có lẽ là nhờ những năm tháng "mê sách báo" sau khi cuộc sống nơi xứ người tạm ổn định, vớ được quyền sách tiếng Việt nào cũng ngấu nghiến như kẻ chết đói mà tác giả đã từng tâm sự trong những bài viết rải rác đây đó chăng?

Dẫu sao, như Thanh Tâm Tuyền với "Bếp Lửa," như Cao Xuân Huy với "Tháng ba gãy súng," với "Lênh Đênh", Lưu Na đã làm tròn vai trò kẻ sống sót của thế hệ mình. Người đương thời, hay người đời sau, khi mở những trang sách của "Lênh Đênh," là mở những trang đời đầy bất trắc của một thế hệ vừa chớm bám rễ trên mảnh đất quê nhà thì cơn bão thời cuộc đã thổi họ bay đi rất xa, xa đến độ không có neo quay về(?).

T.Vấn

**Những đoạn in nghiêng, trong ngoặc kép, được trích từ "Lênh Đênh" của Lưu Na.*

Chương 1

Trời Thấp

Tháng Ba, sinh nhật của Ngà đến trong ánh đèn hỏa châu dường như thấp sáng cả đêm dài. Ngà nằm trên gác nhìn xuyên mùng ra ngoài cửa sổ. Những ngọn dừa lạt sạt ngả nghiêng nhưng không phải vì gió, đại bác dường như chồm gần hơn vào thành phố, làm rung rinh nhà cửa cây cối. Ngà nằm im, thấy lòng rỗng không, Ngà muốn mơ ước mà chẳng biết mơ ước

Lên Đênh - Lưu Na

gì _ chỉ có thể nghĩ đến dòng sông Thủ thiêm đen ngòm ngoài bến đò. Mặt nước có dòn đập lên cầu phao vì đại bác? Những cọng rác có hốt hoảng quần quanh chân cầu? Mỗi sáng Ngà vẫn đạp xe thẳng xuống cầu phao đập dềnh để đợi đò, chỉ những hôm nước cạn cầu quá dốc thì Ngà phải dắt xe xuống vì sợ mình sẽ lủi xuống sông. Ngà không biết bơi, và cái dòng nước không mấy trong đó có lẽ sẽ làm mình chết trước khi chìm. Từng đêm dài với đại bác với hỏa châu đi qua, Ngà nhìn quanh thấy sao mọi người vẫn thản nhiên như nỗi lo sợ đạn bom đã là điều vớ vẩn. Ngà sẽ phải ở đây bao lâu? Cách một con sông mà cứ như mình đã về miệt vườn nào đó sống, rồi khi đặt chân lên bàn đạp đạp xe vòng theo công trường Mê Linh thì lại đã thấy mình về với xã hội thân quen. Cái phố phường bụi bặm này có hứa hẹn gì cho Ngà không? Ngà sẽ tìm được một người bạn trai, sẽ tìm được một tương lai? Trong cái nóng dính dấp ngọt ngào và bụi bặm của phố phường, Ngà thấy dường như cuộc sống mình vô duyên và vô nghĩa như những vòng bánh xe đạp đều đều qua đường phố. Tháng Ba, Ngà đã mười sáu tuổi.

Nghiêm!

Chào!

Lênh Đênh - Lưu Na

Giải phóng miền Nam chúng ta cùng quyết tiến bước... nhạc vang ra rè rè từ cái loa, không chất chúa vào tai vì thiếu công suất, nhưng cũng chả yếu đến nỗi có thể vờ đi. Ngà nhìn lá cờ 2 màu nửa vàng nửa xanh nước biển giữa có ngôi sao màu đỏ, thấy như năm cánh sao cào vào mắt theo những đợt uốn lượn khi gió thổi. Rà mắt xuống sân trường, cái im phăng phắc của giờ chào cờ đầu tuần hôm nay có thêm cái nín lặng hậm hực của những cái đuôi tóc chờ xem chuyện gì sẽ xảy ra cho lũ nữ sinh.

Dưới cột cờ, bây giờ bà chủ tịch _ chủ tịch gì nhỉ, sao khó nhớ thật, những lời vừa mới buông ra đã biến mất dù cũng là tiếng Việt chứ có phải tiếng Anh tiếng Pháp gì đâu, bắt đầu nói. Thầy, cô, giám hiệu, giám thị, đứng một khoảng giữa sân, gần cột cờ, nét mặt âm thầm khó đoán, chỉ cô giám học là lộ rõ băn khoăn. Tứ bề là học sinh các lớp. Lớp sáng là trung học đệ nhị cấp, gồm đệ nhất (12), đệ nhị (11), và đệ tam (10). Ngà đã nhảy lên lớp 11 dù chưa học hết lớp 10 vào lúc ấy, ngày 30 tháng 4. Cấp 11 của Ngà có 15 lớp, chia ra chính yếu ba ban: ban A là ban sinh vật, sẽ đi các ngành y khoa, ban B chỉ có 3 lớp _ 2 toán Anh Văn và 1 toán Pháp văn, dự trù sẽ theo các ngành khoa học. Ban C cũng vậy, 2 lớp văn chương Anh Văn, một lớp văn chương Pháp văn, về sau sẽ đi tiếp vào các bộ môn văn học. Còn một ban, ban D, là ban Sử Địa, nhưng sao Ngà chả bao giờ biết có lớp sử địa nào dù trường có phân ban.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà đảo mắt nhìn quanh, rặt những khuôn mặt ngơ ngác, tựa như mắt Thủy ngơ ngác khi Ngà tìm đến hỏi thăm tin tức Thu Hằng. Thủy đã buồn bã:

_Nhà trống trơn, cổng không khóa.

_Có gặp ai, có ai nhắn gì không?

_Không. Tuần sau tao trở lại, gặp ông Rinh tài xế. Ông nói muốn gặp con Hằng thì theo ông.

_Mày theo?

_Còn lâu.

Thủy và Ngà đã đứng im bên nhau rất lâu, rồi Ngà đạp xe về lại bến đò Thủ Thiêm. Hai đứa không gặp nhau cho đến khi nhập học lại.

Bà chủ tịch bắt đầu đọc diễn văn hay diễn thuyết gì đó, *ta rất anh hùng...* Bên cạnh bà chính là chị Chánh.

Chị Chánh, chị Hai, là 2 chị Ngà đã gặp trong 2 lần đi trại với các trường bạn. Một ngày, lớp 9, nhỏ Phan Xuân Loan đến rủ Ngà đi trại do nhóm Áo Tím tổ chức. Ngà mừng hết lớn. Ngà ước ao được ở trong một đoàn thể, được có một sinh hoạt nhóm, mà đó chỉ là ước mơ _ tựa như người ta mơ ước đi

Lênh Đênh - Lưu Na

đến một chân trời xa, vì Ba, đúng hơn là Má quyết định mọi việc, không bằng lòng cho các con “đàn đúm” hội đoàn gì cả. Má không nói trực tiếp, nhưng những lúc rảnh rang Má thường kể chuyện hợp thanh thiếu niên ở ngoài Bắc, đoàn thể đoàn thiếc rồi là nhảy sơn đồ mì... Dì Lân mê lắm nhất quyết bỏ nhà đi theo đoàn công tác và oán trách chị, má của Ngà, là bóc lột em mình làm người ở không công. Đề mang được đi vào Nam với gia đình cũng là một cuộc toan tính lừa gạt, vì xe lửa chạy xa rồi dì mới biết là đi đâu. Kết luận: Ngà đi chơi thì ai lo cơm nước cho gia đình?

Nhưng chả biết sao Ngà lại đi “thoát” được tới 2 lần! Sớm tinh mơ Ngà đến bên hông chùa Xá Lợi, đã có 2 chuyến xe đồ chờ sẵn, nhưng một chuyến đã đầy nhóc nam nữ sinh lẫn lộn. Ngà và Xuân Loan lên chuyến xe thứ nhì. Chỉ ra ngoài Thủ Đức, tới Lái Thiêu là nhiều nhất, mà Ngà thấy lòng phơi phới tưởng như mình đang được du ngoạn nơi biển trời nào xa tắp.

Đến một nơi thật rộng, mới biết có rất nhiều trường trung học tham dự, và các anh chị lớn đã bắt đầu phân chia các trường vào chung một tổ để sinh hoạt.

Trong nhóm của mình, Ngà thích nhất anh Nguyễn Trãi. Anh vóc cao cao xương xương, da ngăm đen và mắt dường như hơi hơi lác, nhưng anh có cái quả

Lênh Đênh - Lưu Na

quyết tự tin và rất vững chãi trước đám đông. Anh hướng dẫn mọi người lập vòng tròn, chia đội để tranh tài, phân công đội nào lo bếp nước củi lửa đội nào vệ sinh. Xong, anh hô hào mọi người tham dự trò chơi, thật nhiều trò vui nhộn: thụt dầu, chim đổi lồng, đổ chữ bằng dầu tay, nhảy bao bố, mang trứng trong thìa đi bộ... Khi mọi người đã mệt, anh cho ngồi xuống tập hát. Anh cầm đàn, kiên nhẫn dạy từng đoạn, không cần đưa bài mà Ngà vẫn thuộc trọn vẹn một bài ca lạ hoắc chưa nghe bao giờ

Tình Bắc Nam ta như trời biển bao la

Thề giữ quê nhà không bao giờ lìa xa

Trong cơn nguy biến đất nước gọi chúng ta

Vai chen vai đứng thấy như lòng nở hoa

Từ đồng sâu cho đến non cao cờ phấp phới

Bùng nhịp chân theo tiếng loa kiên cường đi tới

Trăm năm vang tiếng núi sông dục cảm thù tiến lên

Bao nhiêu nguy khó bấy nhiêu lòng người vững bền

Hỡi, làng quê dấu yêu bờ tre xác xơ đang đợi ta

Lênh Đênh - Lưu Na

*Giòng sông có nghe người qua bến xưa nay ngậm
ngùi*

Rừng rừng dừa cao cũng lớn theo tuổi người đi

Mặt trời vừa lên nghe gió reo qua ngàn bước chân

Hồi, mẹ ta đã đi từ khi tiếng bom qua làng quê

Từng đêm vẫn mong chờ đuổi hết quân giặc trở về

Hận thù còn cao hơn Thái sơn hay Trường sơn

*Người người còn đi theo bước chân anh hùng không
sờn*

Trong tai Ngà lúc ấy, bài hát thật oai hùng và thật thiết tha, cũng lạ như cái phong sương của anh Nguyễn Trãi _ phong sương chứ không lôi thôi, ngược với những công tử sinh viên học sinh hào nhoáng.

Lần thứ 2 đi trại không có chị Chánh, thay vào đó là chị Hai mập và lùn. Bây giờ Ngà còn được dịp đọc tờ báo gam của nhóm Áo Tím, giới thiệu sinh hoạt trong tờ giấy khổ đôi in roneo đơn sơ. Bên cạnh nổi ham vui cái lạ, Ngà còn có cảm tưởng mình đang bước trên một cái bể vô hình, đến gần một điều gì thật bí mật và lôi cuốn vì nó bí mật. Nhưng rồi Ngà

Lênh Đênh - Lưu Na

dặm xa nhỏ Xuân Loan khi nó đưa bài thơ có mấy câu đầu:

Có phải thanh bình về không em

Trưa êm tiếng võng nhẹ bên thêm

Ca dao nồng ấm trong hơi mẹ

Ru nhẹ hiền hòa mấy nhánh cau

Bài thơ của Xuân Loan có cái gì đó lợn cợn mà Ngà không thể nói được, nhưng lúc lớp 9 Ngà còn đang lo đôi guốc tấm áo dài, đang lo túi con trai hàng xóm chê mình mập như cái hủ lô, không rảnh để suy nghĩ. Hay tại Xuân Loan già trước tuổi?

Ngà ngó quanh, lạ, từ hôm nhập học giữa tuần trước đến giờ không thấy nhỏ Xuân Loan đâu cả, nó đi đâu? Nơi cột cờ, bà chủ tịch đang vinh vang giới thiệu thành tích của chị Chánh. Chị đã nhiều phen vào tù ra khám, bị tra tấn nhưng vẫn không khai bí mật của tổ chức, trở lại trường chị vẫn tiếp tục hoạt động cho cách mạng, vân vân. Ngà ngẫm nghĩ, làm sao chị trở lại trường học được? Sao Ngà không hề thấy chị ở trường bao giờ? Mà, cái trường đông vậy thì ai biết ai, rõ ngu. Bất chợt đám đông cười khúc khích xì xầm, vừa lúc Ngà nghe kịp câu nói của bà chủ tịch: *ta vẫn oai hùng đánh địt*. Bà nói giọng

Lênh Đênh - Lưu Na

Trung, nhưng không phải Huế, thấp và tròn. Tấm áo bà ba bằng vải ny lông in bông với cái quần vải đen dày mịn như lạc loài giữa rừng áo dài trắng. Có lẽ, phải nói là nó kiêu hãnh một mình giữa rừng tà áo mới đúng. Ống quần của bà lật phật theo làn gió trên đôi guốc gỗ, Ngà ngó xuống mình, ngó chung quanh, có ai thấy khó chịu như Ngà với cái ống quần tới mắt cá ấy? Cùng với cái giọng lạnh lạnh, cái ống quần phàn phật như vả vào mặt mọi người. Bên cạnh bà chủ tịch thấp tè, chị Chánh đã cao như cao hơn. Chị đứng nghiêng nghiêng đầu, tóc kẹp kéo qua một bên vai áo sơ mi trắng, quần đen. Chị cười cười, nụ cười thật vô tư như những thành tích đấu tranh, những mưu mô lươn lẹo để tồn tại với chính phủ cũ là của một ai đó ba đầu sáu tay. Thật lạ, bà chủ tịch, chị Chánh, hay những anh bộ đội ngơ ngác, tất cả như từ cuốn phim “cộng sản” má kể mấy mươi năm trước, hiện ra sống động. Những khuôn mặt im lìm không biểu lộ gì. Ngà lại lang bang nghĩ đến buổi trại. Những khuôn mặt nam nữ học sinh hiền lành ấy có gì khác với lũ bạn của Ngà? Dường như họ nghèo, họ đơn sơ hơn cái lũ nữ sinh đang đứng nơi sân trường này. Ngà lại nghĩ tới Xuân Loan và ngạc nhiên nhận ra, giữa Ngà với nó sự tương đồng có lẽ chỉ ở cái vóc dáng “phì nhiêu” như hủ lô, và bộ ngực phát triển vô tổ chức. Nó có cô đơn như Ngà không? Nỗi cô đơn vì không hòa được với đám đông mảnh mai và à la một, cái một học sinh thanh tao chơi ping pong, đi bơi ở sọc, đi học Anh văn hội Việt Mỹ,

Lênh Đênh - Lưu Na

đi bát phở bằng xe PC với các cô giáo trẻ, đi mua sắm phở Lê Lợi, tan học có xe zip đến đón... Nó có phải giặt quần áo quét nhà lau nhà đi chợ nấu cơm rửa bát đổ rác như Ngà không?

Đã xong phần diễn thuyết và vinh danh chị Chánh. Học sinh lũ lượt vào lớp của mình. Ngà ngó quanh, giữa cái lao xao tựa của mấy trăm cái miệng cùng nói trên chỉ 60 cái đuôi tóc sao nghe im vắng thăm thiết. Một nỗi chán chường bao la từ từ thấm vào lòng Ngà. Dung không Ngà hỏi mình đã đi hai buổi trại, đã biết có nhóm Áo Tím trong trường của mình. Ngà thấy chán ngán chỉ muốn bỏ học ra về. Xuân Loan vẫn vắng bóng. Nhưng có thực Ngà muốn gặp lại nó?

Từ ngày “giải phóng,” Ngà luôn thấy bức mình. Ngà không thể nghĩ ra được một cái tên cho cái ngày 30 tháng 4 ấy, vì họ cứ nói vào tai mình một loại ngôn ngữ và chỉ trả lời mình nếu mình dùng đúng ngôn ngữ đó, cho dù với giọng điệu cợt. Không lẽ Ngà phải nói ngọng với người đối diện nếu họ nói ngọng. Nhưng thì giờ đâu mà tranh cãi với cuộc sống bị đẩy tới bất tận.

Con Quyên đã bỏ học, ra ngoài học trường tư. Đồ điên. Thi tuyển vào trường công, lứa của Ngà có

Lênh Đênh - Lưu Na

10000 thí sinh, lựa được gần 900 đứa cho 15 lớp 6 (Ngà đậu thứ tám trăm mấy chục!!!) đâu phải dễ. Con Quyên học giỏi, làm trưởng lớp những năm đệ nhị cấp cho đến khi phân ban lên lớp 10, rồi bây giờ nó bỏ ngang để ra ngoài học trường tư, thật liêu. Cái liêu thì không lạ. Nó chỉ có bố làm cho sở Mỹ, má nó cò bạc đã bỏ 3 chị em gái của nó lại mà đi biệt tăm. Bà người làm ở vú nuôi ba chị em nó và đưa con gái của bà, cả nhà chỉ có bố nó là đàn ông. Hồi đó Ngà vẫn thường băng qua hẻm Mả đá, ngang qua trường tiểu học tư thực Minh Chánh, băng ngang quán nhậu Bảy lọ hay Bảy hổ gì đó để vào nhà nó chơi. Một ngày, Ngà ngồi trong nhà nghe tiếng rao “*ai bánh tét bánh ú không*” sao lại giống giọng con Quyên, chạy ra thì đúng là nó. Tối về Ngà mách má, qua vài ngày chờ, trưa đó má và Ngà túm được nó lại rao bán bánh ú bánh tét. Lôi nó vào nhà, cả nhà cười cười. Nó mặc tấm áo bà ba lòng bùng, ôm thúng bánh ngang hông đặt xuống bàn. Má và anh chị em Ngà rộ lên hỏi tại sao, nó tỉnh bơ trả lời, “tại cháu thương ba phải đi làm một mình nuôi chị em cháu nên cháu mượn áo bà ba của dì vú để mặc đi bán bánh tét phụ ba!!!” Ngà không còn nhớ má đã nói gì với nó, nhưng rồi nó thôi cái chuyện điên ấy, để bây giờ làm cái chuyện điên này. Ngà không hiểu sao bây giờ lại có lắm điều ngôn ngang như vậy.

Nhưng đã đến mùa thi ra trường, Ngà phải ráng học thuộc thơ Tổ Hữu cho môn Văn. Nếu không, phải

Lênh Đênh - Lưu Na

bình thơ Bác Hồ “*đến buồn đi ỉa cũng không cho*” thì đâu biết nói sao. Ra trường chỉ còn thi 3 môn: toán, văn, và sinh ngữ. A ha cái chuyện sinh ngữ. Quyên đã đậu tú tài, nghĩa là đã đậu tốt nghiệp phổ thông vì học nhảy lớp, và đã đậu vào trường Y khoa. Nó mách với Ngà, là nó được đậu nếu bằng lòng dạy phụ đạo, nghĩa là dạy kèm, môn Anh văn cho bọn sinh viên miền Bắc mới được tuyển. Dạy phụ đạo, xem ra trong lớp Ngà những đứa học giỏi đều phải dạy phụ đạo cho những trò ngoài Bắc vào, cho dù tội nó nói, tội nó chỉ học hết lớp 10 là đã coi như hết trung học chứ không cần phải học tới lớp 12 như tội Ngà. Thu Ánh bĩu môi, tựa như lúc nó thấy Ngà phải thêu hàng chữ số ký danh vào áo. Lúc đó nó nói, “ông đếch làm,” và ra đầu ngõ thuê làm một miếng bảng tên nhựa trắng có kim băng mặt sau để cài vào áo dài lúc đến trường, ra khỏi cổng thì tháo ngay ra cất vào cặp. “Bộ tù sao mà bắt người ta thêu số ký danh lên áo.” Thu Ánh cũng điên không kém con Quyên. Nó viết và bình văn rất giỏi, nhưng hôm nào không thích học thì úp sách xuống bàn. Cô Hương liếc thấy thì không bao giờ đi ngang chỗ nó ngồi và không bao giờ kêu nó đứng lên đọc bài, chỉ khi nào nó mở sách đang hoàng thì cô biết nó muốn học và sẽ gọi.

Nhưng Thu Ánh cũng chỉ là một trong muôn cô nữ sinh của trường được cha mẹ cưng chiều, nghĩa là ở phía bên kia hàng rào mơ ước của Ngà. Dầu cuộc

Lên Đênh - Lưu Na

đời đã đổi thay, những tà áo ấy vẫn thướt tha, vẫn có những sinh hoạt rộn ràng tấp nập mà Ngà không bao giờ có: đi học thêm, đi làm việc thiện, đi nhà thờ. Ngà chỉ bị cuốn vào cuộc đời bằng những chuyện chẳng biết định nghĩa là gì, như đi bán quần áo cũ ở chợ trời cuối đường Trương Minh Giảng. Chả cần phải biết bán buôn gì, cứ thấy có một xe đạp trờ tới với một gói gì sau xe thì các bà sẽ gỡ nón lá chạy tới hỏi “*có gì bán đó em.*” Túi quần áo được mở ra xáo lên nhét xuống, một giá tiền được đưa ra. Ngà mừng mình không phải ngượng ngùng rao bán hay tìm mồi gạ gẫm.

Ngà cần có tiền cho con Thủy.

Trưa nắng, Ngà đạp xe về nhà nó, hết cả hơi. Con nhỏ gầy đét, răng hô, và cao. Anh chị em của nó đẹp và học giỏi nữa, nó thuộc con nhà thư hương tuy cũng hơi nghèo nghèo, và cũng không có mẹ. Ngà theo con Thủy leo lên căn gác tối mờ mờ, tuy bề bộn nhưng khá riêng biệt. Mỗi đứa một cái mùng đơn, nghĩa là một giang sơn, không ai xâm lấn vào ai. Nơi mạnh chiếu chỗ Thủy nằm, nó giở cho Ngà xem mấy cuốn sách của Dale Carnegie: *Đắc Nhân Tâm*, *Quảng Gánh Lo Đi và Vui Sống*; cuốn nhật ký ghi những suy nghĩ bấn khoản...

_Thằng Tuấn sao rồi?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Thì bây giờ phải lo gạo cho mấy đứa em chứ sao.

_Tao với mày đem tiền qua?

_Ừ, đi bây giờ nha.

Ba thằng Tuấn làm nhà báo và mới bị bắt, để 3 anh em Tuấn_Linh_Huyền chơi vợ (Ngà không dám hỏi Má tại nó đâu).

Ngà lại đạp xe theo Thủy. Thằng Linh mở cửa đón 2 đứa.

_Anh Tuấn chưa về. Thủy ăn gì không? Chị Ngà?
Ngà lắc đầu.

_Để Thủy.

Thủy lẳng lặng xuống bếp. Nghe lục đục một lát, Thủy lên tay cầm bát cơm và đôi đũa, ngồi xuống, chậm rãi ăn. Ngà không biết Thủy ăn vì đói hay vì muốn chia với anh em thằng Tuấn chút đạm bạc. Hai đứa nói với nhau những chuyện không đâu vào đâu, nhưng Ngà không bận tâm. Ngà chỉ chú ý cái tự nhiên thông thả nơi mọi cử chỉ của Thủy. Thủy đã ăn xong, nhẹ nhàng xuống bếp rồi trở lên. Thủy vào, căn nhà ọp ẹp ấy như bừng sáng, như lớp bụi đang núp đâu đó nhảy lên lao xao, cái cô quạnh ẩm mốc như ảm lại, tựa như nó mới là chủ căn nhà này.

Lên Đênh - Lưu Na

Phút chốc, Ngà chợt thấy Thủy không chỉ trí thức mà còn là một thiếu nữ đẹp _ đẹp như một người con gái. Đường như có một sự sống vô hình và âm thầm chỉ hiện vang trước tai mắt mình vào lúc bất ngờ nhất để mình ngẩn ngơ biết rằng những gì cụ thể trước mắt không là tất cả. Nghèo và khốn đốn dường như cao cả. Sống theo một cái gì đó khác hơn vật chất xa hoa dường như là lý tưởng. Cái gì đó, phải chăng là anh Nguyễn Trãi nơi trại sinh hoạt, nơi bài thơ mà Xuân Loan làm _ mơ tiếng võng, câu ca dao? Xuân Loan đã biến mất khỏi lớp học, hay nó còn đó mà Ngà đã không còn nhìn thấy nó? Đường như mắt Ngà đã xước vì lá cờ, bây giờ là cờ đỏ sao vàng “Đoàn quân Việt Nam đi, chung lòng cứu quốc...” Cái gì đó, không biết rõ là gì mà sao Ngà thấy như lưng mình bị cứa dao.

Ngà theo thằng Tuấn đi sinh hoạt hội _ nghĩa là trai gái đàn đúm học chính trị với ca hát “Tiến về Sài Gòn ta quét sạch giặc thù...,” đi pic nic với Thủy và Tuấn Linh Huyền, và Ngà vẫn cứ thấy mình bơ vơ lạc lõng. Có nơi nào cho Ngà đến, có cuộc sống nào chờ Ngà, có gì khác không ngoại trừ những tiếng loa thúc giục, những giọt mồ hôi đổ ra từ lúc mở mắt đầu ngày cho đến tối mịt về lại căn buồng chật hẹp?

Lênh Đênh - Lưu Na

Mỗi lúc đứng thay áo sau tấm màn vải hoa má may, quay kín một khoảng một thước vuông nơi góc phòng Ngà vẫn ngạc nhiên. Hóa ra cái thứ người ta nói “*đời là một vòng lẩn quẩn*” là thực, và nó không lâu lắc gì để trở lại. Mới chỉ áng chừng 15 năm, từ cái buồng cả nhà dồn chung vào nhau những năm đầu ba má mới di cư vào Nam, những ngày Ngà còn thò lò mũi xanh, bây giờ Ngà lại về cái phòng 5×5 thước vuông khác. Và gia đình Ngà cũng không phải là duy nhất. Mọi sự cứ như trò chơi chim đôi lồng nơi sân trại sinh hoạt năm nào, thối một tiếng còi thì không con chim nào còn lồng và con nào khỏe chạy nhanh lẩn giỏi sẽ có lồng mới (tất cả mọi lồng đều như nhau trần trụi 2 vòng tay nắm lại), và sẽ có con chim trở thành vô gia cư.

Gia đình Ngà ở phòng ngoài. Phòng kế là gia đình ông Kính bà Kính chị Yến chị Sơn anh Hà thằng Hồng, con gì quá hiền không nhớ được tên, con Thúy và bé Na Ni. Chị Yến đứng dưới cây bướm bướm trước nhà về ngậm ngùi cho Ngà xem bức hình chị bông Na Ni bên một ông thiếu tá đang phải đi cải tạo. Chị tí tê thích đặt tên con là Na Ni rồi Tô Ny v.v... Bên trong ông Kính bất ngờ găm lên *Na Ni cái con c*. Ngà giả vờ cần xuống bếp. Ngang phòng trong, thấy anh Hà đi ra, cửa phòng vẫn mở và chị Sơn béo úc núc mặt đẹp như Thẩm thúy Hằng đang thay quần áo, trên người chỉ có 2 miếng vải.

Lênh Đênh - Lưu Na

Xuống bếp Ngà gặp ông Sơn ở phòng trong cùng. Ông ở nhà chẵn 4 thằng con trai phá hơn tề thiên để vợ lo chạy hàng xách, gia đình Huế chạy vào Nam khi biến loạn. Ông có vẻ học thức, nhìn Ngà cười như thông cảm cái bối rối của cảnh đời. Hình như mọi sự không còn biên giới, hình như người ta phải tập không biết ngượng với nhau và với mình – bà chủ tịch mặc quần tới mắt cá hô *ta anh đừng đánh địt* với một niềm tự hào, anh Lân con nhà giàu công tử đẹp trai cứ như là hoàng tử chỉ quen biết qua quýt với má vẫn lại thăm hăng ngày vào lúc 11 giờ rưỡi trưa giờ Ngà dọn mâm với một món duy nhất là mì sợi hợp tác xă sào cà chua cải xanh. Ngà ân cần mời anh ăn chung và 2 đứa nói chuyện hết mức um sùm... Mặt đất như chỉ còn quần quanh rối ren vào những sợi mì vàng khô buồn bã, ai ai rồi cũng cúi mặt lúng búng. Màn trời có cái lỗ nào cho Ngà chìa mặt ra thở, cho Ngà chút hy vọng rằng ngoài kia còn có một cái gì?

Loay hoay trong căn phòng 5 thước vuông đó rồi Ngà cũng tốt nghiệp trung học. Thi ra trường rồi thì mỗi đứa một phương không còn quần quít, dù có khi 2 phương chỉ cách nhau mấy con đường. Mỗi con đường đều có một đám bụi của riêng mình, ngày một lớn, bao phủ mọi ước mơ. Ngà, Quyên, Thu Ánh, Thủy, Tuấn, Xuân Loan... phải chăng chúng mình chỉ là những hạt bụi bên đường bùng lên khi một chuyến xe qua.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà đã tìm thấy nhà thằng Ân. Cái hẻm rất rộng đủ cho xe hơi vào ra, và nhà dĩ nhiên cũng lớn. Qua tường rào có một mảnh vườn sâu trồng cây cảnh rồi mới tới bậc thềm. Khi Ngà vào nhà, đã có đủ bọn con trai: Ân chủ nhà, Hoàng An hàng xóm, Hùng, Minh, Giàu, và Đắc. Bọn nó học chung Võ Trường Toàn, và làm sao để Giang biết mà hợp lại thành nhóm thì có trời biết. Ngà chỉ biết hòa theo Mai, Ngọc, và Giang cho đủ mười đứa đóng tiền học luyện thi đại học.

Thầy Cù an Hưng là một ngôi sao sáng của Toán hình học, học với thầy giỏi thì mới mong thi đậu. Lớp còn có thầy Viêm giải tích và đại số, nhưng thầy già và hiền quá, trông thầy tựa tựa bức hình ông Nguyễn Hiến Lê, hết khóa học Ngà cũng chỉ còn nhớ vậy.

Ngà ngồi đầu góc với thằng Đắc. Hắn làm lì và coi bộ bần tiện. Thằng Ân thì ra vẻ người lớn dù cả bọn chắc chỉ bằng tuổi nhau. Thằng Hùng có đôi mắt to như hồ nước và tinh ranh ngầm, thằng Minh bộ dáng ăn chơi hào hoa láu cá, thằng Hoàng An cù lùn, và thằng Giàu ngây thơ trong sáng. Khi Hùng hẹn Ngà đi xi nê thì Minh đã nắm tay Ngọc. Ngọc kể, thằng Giàu ngã vật ra giường khi Minh tuyên bố với cả nhóm con trai *Ngọc là của tao, đừng có mơ*. Cái lũ

Lênh Đênh - Lưu Na

đó làm Ngà quên thầy Viêm nói cái gì, chỉ có thầy Cù mới tóm được đầu óc của Ngà. Thầy Cù rất cưng Ngọc. Ngọc học giỏi, cao gầy và rất yếu. Mỗi khi đôi mắt nâu to chớp dưới hàng lông mày cao góc thật đẹp thì Ngà đều thấy mình nín thở. Ngọc như cành lan quý mỏng manh với những cánh hoa trắng muốt. Ngọc đã thay con Thủy ngự trị trong lòng Ngà. Ngọc còn có lá bùa này, là ba Trung tá đi cải tạo. Khi mọi giá trị chỉ còn là giá trị âm thì phân chia giai cấp vẫn như con rãnh còn đó, và có lẽ còn sâu hơn vì rãnh đã khô cạn. Bọn con gái của Ngà không nói ra, nhưng ăn chắc một điều: *“lấy chồng bộ đội lấy thằng khủng khiếp hơn.”* Con nhà cải tạo và thành phần ác ôn là một bảo đảm cho tư cách “phe ta,” dễ dàng mở đường cho một tình yêu, tình bạn, một sự quý mến, nể trọng dù chỉ trong âm thầm. Cái đói nghèo bệ rạc của từng lớp đó được mặc nhiên coi là cái giá phải trả.

Thầy Cù giảng bài như chỉ cho mình Ngọc hiểu. Dích thân thầy vào trường coi điểm thi cho Ngọc. Thầy báo Ngọc được 24 điểm, dù 22 điểm là đủ để du học Liên xô nhưng có lẽ may lắm thì Ngọc được nhận vào đại học với lý lịch ba cải tạo. Ngọc vào được Tổng hợp; Mai, Ngà, Giang vào Đại học Kinh tế, Minh và Đắc vào Phú thọ, và Hùng trúng tuyển nghĩa vụ quân sự.

Lênh Đênh - Lưu Na

Từ trại bộ đội Long Khánh, cứ vài ba tháng Hùng lại về thăm nhà, lấy đồ ăn thức uống và tiền tiêu xài. Những lá thư Hùng gửi đến trường đại học trở thành lý do để Ngà chăm chỉ đến trường. Dầu sao có một người để thương nhớ đợi chờ khắc khoải vẫn dễ sống hơn là sống không không hờ hờ không có ai quanh. Nhiều khi Ngà tự hỏi mình có phải Ngà ưng bồ với Hùng vì không có ai khác tới với Ngà, hay vì gia đình Hùng có tiền sẽ cho Hùng vượt biên. Ngà không biết mình có bị ám, mà những lần chia tay với Hùng đều mang đầy nước mắt chia xa. Vượt biên, hai chữ nghe có tương lai hơn mấy anh K1 sẽ ra trường năm tới, nghe hào hùng hơn anh Út làm công an phường. Vượt biên là xuyên tâm liên chữa bá bệnh từ thể xác tới tâm hồn, là mảnh bằng cao nhất của đại học, là trang sức quý giá của xã hội bây giờ. Bồ với một anh sắp vượt biên hình như dễ chấp nhận hơn bồ với một anh sẽ làm cán bộ. Ngà không biết làm sao để ra khỏi cái kén ngày càng dày.

Và cho dầu có lúc điên điên Ngà đã viết lá thư dài hai chục trang giấy học trò cho Hùng, một lúc nào đó Ngà vẫn nhận ra, trong âm thầm trong riêng lẻ, Ngà vẫn gọi những người bạn trai của mình là thằng. Hóa ra cái máu hoang đàng chi địa, cái máu thô lỗ cộc cằn vẫn đang chảy rần rần trong huyết quản của Ngà, Ngà vẫn chưa là một người con gái!!

Lênh Đênh - Lưu Na

Chỉ khi Minh đến rủ Ngà đi bơi, Ngà mới biết mình đã là một thiếu nữ. Khi đó mối tình của Minh và Ngọc dường như đã tới cái chỗ tay ba với thêm một cô bé mà cái lũ con trai đó gọi là Sáu Diệu. Bây giờ ai cũng được thêm “Sáu” vào trước tên. Minh đạp xe tới nhà Ngà, nói vắn vơ gì đó và vờ thản nhiên rủ kéo một câu “đi bơi không.” Nhưng cái gì đó sau ánh mắt nói với Ngà là hẳn không đạp xe vào cuối ngõ nhà Ngà chỉ để nói một chuyện băng quơ. Rồi thêm một chiều 30 Tết, thằng Tuấn ghé nhà tặng Ngà một tấm thiệp Tết do chính nó vẽ. Thằng Tuấn rất khéo tay, nó vẽ tấm thiệp với hoa văn của nhà thờ Gothic rất sắc sảo. Ngà những tưởng nó sẽ đi với Thủy một đôi đường dài, dài lắm, nhưng dường như cái đầm ấm dịu dàng của Thủy không đủ bù cho hàm răng hô và tấm thân gầy đét nên thằng Tuấn rồi thằng Huyền đều lần lượt giã từ nó. Hôm Ngà đi xi nê với Hùng thoáng gặp thằng Tuấn đi lang thang một mình nơi rạp Eden thì Ngà đã có linh cảm rằng nó đã “nhìn” thấy Ngà. Thật buồn cười, chính những gã con trai không là gì của Ngà chứ không phải Hùng _ bồ của Ngà _ nói với Ngà rằng Ngà đã thật sự mang vóc hình của một người con gái.

Tan buổi học, Ngà lủi xuống phòng thư tín ở lầu 2 tìm xem có lá thư nào cho mình. Lá thư mỏng manh nhàu nhĩ của Hùng tựa như ly nước xy rô thơm cho

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà lúc trưa nắng. Hùng báo đã thôi bộ đội, dù chỉ là bộ đội canh tác ở Long Khánh. Con Lan con Tân cười cười, đứng xê ra một góc chờ cho Ngà đọc vội lá thư.

_Sao rồi? Tân nheo mắt hỏi.

Ngà muốn nói thật với Tân, nhưng tự dưng ngại ngần vì có mặt Lan. Lan mới là bạn thân, nhưng không hiểu sao Ngà lại tin rằng Tân hiểu Ngà cho dù khi Ngà chỉ nói nửa câu. Lan đã từ giã chàng công tử nơi quê nhà để đi với anh Hiếu K1, dù anh Hiếu rất nghèo, bởi vì nó học đại học thì không muốn bỏ với anh chỉ học cao đẳng. Ngà cứ thấy gờn gợn một nỗi bất bình dù vẫn biết đó là điều thực tế. Không phải ai cũng cần chút đỉnh mộng mơ như Ngà, như Tân. Ngay cả với người bạn mình nghĩ là thân nhất mà cũng không dám nói, Ngà tự hỏi mình sẽ sống sao đây những ngày tháng tới. *Hùng, Hùng bỏ bộ đội thì Hùng có con đường nào không để sống? Chúng ta sẽ ra sao?*

Từ hôm về lại thành phố, Hùng ở luôn dưới ghe trong Chợ Lớn. Ghe mua lại, giả đi nghề cá ngoài Long gì đó... Đi đi về về, xem chừng bãi bến trét chai cho kỹ và trữ đồ ăn thức uống dần dần. Vượt biên, cái tiếng linh thiêng ấy mang Ngà lại gần Hùng

Lênh Đênh - Lưu Na

hơn. Hùng là tương lai sắp chia xa của Ngà. Ngà chuẩn bị nước mắt phân ly, chuẩn bị mang vết thương lòng khi Hùng đi, một vết thương lòng sang như có ba đi cải tạo phải ngày ngày nằm than đá lũng bông trong xô thành từng viên như trái trứng rồi phơi ở sân cho khô cứng lại để mỗi lần đốt được một bếp than thì cả nhà cùng khóc.

Minh đã tới được Pháp. Cách vài tối Ngọc lại tà tà đạp xe qua Ngà tán dóc. Ngọc kể những chuyến vượt biên thất bại, những chuyến vượt biên con gái bị hiếp 42 lần. Ngọc kể có bạn của anh ở bên Úc về thăm, chở Ngọc lên uống nước ở Caravelle 32 tầng (mấy tầng thì Ngà cũng không bao giờ biết được), mua hoa hồng tặng Ngọc mỗi khi đến đón... Ngà chưa kịp nói gì, chưa kịp có gì để nói, thì con Giang cũng qua báo tin “tụi tao biết mày sắp đi với thằng Hùng.” Đi học đại học chỉ có vậy, đứa này chạy qua xem đứa kia còn hay đã đi, báo tin đứa nào mới thoát đứa nào mới bị bắt. Một chân của Ngà đứng ở hàng rào nghe tin vượt biên, và chân kia đi bán lương thực. Mỗi tháng sinh viên được 18 đồng, và được mua thêm 7 ký lương thực bên cạnh 9 ký sổ hộ khẩu. Ngà cho con Lan nửa ký gạo nấu cháo cho má đau bao tử, còn 6 ký rưỡi bột mì đem bán ở chợ Đa Kao. Tổng số tiền có được má cho Ngà giữ làm tiền tiêu xài, và Ngà chỉ xài 2 việc: bao con Lan mỗi khi đi chung, và học anh văn với thầy Hòa.

Lênh Đênh - Lưu Na

Thầy Hòa hơn Ngà chừng 5 tuổi. Thầy nói đã học hết lớp 18 và có bằng Michigan (?), và thầy chỉ dạy từng nhóm 5 người vì 1 người không đủ trả tiền. Ngà bậm môi nói xin trả đủ, vì biết mình sẽ không học được gì nếu học nhóm. Con mắt một mí của thầy dừng lại trên mặt Ngà, rồi thầy gật đầu, *vậy em cứ lại*. Sau buổi học đầu tiên, Ngà đưa bao thư trả tiền học. Thầy mở ra xem rồi trả lại Ngà, nói chỉ lấy học phí như Ngà học trong nhóm thôi. Trong vòng 3 tháng đối diện với thầy, Ngà đã có thể nói thực sự, nghĩa là phun ra những âm thanh chứ không lúng búng trong cổ họng như khi đọc những bài trong cuốn English For Today. Nhưng vốn liếng sinh ngữ đã mất sau 7 năm biếng học thì 15 năm sau cũng chưa bù đủ.

Một ngày mưa tầm tã Ngà tới lớp thầy Hòa. Thầy đang ân cần chậm nước mưa trên đầu của chị Phụng, người Hoa lai Việt. Chị về rồi, người nhà thầy chửi gióng giả sau bếp, môi thầy mím lại cầm bạnh ra, mặt trắng bệch, con mắt một mí như tóe lửa. Thầy ngồi xuống, nói bằng tiếng Anh, kể với Ngà mối tình với chị Phụng. Ngà nghe tai được tai không, nước mưa dán tóc sát xuống da, Ngà nghe từng giọt nước thấm xuống lòng buốt lạnh, đầu óc vằng vất hình ảnh thầy Hòa chậm nhẹ những giọt nước trên tóc chị Phụng. Ngà ra về, nước mưa chảy dọc màng tang nhiều xuống cổ áo. Có bàn tay nào cho Ngà. Có cuộc sống nào cho Ngà. Có tương lai nào cho Ngà.

Lên Đênh - Lưu Na

Học Anh vẫn để làm gì ở cái xứ này? Chết trên biển hay mất tích như Thu Ánh, hay bị hiếp 42 lần, không trả lời được câu hỏi thằng Minh sống ra sao ở Pháp. Ghe vượt biên có to bằng cái tàu thủy đậu ở bến Bạch Đằng?

Bước từ tuổi mười sáu không biết mơ ước gì, bây giờ Ngà đã 19 tuổi, đã có một mối tình để tự an ủi mình. Nhưng chỉ mới ba năm, trời dường đã khác. Khác, vì trời đã không còn có thể khác. Ngày nào cũng là ngày 30, tháng nào cũng là tháng tư, một năm 365 ngày ba mươi tháng tư. Cuộc sống vẫn không ngừng trôi, mà dường như tất cả những biến đổi chung quanh đều chỉ là lớp vôi tường mỗi ngày mới mang một sắc tối hơn và không còn liên lạc như ngày hôm qua cho dù bức tường vẫn như vậy. Mỗi ngày Ngà đạp xe qua những con phố quen, thấy không còn là phố cũ, thấy nhộn nhịp tấp tể mà lạ sao dường cả con phố cũng như mình đều chỉ là những bóng ma.

Ngà thấy mình lúc nào cũng đói. Đói thức ăn hay đói truyện để đọc thì dễ xác định, đói tình yêu lãng mạn mộng mơ thì hiểu được, nhưng Ngà đói một cái gì đó không rõ dạng hình. Ngà cứ thấy như cơ thể mình ngày một khô kiệt. Ngà thấy mình sống kịch liệt, yêu kịch liệt tưởng như mối tình với Hùng là tất cả, và mình không phải tên Ngà. Những lúc ngồi họp tổ ở trường để nghe bạn bè “góp ý,” “đóng góp

Lênh Đênh - Lưu Na

ưu khuyết điểm...” Ngà luôn thấy ngượng cho mình cho bè bạn. Làm thính không nói thì sẽ bị phê, mà nói cái gì? Chỉ trích bạn rồi lát nữa sao ra ăn chè chuối với nhau, đi lang thang với nhau? Vừa dơ tay xin phát biểu vì đã tới phiên mình phải “xin phát biểu” thì Ngà thấy dường như máu trong người khô lại, dường như thằng Dũng đang cười Ngà bằng đôi mắt long lanh, dường như Ngà đang phản bội bè bạn, tựa như bọn con Xuân Loan chị Chánh chị Hai nhóm Áo tím và anh Nguyễn Trãi đã dúi gọt Ngà đã đâm vào lưng Ngà một nhát dao. Ngà thấy ngượng và không thể chịu nổi mình. Làm sao để lên được năm thứ ba, thứ tư, để ra trường mà còn nguyên vẹn? Ra trường sẽ đi đâu? Đồng Nai, Sông Bé? Cái bọn sinh viên từ miền Bắc và các tỉnh đổ về đây chiếm 90 phần trăm tổng số sinh viên các trường đại học. Họ vào Sài gòn học không phải để trở về nguyên quán phục vụ. Trúng tuyển nghĩa vụ quân sự chỉ toàn dân Sài gòn và người Việt gốc Hoa. Ngà thấy mình sắp rụng. Ngà thấy mình khô kiệt. Ngà thấy mình hèn mọn. Ngà không còn có thể ngược mặt bình thân ngắm những vì sao những đêm trời trong gió mát.

Mười sáu tuổi Ngà đã không biết phải ước mơ gì. Mười sáu tuổi Ngà đã phải mang cảm giác bị đâm lén. Ngà vẫn loay hoay không tìm được một tên gọi cho cái biến cố năm 16 tuổi ấy, rồi bây giờ Ngà thấy mình bị ám bởi một giấc mộng chưa bao giờ có

Lênh Đênh - Lưu Na

trong lịch sử, chưa bao giờ có trong ngôn ngữ _ giấc mộng với cái tên hai chữ lạ hoắc: vượt biên. Vượt biên không phải là vượt biên giới như Dũng của Đôi Bạ. Vượt biên không phải là băng qua ngã Lào _ Căm bu chia, cái đó là vượt biên đường bộ. Vượt biên nghĩa là trốn ra biển bằng những chiếc ghe bé tí, rồi sẽ có tin về là đã tới Mã Lai Thái Lan hay đã được tàu biển vớt. Chữ đã không còn mang đúng nghĩa của nó, như tất cả mọi thứ có nơi này không thứ nào còn mang được đầy đủ ý nghĩa mà nó đã được ước định từ xưa, kể cả con người. Ngà phải mang tên gì? Ngà sẽ là ai? Ngà có thể nhìn thẳng vào mắt Hùng không khi chính Ngà không dám nghĩ đến một câu cần phải hỏi. Hãy tự tha cho mình, Ngà nghĩ vậy. Ngà gật đầu, Ngà đã gật đầu khi Hùng nói Bố Mợ sẽ sang nói với Má cho Ngà đi với Hùng. Cái nguy cơ bị hiếp 42 lần hiện ra như giải độc đắc. Đất với trời còn nhòe nhoẹt vào nhau, có gì để chọn lựa...

Lênh Đênh - Lưu Na

Chương 2

Khi Bước Xa Đời

Ngày ông Ninh bố của Hùng đến nhà gặp Má, Ngà đi học chưa về. Má kể, ông nói với Má sẽ mang Ngà theo trong chuyến vượt biên. Ngà thấy lòng thầm cảm kích cách cư xử đàng hoàng ấy, dẫu ông đến vì thương con hay đến chỉ vì tư cách người lớn, và có lẽ, Ngà không biết sao mình thầm tin, là cả hai. Chỉ một lần gặp mặt, Ngà đã trở nên một thành viên của gia đình Hùng. Ngà vẫn chưa biết mặt bố mợ của Hùng.

Hôm nay là lần đầu Ngà gặp ông Ninh. Ngà thấy ông già. Ai ở vai cha mẹ mà không già, dù ông chỉ mới bằng tuổi Má, 49. Trong mắt đứa trẻ 19 kiêu hãnh, ông là ông vua quê mùa, là bố cái đại vương đang lo toan đóng tàu vượt biên.

Công việc đóng tàu vượt biên đòi hỏi mình có chỗ dựa ở bãi nào đó, nghĩa là có quen biết người ở địa phương, có tài công có người đi ghe với mình trong lúc nguy trang là thuyền đánh cá. Mấy cái việc đó đã có tài công Đức, Đài là dân đánh cá tại Phước Tỉnh lo. Thêm thằng Nghé răng lòi xỉ cũng là dân nghề cá

Lênh Đênh - Lưu Na

làm phụ tài. Ông và 2 con trai ngày ngày làm việc trét chai o bể tàu lúc nó nằm bên trong Chợ Lớn, theo ghe ra biển đi cá (mà không có con cá nào) lúc với anh Đức lúc với anh Đài để thăm dò đường nước.

Khi Ngà vào, mọi người đã tụ tập ở phòng ăn. Nhà trên dường như không có ai bước vào bao giờ, mọi chuyện chỉ lu loa nơi căn phòng ăn đứng kế căn phòng bếp của nhà dưới. Bàn ăn đã đủ mặt đàn ông, nhà bếp có bà ve vẩy cười cười để cho các cô các mẹ lo toan bếp núc. Vợ anh Đài bếp chính, chị Thu chị Hà chị Thúy đứng phụ vòng ngoài. Ngà và con gái ông chắc diện tiểu thư nên chỉ lượn lờ ngắm như ngắm cảnh.

Có mặt nơi đó ngoại trừ người trong gia đình, còn thì là tài công, là người có chân (có đóng tiền) “đi,” và những người đi ké _ như chị Hà thằng Hoan vì là bạn con gái ông bà, như Ngà vì là “bồ” của thằng con trai yêu của ông, như chị Thúy lăm le xin theo với anh Giang mà chưa được phê chuẩn!! Vượt biên là đánh đổi cả gia tài, mạng sống, và sự an nguy của những người liên can, tự dưng nó buộc người ta vào với nhau, chí ít là phải “hòa” chứ hục hặc thì quyết không lọt, nên thấy ai cũng tươi cười hòa nhã thăm thiết hết biết.

Lênh Đênh - Lưu Na

Bất chợt, ông đập bàn cái bốp, hất ra câu “*rồng vàng tắm nước ao tù...*” Ông mới nói điều gì đó mà bị bà phản bác. Ai nấy im thít, Ngà quay mặt ngó lên trời cười thầm cái chuyện bà chuyên nói ngược với ông trước đám đông và ông mắng bà ngu. Cho tới lúc đó, Ngà chưa hề thấy đứa con nào trong 5 đứa còn lại nói chuyện với ông _ không những nhà quê ông còn là người độc đoán khó thương?

Ông đã trở vào bàn ăn vì không thể để mọi người chờ. Ngà ngồi kế Hùng vì không thể trốn qua bếp như những chị kia. Cũng may, mọi câu chuyện xoay quanh “bến bãi” và không ai buồn để ý đến Ngà. Bữa ăn rồi cũng xong. Cái phận con gái rửa chén có lúc cũng rất lợi, nhất là khi mình muốn tránh né những tia nhìn những câu hỏi không biết trả lời sao cho phải. Lè lẹ cho xong thì vù ngay, cũng lại thêm một cái lợi của chuyện con gái không được đi khuya.

Hùng đợi Ngà ở cửa. Hai đứa dùng dằng, Ngà ngược nhìn trời đêm, những ngôi sao lấp lánh trên kia thật là quá nhỏ bé trong trời đen mênh mông.

_Mai Ngà phải lên trường. Ngà nói lửng

_Chưa chắc Hùng đón được, mai phải xuống ghe.

_Ừ.

Lênh Đênh - Lưu Na

Đáng ra Ngà phải thấy vui mừng khi qua được một chặng khó khăn, tới gần được ngưỡng cửa hạnh phúc và tương lai, nhưng không biết sao lại chỉ thấy lòng chìm lặng. Có những ước ao chẳng biết có lý có ý nghĩa gì không mà mình như điên cuồng những khi nghĩ đến nó, rồi khi biết mình sẽ có được điều mơ ước ấy, dù ngay trong phút hiện tại nó chưa xảy ra thì Ngà đã cảm thấy một niềm chán ngán trào dâng. Những nơi chốn hẹn hò với Hùng chợt bỗng toác, không còn giá trị gọi mời khi Ngà chính thức bước qua khuôn cửa nhà Hùng. Đời chồng vợ, cái đời lặp lại như của Má Ba, của bao cặp vợ chồng hiện ra chập chờn chồng chất như một nỗi đọa đầy hơn là viễn ảnh hạnh phúc mà đáng ra lúc này đây Ngà phải say sưa chìm đắm. Ngà đạp xe chậm chậm, nhớ bài thơ vụng về làm cho Hùng những ngày ở Long Khánh, nhớ con đường Phan Thanh Giản về đêm. Ngà nghe tiếng lạo xạo của bánh xe mình trên mặt đường nhựa, lòng đường êm vắng như dội lại niềm cô quạnh đang từng lúc hiện rõ trong lòng Ngà. Cô quạnh, quả lúc nào Ngà cũng thấy một niềm cô quạnh theo bên mình, dấu cho đó là phút dạt dào đi dưới mưa tháng Bảy với Hùng. Niềm cô quạnh cứ lấp ló quẩn quanh, bóng cô đơn dường thập thò từ những ngày xa lắc, lớn dần theo năm tháng theo tuổi đời. Ngà về đến nhà đã hơn 10 giờ đêm, Ba Má đã đi ngủ. Má không hoạnh hộc giờ giấc của Ngà nữa, từ ngày biết đích xác Ngà sẽ theo Hùng. Một chút chua chát, Ngà thầm nghĩ, lễ giáo cũng phải lu mờ

Lênh Đênh - Lưu Na

cho “sự nghiệp” vượt biên? Ngà thăm trách mình, nhưng nổi chán ngán như càng phình to, Ngà tự hỏi mình có giả dối không khi cũng tham gia vào ván bài định mệnh _ đi theo một người mong đổi lấy tương lai...

Buổi họp đã vãn, chỉ mới 10 giờ sáng. Ngà theo con Lan về nhà cậu Ba ở cuối đường Phan Đình Phùng, gần sân vận động cùng tên, ăn cơm.

Con Lan dọn cơm chỉ 5 phút: một đĩa rau ghém và nồi cơm điện. Rau ghém là món gia đình Ngà không bao giờ ăn. Sà lách cắt nhỏ, trộn với rau thơm và bắp chuối bào mỏng; những sợi ngà ngà quấn vòng làm đĩa rau trông vui mắt, nhưng với Ba Má thì món nào phải ra món đó chứ trộn lộn lên như vậy thì sẽ “rà trúng đài” nghe không biết đến bao giờ.

Ngà hỏi con Lan *còn gì nữa không? Chao*. Ngà thấy hơi ối trong lòng, vì không biết ăn chao. Nhưng Ngà làm tỉnh ăn 1 chén cơm với rau ghém cho qua. Con Lan cười cười đánh gọn chỗ chao và đĩa rau.

Lại Quang Trung, chắc cũng lại học tập quân sự giống năm ngoái.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Nhưng họ nói là đi công tác chứ có nói học tập quân sự đâu.

_Tụi mình thì có gì mà công tác, không lẽ đi đào kinh?

Lan cười rình rích, *“kiêu” tụi mình đào kinh thì bao giờ xong.*

_Để coi tụi Thu Hồng Mai Hương làm ăn ra sao.

_Mày có nhớ năm ngoái lúc thi bắn AK 47 mỗi đứa được 3 viên đạn, Mai Hương vừa bóp cò xong thì ngã xỉu, thằng Dũng làm xung nhào lên bồng “em”?

Cười hô hô, Lan nói tiếp, *nó như con nhái mà đòi bồng ai, được mấy bước thì té cái đùng, nhớ hôn?*

Hai đứa cười âm. Nghĩ tới cái cảnh 2 tiểu thư đó cầm cuốc, tới cái cảnh các anh sẽ bu quanh làm dùm, lại cười thêm một trận.

_Thôi tao về, còn sắp mấy bộ đồ.

_Ừa. Rồi Lan lẹp xẹp ra đóng cổng.

Mỗi lần tập trung thật phiền phức. Chỉ có nước cuốc bộ thôi, chứ tiền đâu mà đi xích lô, còn xe buýt thì giờ giấc vô chừng. Ngán ngẫm, mà đâu có chọn lựa,

Lênh Đênh - Lưu Na

bỏ cái trường đại học này rồi đi đâu, làm gì? Minh bỏ học, chúng gửi giấy về phòng quản lý thì còn chết hơn.

Nơi sân gôn góc đường Hoàng văn Thụ, học trò Đại Học Kinh Tế lại lần lượt chui vào xe đồ, những khuôn mặt nửa nhón nhác nửa mặc kệ. Bộ đội Do mắt sắc lẹm tìm chỗ Ngà ngồi, Ngà làm lơ. Anh ta đã theo Ngà từ buổi học đầu, mãi về sau mới khai ra vì Ngà với hắn có cùng sinh nhật. *Ừa, cũng có cái trò tiểu tư sản đó sao*, nhưng Ngà chỉ dám nghĩ thầm. Chỉ khi tùm năm tùm bảy thì bọn Ngà mới dám giỡn mặt lớp phó đảng viên mà dài miệng chê “anh Do 4 dê, nói dở nói dai nói dài nói dóc.” Những lúc đó anh ta chỉ cười, vì không thể làm gì mấy cái miệng Sài Gòn. Sài Gòn, Sài Gòn,... hai tiếng đó chọt như lưỡi dao quẹt ngang cắt đứt ý nghĩ.

Tới sân Quang Trung trời vẫn còn sáng. Chia khu xong là ào đi lãnh cơm. Lần này bọn Ngà bị xẻ dọc, nghĩa là mỗi nhóm lẫn lộn cả 3 khóa K1, K2, K3, chứ không như lần trước, khóa nào ở chung với khóa đó. Cơm lần này cũng khác. Mỗi mâm vẫn 6 người, nhưng cơm trắng không trộn lộn bo bo mì sợi, và mâm bắp cải xào thịt rọi cà chua thì đầy ụ, không bù cho năm ngoài đi học quân sự chỉ có bầu xào không và chén thịt kho lỏng bống, 6 đĩa mà chỉ có 5 miếng thịt kho bằng ngón tay út. Ngà chăm chú

Lên Đênh - Lưu Na

ăn, mặc sức ăn. Ngày mai biết có còn được như vậy hay là lại *đường xưa lối cũ*.

Sớm bảnh mắt dậy, trời còn mát. Cả lũ rủ nhau đi chơi, nhưng đi đâu trong cái sân trống lồng bốn bề rào kẽm gai? Tỉ tê trò chuyện, rồi lại lãnh cơm. Chiều, vẫn lãnh cơm. Mai, vẫn im lặng. Chiều ngày thứ 2 ăn cơm xong thì tập trung. Ngồi trong hàng vói bị quần áo mãi cho tới 10 giờ đêm vẫn không có tin tức gì. Muốn chửi. Ngà buồn ngủ rũ mắt, lăn quay ra cỏ gói đầu lên gói quần áo gà gât. Nửa đêm xe đồ nhỏ đến. Từng đoàn lần lượt, cứ mỗi đũa lên một xe rồi xe lăn bánh, tới một trại nào đó cũng vẫn là của trung tâm huấn luyện Quang Trung thì lại thêm vài cái mặt lạ hoặc leo lên xe. Kỳ. Ngà hoang mang nhưng chả biết hỏi ai, bạn bè cùng lớp kể là tan hoang. Xe đầy, Ngà phát giác quanh mình toàn người lạ. Thằng nhóc sau lưng nhanh miệng làm quen. Nó học Cao đẳng Kinh Tế, nghĩa là thấp hơn Đại học. Xe bắt đầu chạy trong đêm, chỉ một lúc sau hình như đã vào thành phố. Ngà vọt miệng nói với thằng nhóc sau lưng, *không biết tại mình tới đâu đây há*.

Im đi, đủ rồi nha. Tài xế này giờ im lìm bất chợt lên tiếng. Ngà giật mình vì giọng đe dọa, nhưng giật mình hơn nữa khi nghĩ ra, cha tài xế này mới chính là trưởng đoàn. Xe đổ bọn Ngà xuống một căn nhà ám khói buồn buồn. Chủ nhà là một người Hoa lai

Lênh Đênh - Lưu Na

Viết ra nhận bọn 3 đứa con gái vào chỉ chỗ ngủ, bọn con trai qua một nhà khác, có lẽ gần đó. Ngà mệt lả, vào giường dất mừng xong là ngủ lăn quay.

Năm giờ sáng Ngà đã thức sau giấc ngủ vài tiếng. Cái mát lạnh của trời đêm hình như nơi nào cũng vậy, hay Ngà chưa ra khỏi thành phố? Ngà ra phòng ngoài, vợ chồng ông chủ nhà đã thức, chào hỏi mời uống trà. Ba đứa con gái bây giờ mới thấy rõ mặt nhau. Chị Oanh học tài chánh, cỡ 22, 23, con Hương người Bắc, nó nói học cái gì lí nhí trong miệng, Ngà quên ngay lập tức. Ngà đã quen, những đứa học trò ngoài Bắc vào trừ một vài đứa sắc lém, còn lại dường như quê kệch, và tất cả, không đứa nào lên giọng hay kèn cựa gì với bạn học trong Nam. Nơi các trò đó dường như còn mang chút vẻ e dè và chịu đựng. Nhưng, chúng ta đứng ra đâu có gì để phải e dè nhau nếu như các bạn ấy không là đoàn viên, phải theo những sinh hoạt qui định sẵn, và phải có những thái độ ước định sẵn. Đời dường không đủ những vòng dây trói nhau nên người ta phải tạo thêm để không ai được thoát!

Một tiếng chào giọng Hà Nội chính hiệu (không véo von) vang vào, một anh bộ đội cao ráo đẹp trai hiện ra nơi ngưỡng cửa. Ông chủ nhà dường như đã gặp anh từ trước, đơn đả mời ngồi. Anh tự giới thiệu tên Quang, học Bách Khoa, Phú Thọ cũ. Lần lượt thẳng nhóc Cao Đăng Kinh Tế và anh Định mắt kiếng

Lênh Đênh - Lưu Na

cũng tới nơi. Như vậy tổ có 6 người, chẳng ai hỏi cũng biết anh Quang là trưởng nhóm vì bộ đồ bộ đội của anh.

Anh Quang bắt đầu thông báo: chúng ta làm công tác đổi tiền, 80 xu cũ ăn 1 đồng tiền mới. Anh giải thích:

Dân thành phố được đổi tối đa:

100 đồng cho mỗi hộ 1 người;

200 đồng cho mỗi hộ 2 người;

Hộ trên 2 người thì người thứ 3 trở đi được đổi 50 đồng/người;

Tối đa cho mọi hộ thành phố bất kể số người là 500 đồng.

Dân quê được phép đổi theo mức khác:

100 đồng cho mỗi hộ 2 người (50 đồng mỗi người)

Hộ trên 2 người thì người thứ 3 trở đi được đổi 30 đồng/người;

Tối đa cho mọi hộ dưới quê bất kể số người là 300 đồng.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà tự nghĩ, vậy là lời rồi, lần trước 500 mới ăn được 1 đồng, mỗi nhà chỉ đổi được tối đa 200 tiền mới, bây giờ các hộ thành phố cũng được đổi tới 500 đồng. Nhưng tại sao hộ nhà quê lại được đổi ít hơn? Không phải nhà nước muốn tất cả mọi người được bình đẳng hay sao?

Anh Quang sẽ ngồi riêng 1 bàn phát tiền mới, anh Định đại học Tổng hợp thu tiền cũ, Ngà, Tài, cái Hương, chị Oanh, cùng tiếp dân, tính tiền lên mảnh giấy cho họ. Gần trưa mới bắt đầu đổi tiền, dân đã xếp hàng như kiến bên ngoài. Quá trưa bắt đầu thấy những người dân nón lá, áo bà ba bạc màu. Họ ở dưới quê lên đây để đổi tiền, như vậy lệnh đổi tiền phát ra lúc nào? Ngà không còn thì giờ để ngẫm nghĩ. Có những bà già lam lũ không có đủ tiền để đổi như được qui định, họ ngập ngừng đưa những tờ bạc nhàu nhĩ rút từ túi áo trong, nhúm tiền lia khỏi bàn tay cằn cỗi như những cái rễ cây èo uột tuột khỏi hòn đất cuối cùng mà nó còn bám víu.

Bọn Ngà cấm cúi làm việc, đến một lúc nào đó Ngà nhận ra hình như mình không nhìn mặt ai từ nãy đến giờ mà chỉ lo cộng trừ nhân chia trên những tấm giấy. Chỉ khi đóng sổ hết ngày Ngà mới nhận ra cái điều vẫn lơ lửng vương trong óc suốt mấy tiếng đồng hồ vừa qua. Ngà bật tiếng kêu hốt hoảng. Anh Quang ngược sang. Anh Định chăm chú nhìn Ngà

Lên Đênh - Lưu Na

sau gọng kính. Thăng Tài mau miệng hỏi “*cái gì đó?*”

Ngà tính lộn tiền rồi. Miệng nói, tay Ngà khoanh lại cái chỗ tính toán cho một người, đó là một bà ở dưới quê lên. *Chết, làm sao bây giờ,* Ngà luống cuống lo lắng. Anh Quang lật sổ tìm địa chỉ của bà rồi ra ngoài cửa nhờ dân phòng nhắn ông tổ trưởng tổ dân phố. Anh viết xuống mảnh giấy, nhờ ông tổ trưởng ra phường chuyển tin nhắn về địa phương của người đàn bà ấy yêu cầu bà trở lại. Ngà ngồi thừ, lòng buồn rầu. Đổi được bao tiền mà công lên xe cộ, bỏ ngày công bỏ buôn bán... cái lỗi này biết làm sao bù đắp cho bà. Đã sẵn ngó lại, Ngà lại tìm ra một cái lỗi khác. Lần này là một người ở nơi đây nên việc gọi trở lại để tính tiền cho chính xác được hẹn qua ngày mai. Cái Hương vẫn im lặng hiền lành và an phận. Ngà chợt hiểu ra cái chậm chậm từ từ như khờ khạo của nó. Làm việc nhanh không được chi mà chỉ rước thêm việc, thêm lỗi lầm _ cái Hương chỉ nhanh lúc vào họp bàn chỉ tiêu, nói chính sách vân vân... Lục đục, mọi người đã lên xe đến trụ sở để kết toán, chỉ còn mình Ngà ở nhà. Anh Định quay xe honda về đón Ngà ra trụ sở. Đó là tầng lầu 2 của một nhà băng, rộng thênh thang với 2 dãy bàn làm việc còn nguyên vẹn, đèn đuốc sáng choang. Thăng Tài hí hửng dúi vào tay Ngà một ổ bánh mì dài ngoằng, nhét đầy ụ phá lấu. Nó kể lể là đã dành khẩu phần của Ngà thật hậu hĩ. Ngà vồ ổ bánh mì ăn

Lênh Đênh - Lưu Na

không ngó ai, cái đói đã làm Ngà quên đi mọi thứ vừa mới đây còn cắn rút lương tâm mình!!! Tắm rửa thôi, anh Định chờ Ngà về lại điểm đổi tiền. Ông bà chủ nhà còn thức chờ mọi người.

Tắm rửa xong Ngà vào giường, nhưng đầu mệt mà Ngà không ngủ được. Mọi điều xảy ra trong ngày vẫn chạy vòng vo trong óc Ngà như đèn kéo quân, _ bởi từ lúc “nhận công tác” rồi bắt tay vào việc thì Ngà đã như con vục bị quật xuống nền nhà quay tít theo những vòng dây, mòng mòng, và bây giờ dù đã hết đà con vục vẫn còn phải xoay cho hết trón rồi mới có thể ngã oạch xuống nền đất lạnh. Anh Định anh Quang dường như nhiên như thể họ đã làm qua công việc này. Chị Oanh vênh váo cái điều chị đã từng làm việc tại ngân hàng nên tính toán chính xác không lầm lẫn rồi ren. Thắng Tài dường coi đây là một trò chơi thú vị. Ôi, Ngà mệt lả tấm thân, mệt lả cõi lòng. “Cách Mạng,” những chuyện bất ngờ trời ơi cứ lần lượt chui ra như bất tận từ cái túi nhiệm màu không đáy của bà phù thủy.

Ngà nằm ngó lên góc mừng tôi nhờ. Giữa những phút rảnh rỗi trong ngày, lúc chờ Ngà đi về, anh Định đã có lúc ngạc nhiên hỏi sao Ngà biết câu thơ của Đào Tiềm:

Dĩ tự ký tâm vi hình dịch

Lênh Đênh - Lưu Na

Trừ trưởng nhi độc bi...

_A ha, con nhỏ này ngộ, anh nói. Bây giờ đổ Ngà, người ta tả phận đàn bà là bèo dạt mây trôi thì tả người đàn ông cùng cảnh ngộ ấy thế nào?

_Em không biết.

_Đây nè:

Sóng gợn Trường Giang buồn điệp điệp

Con thuyền xuôi mái nước song song

Thuyền về nước lại sầu trăm ngả

Củi một cành khô lạc mấy dòng.

Ngà chịu là tài. Nhớ lại những phút được nói chuyện bá láp như vậy với anh Định, lòng Ngà dịu lại, như trên quãng đường khô cằn nóng bức dài lê thê mà bất gặp một đóa hoa dại rung rinh trong làn gió nhẹ... Chỉ ít, giữa hai người xa lạ vẫn còn văn thơ ngày cũ làm điểm giao hòa giúp người bớt lạ người.

Bây giờ sáng, anh Quang đã xuất hiện ở cửa đem cho mỗi đứa một ổ bánh mì tiêu chuẩn ăn sáng, bọn

Lênh Đênh - Lưu Na

con trai cũng đã đến. Hôm nay Ngà quyết phải cần thận hơn, chậm rãi hơn khi tính tiền cho dân. Bà già ấy có trở lại kịp ngày hôm nay để nhận lại phần sai biệt do Ngà tính lầm? Ngà thấy chút heo hắt trong lòng _ cái kiểu tin miệng đưa đi biết có tới, mà đâu tìm được bà để nhấn thì cũng đã hết hạn đòi tiền khi bà trở lại. Món nợ này Ngà sẽ trả ở kiếp nào?

Dân đã bắt đầu kéo tới ngoài cửa. Chỉ còn hôm nay nữa là địa điểm này đóng cửa, không biết những ai không đến kịp sẽ giải quyết ra sao. Trong vòng một giờ Ngà đã lại cắm mặt vào giấy không còn nhìn ngó mặt ai cho đến tối. Ánh đèn nê ông trắng lóa trên những khuôn mặt tái tái nơi trụ sở, tiếng lao xao đối đáp, những bóng người qua lại lệt quệt va chạm như dầu chấm hết cho ngày đòi tiền. Rồi sổ sách cũng xong, Ngà lại ngồi lên yên sau xe để anh Định đưa về. Anh chạy vừa phải dưới ánh đèn vàng vọt, miệng kẻ lể:

_Đàn bà quả thực hay ghen. Hôm qua anh chở Ngà ra trụ sở cũng bị chị Hoa nhéo quá trời, phải mua kem chuối đền tội.

_Bộ chị Hoa nhìn thấy?

_Anh không biết, Hoa làm ở tổ khác sao thấy được _ chắc bạn bè có đưa thấy rồi méc.

Lên Đênh - Lưu Na

_Nhưng mình làm việc chứ có cái gì khác đâu?

_Ừ, mà ghen thì vẫn cứ là ghen.

Đền đường hắt một mảnh tam giác vàng tối màu nước trà trên mặt anh Định như đang cười cười lúc quay ngang nói chuyện với Ngà ở mé sau. Anh đang yêu, những cái ngắt véo của tình yêu dù thế nào cũng vẫn êm ái. Ngà chợt nhớ ra, mấy ngày nay Ngà không hề nghĩ đến Hùng, không hề thắc mắc Hùng ở đâu làm gì. Ngà có yêu Hùng, hay chỉ là hai đứa đã quen với hoàn cảnh _ những mảnh bèo không muốn dạt theo nước cứ lần cán xoay vòng gượng lại với dòng để khỏi bị cuốn trôi xa? Ánh đèn của căn nhà đôi tiền còn vàng hơn cả đèn đường. Ngà vào giường đầu óc trống không. Dường như không ai thắc mắc tại sao còn ở lại chỗ này thêm 1 ngày.

Đêm không thể êm hoà. Sáng sớm, anh Quang xuất hiện như thường lệ. Hôm nay không có quà sáng. Anh chờ mọi người đến đủ mặt và tuyên bố công tác đôi tiền đã kết thúc. Anh phát cho mỗi đứa một số tiền nhỏ _ tiền bồi dưỡng, hình như Ngà được mười mấy đồng. Chị Oanh cái Hương thằng Tài đứng dậy sẵn sàng, anh Định ra cửa không lời từ giã – có lẽ anh phải đi đón chị Hoa. Tối qua Ngà thoáng thấy anh đứng với một chị hơi thấp và tròn hơn Ngà một chút, da trắng trẻo mịn màng. Lúc trở lại bàn của tổ mình anh đã gật với Ngà đó là chị

Lên Đênh - Lưu Na

Hoa. Trong một loáng chỉ còn Ngà và anh Quang. Ngà lúng túng. Ngà đã biết đây là quận 4 Khánh Hội, nhưng làm sao để từ cái xứ này về lại Sài Gòn đây. Ngà rụt rè hỏi anh Quang có chở Ngà ra chợ Bến Thành rồi Ngà sẽ biết đường về nhà. Anh Quang ừ, ánh mắt thoáng nét cười dịu. Chính Ngà cũng muốn cười cái tréo ngoe này _ trong thành phố của mình, một người Sài Gòn hỏi đường một người ngoài Bắc vào, dân tỉnh thành phải nhờ bộ đội trong rừng dắt đường. Ngà từ giã anh Quang ở bùng binh Sài Gòn, ngược mắt nhìn trời. Trời thấp quá, đè bẹp mọi cái thau nhôm to nhỏ thành những miếng nhôm phẳng méo mó dị hình rồi những bước dè dặt lên, chà nghiêng những miếng nhôm ấy lên mặt đường khô lồi lõm gập ghềnh. Khi Ngà về đến nhà, tấm thân nhôm mỏng đã thủng thêm vài lỗ.

Mọi người đi vắng cả, Ngà qua nhà bên hỏi Má có gửi chìa khóa. Bà cụ hàng xóm cười cười đưa cho Ngà chiếc chìa khóa miệng hỏi “cô đi công tác đâu về.” Dạ, Ngà trả lời, cảm ơn bà cụ rồi vào nhà. Trong nhà hơi tối, đồ đạc bàn ghế vẫn đâu còn nguyên đó với chút nặng nề buồn buồn. Ngà chỉ đi có mấy ngày mà tưởng như mình từ thế giới nào khác trở về quê hương, từ nơi xao động hỗn mang trở về lại chốn thâm sơn tĩnh lặng. Căn nhà tựa như là mảnh đất nhỏ tí còn sót lại trong biển nước mêh mông cuồng nộ. Ngà chợt nghĩ, không chỉ quang cảnh quen thuộc mà còn là hơi nhà mang cho Ngà

Lên Đênh - Lưu Na

cái ấm áp an tâm. Hơi nhà, mùi gì, ánh sắc gì, ấm lạnh gì, Ngà không biết thế nào cả, nhưng có rời nhà rồi trở về mới thấy ra cái hơi ấy, cái hơi bảo đảm một mối giềng một chốn dung thân. Vậy, mà Ngà lại lăm lăm để bỏ đi. Hùng, giờ này Hùng đang làm gì?

Buổi chiều, Ngà đạp xe ra đầu hẻm định lên nhà Hùng nhưng trời bắt đầu đổ mưa. Mưa gieo những cây kim bạc xuống lòng sông hẹp, bắn lên những bong bóng nước vừa vun tròn đã vỡ toang. Nước như cười với những núp đồng tiền đầy cả mặt sông. Dưới màn mưa dường chỉ có mái chùa đầu ngõ đứng vững không suy suyển. Từng giọt, từng giọt, lăn, rơi, lăn, rơi, qua từng lớp ngói vàng cam rêu bám. Gió lất những cành cây, xô giạt những bụi lá ven con kinh nước đen gọi Ngà nhớ bãi cỏ hoang mênh mông cuối đường Trương Minh Giảng quẹo trái. Đó là chỗ hẹn hò của trai gái, của đủ thứ tình yêu cũng như tình ma. Sau khi đã đi hết mọi rạp xi nê, coi hết mọi thứ phim Quốc doanh cũng như phim Liên Xô Trung cộng, bây giờ Ngà và Hùng thường chấm dứt buổi hẹn hò nơi bãi cỏ ấy. Bãi rộng mênh mông, cỏ cao gần đến ngực, thường ngả rạp qua chiều này rồi lại lật sang chiều khác tùy theo cơn gió. Từng cặp đứng ôm nhau và không ai ngó ai. Nơi ấy, Hùng đã hôn Ngà những nụ hôn vụng về, đã đặt bàn tay lóng ngóng lên bờ ngực của Ngà rồi mở bung vài cái cúc áo. Khi Ngà thấy gai gợn thấy rín rít nơi tấm thân, Ngà cũng thấy một nỗi gì như ê chề như bệ rạc cho

Lênh Đênh - Lưu Na

tư cách của mình. Ngà không cưỡng được mình nên vẫn theo Hùng đến đó, rồi lại không tha được mình nên cứ thấy tự khinh dù Ngà và Hùng cũng không dám vượt qua mấy cái cúc áo. Ngà sực nhớ ra, từ hôm ông Ninh bố Hùng xuống nói chuyện với Má đến giờ hình như Ngà và Hùng chưa trở lại nơi ấy, và đột nhiên Ngà thấy nhẹ mình.

Ngà quay xe đạp trở vào nhà thì mưa đã nặng hạt. Trời sập tối thật nhanh và mưa không có vẻ gì sẽ ngớt. Trong nhà chỉ có Ngà và em Châu, có lẽ Ba Má và các anh chị em khác đang mỗi người một mái hiên nào đó tránh mưa. Ngà đứng trong bếp, nghe có tiếng đập cửa. Em Châu chạy ra hỏi,

_Ai đó?

_Tôi.

Châu ngập ngừng:

_Dạ là ai ạ?

_Tôi, (lại tôi !!), tôi là bố thằng Hùng.

Ngà chạy ra cửa. Ông Ninh đứng đó, quần xắn lên bấp chuôi chân mang dép da quai bộ đội, dù, áo mưa... Nước nhiều rùng rùng dọc theo ống chân ông. Châu phân bua:

Lênh Đênh - Lưu Na

_Em nhìn qua lát cửa thì chỉ thấy được 2 cái chân.

Mưa bắt đầu tạt vào nhà, mặt ông Ninh dường như bối rối ngượng ngùng khi thấy gian nhà trống, như đi bắt ghen hụt. Ngà muốn cười mà không dám cười. Chỉ một thoáng rồi trước khi Ngà kịp cất lời chào, ông làm tỉnh nói,

_Mưa gió thế này mà thằng Hùng không thấy về, Bố sợ nó bị bắt nên phải đi tìm quanh xem nó có ghé nhà ai không.

_Dạ, hôm nay Hùng không đến. Thưa, ...b..ố vào chơi ạ.

_Thôi, để bố đi tìm nó. Bố về nhà.

_Vâng,... b..ố về.

Bố, vậy là ngọt sót Ngà qua lọt cái cửa xung hô không rung rinh một sợi tóc. Mới phút trước đó Ngà còn thầm cười Bố cái Đại vương cung con quá mức, hay là kiểm soát con quá mức, hay là ghen với Ngà quá mức, hay là vân vân, thì phút này đây Ngà lại thấy cảm kích ông, cảm kích cái quê kệch cái kịch cỡm mà lại rất thiết tha và thân thiện của ông. Bố. Cái tiếng gọi ấy mang hình ảnh một gia đình mới một xã hội mới một khu vườn mới. Ngà sắp xa bỏ khúc đời đang sống để bước sang cuộc sống khác.

Lênh Đênh - Lưu Na

Có gì đó như nao nao như vui mừng như tắt nghẹn, Ngà bồi hồi bước những bước băng khuâng lên từng bậc thang gỗ nhỏ tựa như người mù lần dò sờ soạng tìm nơi chốn của mình mà ngồi dựa xuống. Ngà ngồi nơi đầu cầu thang chỗ có cánh cửa mở ra nhìn thấy mái nhà hàng xóm, không dừng được, bật tiếng hát. Ngà hát mãi, chẳng biết bài gì với bài gì, cho đến khi nhà đã lao xao đầy tiếng người _ đã tới giờ đóng lại cuốn nhật ký và sống với cái bìa của nó.

Mợ Hùng đến đón Ngà nhưng bà không vào nhà, chỉ gọi Ngà ra vì xe đang đợi. Ngà dùng dằng vì Má chưa về, nhưng bà đã giục vì không thể chần chờ, mỗi một chuyến đi một hiểm nguy bất an bắt đầu từ phút mình nói đã đến giờ. Ngà bước chầm chậm theo bà ra xe như muốn kéo dài thời gian, lòng ray rứt nặng buồn. Má, Má ở đâu sao chưa về, con phải làm sao đây. Má, Má... Xe vừa leo dốc cầu Trương mình Giăng thì Má đạp xe vào ngõ. Như có linh tính, Má dừng lại, ngơ ngác nhìn quanh tìm kiếm. Trong xe, nước mắt Ngà đã ngấn quanh, Ngà mở miệng muốn gọi mà không có âm thanh nào lọt ra. Xe qua cầu, qua, qua, bóng người lao xao hàng cột đèn nghiêng ngả. Qua, qua, từng chiếc xe đạp một mỗi buồn phiền rướn tới trên vòng bánh xe ọp ẹp. Qua, qua. Má, con đã xa Má mà không kịp lời từ giã, tấm áo sa tanh ngà thêu chim hoa cúc đại đóa

Lên Đênh - Lưu Na

ngồi thần thờ trên xe đạp tìm kiếm một cái gì đó cứ dập dềnh mãi trong ngân nước. Má, Ngà muốn gọi một tiếng thật to thật sắc cho bể vụn trời xanh, nhưng Ngà chỉ ngồi nghen suốt quãng đường vào Chợ Lớn.

Trong mắt mọi người, mợ của Hùng, chị Phụng, và Ngà là ba má con. Ngà cũng biết, khi mình đi cùng bà chủ ghe thì họ tên đã sắp cải sửa. Nhưng lòng Ngà rối bời – chân bước không biết đường đất lồi lõm gập ghềnh cứ chực té. Ba người sẽ lên thẳng ghe mẹ, và từ đây ra phía Long Tỉnh chờ ghe taxi bốc người lên. Hùng đứng trên be thuyền chờ Ngà loay hoay bước trên tấm ván hẹp chỉ đủ một bàn chân bắc từ bờ lên mạn ghe. Có độ 3 thước mà Ngà suýt bổ nhào xuống nước mấy lần – nhưng ánh mắt của Hùng khi thấy Ngà đã như tấm lưới giữ Ngà vững bước. Lúc ấy Hùng đang quán thùng, bàn tay khum khum làm chạc cho thùng quán thành vòng từ cùi chõ lên qua chạc ba giữa ngón cái và ngón trỏ. Trong một giây Hùng dừng tay, mắt mở to lóe một ánh hào quang rồi hào quang ấy thu lại vào đáy mắt, nét mặt trở lại bình thản. Trong một giây Ngà biết vị trí của mình trong lòng Hùng và Ngà hiểu tại sao Bố bằng lòng mang Ngà theo dù cả Ngà lẫn Hùng chưa một lần xin xỏ. Chỉ một giây, và bây giờ Ngà thực sự bơ vơ.

Lên Đênh - Lưu Na

Phụ Bản 2 : Trước Khi Bão

Lênh Đênh - Lưu Na

Chương 3

Xóa

Y tá ra dấu đến giờ dọn dẹp, mọi bệnh nhân phải ra ngoài, trừ những người còn yếu như Bố được nằm nguyên ở giường mình. Căn phòng dài có 2 dãy, mỗi dãy độ 15 giường, dành cho những người bệnh nhẹ. Bố và anh Huân nằm 2 giường sát nhau, riêng Ngà phải ngủ trên 2 ghế ghép lại vì không phải là bệnh nhân. Anh Huân bảo Ngà cứ để Bố nằm yên trên giường không cần phải trông – *“Ngà ra ngoài đi vì họ dọn dẹp bằng bông máu mủ dơ dáy hơi hám lắm.”* Cho đến khi anh nói Ngà mới nhận ra cái mùi tanh tươi ấy. Thấy Ngà dùng dằng, anh Huân rủ Ngà đi dạo ra mé sau nhà thương, băng qua khoảng vườn phi lao tới sát hàng rào kẽm gai nhìn ra biển.

Lênh Đênh - Lưu Na

Hai anh em bước chậm chậm như kẻ nhàn du, như thể anh Huân và Ngà đã hòa được vào sự thanh bình êm ả của cái tỉnh xa lạ này. Ngà ngoái đầu lại, thấy mình đi đã khá xa _ hóa ra cái mà Ngà nghĩ là một khoảng vườn thực ra cũng rộng gần bằng vườn Bồ rô, và đất vườn không phải đất thịt mà là đất cát – tựa như đất vườn của những ngôi nhà ngoài Vũng tàu. Vừa đi anh Huân vừa rủ rỉ kể những chuyện đi học, những ngày trước lúc lên đường, nghĩa là mới khoảng 10 ngày trước. Ngà cũng mách trước lúc lên đường Ngà bị người ta đung xe ngã oách xuống đường, về nhà mới biết trầy một mảng thật lớn và vết trầy ấy vẫn còn chưa liền da, rất rát. Vết đau chưa lành mà cái kiếp ấy đã đoạn. Ở kiếp này đây, chỉ mới 3 ngày nơi nhà thương mà Ngà và anh Huân như đã thân từ lâu lắm.

Biển thật êm và trời thật trong, những tàn lá dong đưa nhẹ nhàng như một khúc hát mùa Xuân. Biển, khi đứng nhìn bao giờ cũng thấy lòng êm ả rộng mở, cho đến khi ở giữa trùng dương mới hay *niềm vui đã nằm trong thiên tai*. Bức tường nước đen cao tựa nhà lầu 2, 3 tầng như sẵn sàng phủ chụp xuống mình, xuống chiếc thuyền bé tí với đám người như kiến đen bám trên tấm lá khô chết. Lạ là bức tường nước ấy chỉ xô đẩy chứ không dập vùi cái lá khô đầy kiến, chỉ khi thành sóng thì dù chỉ là sóng cỡ 2 thước cũng đủ dập thuyền toi tả. Những khi ấy Ngà ỏi tới chẳng còn gì để ỏi và không cất nổi mình lên

Lênh Đênh - Lưu Na

khỏi cái đám lầy nhầy mới tuôn ra. Ở giây phút ấy có ai nghĩ gì không? Ngà đã nghĩ gì? Anh Huân ở đâu và Hùng ở đâu trên mảnh thuyền ấy? Ngà cũng không nhớ mình đã ngồi ở chỗ nào... Ngà quay nhìn anh Huân. Cho tới giờ Ngà mới thực sự nhìn và nói chuyện với anh, bởi lúc còn ở nhà, anh luôn lặng lẽ. Những lần Ngà đến nhà chơi chỉ thấy anh dắt xe đạp ra đi, hoặc cất xe đạp lúc trở về. Mái đầu bạc gần hết _ một gien di truyền làm cho mấy anh em, anh Huân, Hùng, con Huyền, thằng Hòa, thằng Hưng... đều có tóc bạc khi chưa đến tuổi đôi mươi. Anh Huân trông như một ông cụ non, một ông cụ bẽn lẽn. Bây giờ đứng bên anh nhìn những cảnh cây ngả nghiêng theo gió, nghe anh nói cười những chuyện vu vơ, Ngà chợt nhận ra một sức sống tiềm ẩn trong cái mà Ngà tưởng là rụt rè, chậm chạp. Anh chỉ hơn Hùng và Ngà 3 tuổi, nhưng sự chững chạc dường vượt trội, không chỉ ở cử chỉ thông thả mà còn ở cái cách anh bảo Ngà một điều gì đó. Dường như anh cô đơn. Dường như anh cần một người bạn để tâm sự. Dường như anh thèm sống. Như nụ cây háo hức bật ra khỏi kẽ lá. Những gì anh nói tan chảy thành một sự ân cần một niềm êm ả, trôi tuột vào lòng Ngà; mái tóc bạc trên tuổi đôi mươi chợt thành một huy chương lấp lánh. Anh Huân lấp một chỗ trống bấy giờ Ngà mới nhận ra: anh Đặng. Giờ này anh ở trại cải tạo nào? Bẩy năm ập tới, anh vẫn đang lênh đênh trên tuần duyên hạm. Thưa anh Đặng báo đang ở trại Guam làm cả nhà mừng, chỉ riêng Má đánh hơi

Lênh Đênh - Lưu Na

được sự rủi ro rình rập: anh Đặng nói buồn quá, nhớ má và các em. Má đã phán *“lại gái, thằng này chết vì gái chứ xá gì Mẹ với em...”* Tiên tri như thần, thư kể gửi từ trại giam Z30, rồi lẳng nhằng ngày tháng thì má đi thăm nuôi ở Khánh Hòa. Anh Đặng, đã 5 năm cách xa, nhưng có lẽ từ đây không còn gặp được anh nữa. Ngà thấy như bụng bị rách một lỗ khi chợt nghĩ đến điều ấy.

Sóng vỗ rì rào. Đã đến lúc phải trở lại bệnh viện.

Bố đã ngồi dậy. Ông hỏi Ngà:

_ Tụi nó có cho biết khi nào mình về Bidong?

_ Dạ Cao Ủy nói hai ngày nữa _ thứ Ba _ tàu Black Gold mới có chuyến ra Bidong.

Từ nhà tạm cư ở Merang, Trăng-ga-nu, đúng chữ là Terrenganu, Cao Ủy đã đưa 38 người của tàu SS0682 nhập trại Bidong, chỉ riêng anh Huân bị đứt một lóng tay và Bố ói ra máu đòi vào nhà thương nên Cao ủy bảo ở lại đất liền. Chóp mắt Ngà thành thông dịch viên đi theo vì dường như đó là điều hợp lý (!) và làm cho người đi kẻ ở được an tâm.

Anh Huân không hề kêu ca gì về lóng tay bị mất dù máu vẫn không cầm, tay bắt đầu bị nhiễm trùng. Nhưng riêng Bố – bố cái đại vương – việc ói ra máu

Lênh Đênh - Lưu Na

mang tiếng kêu rất to trong đám thuyền nhân thất lạc. Khi đám người cùng tàu thu vén đồ tế nhuyễn gồm dăm ba tấm áo quần giấy tờ lật vật để lên tàu Black Gold thì cũng đồng thời Cao Ủy đổ một nhóm thuyền nhân mới được vớt đến. Ngà chẳng có gì hơn là hai bộ quần áo nên thông thả la cà. Một cô trong nhóm mới đến hỏi Ngà,

_Tụi em có được đưa thẳng qua Mỹ không, vì đã bị hiếp trên tàu của mình?

_Hỏi tặc?

_Không phải, là bọn tài công đưa mình ra biển quốc tế đó. Tụi nó đã nhảy tàu về lại Việt Nam, còn bọn em thì loay hoay trôi dạt rồi được tàu vớt.

Cái chuyện bị chính tài công Việt Nam bức hiếp là chuyện khó ngờ, nhưng trên đại dương vô tận mọi chuyện dường như bị chìm theo tiếng sóng, mọi chuyện như chỉ còn là mảnh rác nổi trôi trên làn nước đen. Chỉ còn câu hỏi ngây ngô gieo vào lòng Ngà nỗi hoang mang khó tả, cái tiếng ngây ngô như đồng âm với tiếng phàn nàn bị ỏi ra máu phải được chữa trị...

Nơi nhà thương Ngà lại thêm một dịp ngỡ ngàng. Khi nghe Ngà lặp bập năm ba câu tiếng Anh vớ vẩn, ông bác sĩ đứng hẳn lại. Cặp mắt xanh biếc long

Lênh Đênh - Lưu Na

lạnh như hai hòn bi nổi bật trên màu da hồng. Ông thông thả giải thích:

_ Trên cơ thể chúng ta có những cái hạch _ ở cổ, ở nách, ở háng, vân vân. Khi cơ thể bị nhiễm trùng thì những hạch đó sẽ sưng to...

Bài học “thân thể người ta có ba phần” đều đều phát ra bằng tiếng Việt, giọng Bắc đúng tiêu chuẩn làm Ngà đứng yên như cua bị ếch vồ. Sau khi được một bài giảng bằng tiếng Việt của ông bác sĩ Mỹ, Ngà còn được đón nhận một món quà. Đó là sơ của hội thiện nguyện đến thăm những thuyền nhân trong nhà thương. Sơ đã được thông báo có 3 thuyền nhân mới nên mang quà đến phát. Sơ đưa gói quần áo và ba chục đô Mã cùng những lời thăm hỏi. Ngà mừng lắm, tưởng chừng như đường tỵ nạn đang sáng hồng ở chân trời.

Ngà ôm gói quần áo vào phòng bệnh của Bố, nói lại việc sơ cho ba chục. Ông ngồi nhòm dậ:

_Đâu, đưa đây cho Bố. Quần áo thì chờ mang về đảo cho mẹ mày và em Huyền.

Ngà chưa kịp gọi tên cảm nghĩ thì ông sửa lại,

_Con lựa mảnh nào mặc thì mặc, còn thì để dành về cho mẹ với em Huyền.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà đã bước ra ngoài hành lang trong cảm giác hụt hẫng. Một bước chân ra khỏi gia đình quả đường đời muôn vạn nẻo gấp ghềnh, và chút tình thân tìm được với anh Huân trở thành một món quà êm đềm vô giá mà Ngà mang theo trong lòng cho tới mãi về sau.

Sau 3 giờ sáng gió tàu Black Gold cập vào cầu Ghét Ty. Ngà rời tàu xuống cầu người vẫn chơi vui chao đảo như đang ở trên thuyền giữa sóng sâu, phải vịn vào thành cầu bước lần tới. Lớ nhố người đứng ở bãi cát nơi đầu cầu mong nhận ra người thân quen những khi tàu đưa người mới vớt đến đảo. Vì chỉ có ba người mới đến, dân chúng đã tản mác nhanh chóng, Hùng đón Ngà rồi xin với trật tự cho theo vào phòng hành chánh làm thủ tục nhập trại.

Đảo, chỉ toàn đồi đất gấp ghềnh. Lều của gia đình Hùng ở khu F, nơi ít người muốn ở vì một bên là ghềnh đá cheo leo xuống biển, một bên là đồi cao còn được gọi là đồi tôn giáo với nhà thờ ngự trên đỉnh và chùa ở dốc kế bên. Chỉ mới sáu tháng trước dân số trên đảo lên đến bốn mươi ngàn người, và năm trước có những căn lều được người đi định cư bán lại với giá vài chục cây vàng. Đó là những căn lều dù chỉ bằng cây đốn trên rừng và ván tàu ghép lại cùng với những tấm bạt nhưng đắt giá vì ở khu C nơi buôn bán, hay khu B hội trường, gần khu A là

Lênh Đênh - Lưu Na

dãy nhà tôn cho nhân viên Cao Ủy và phái đoàn các nước cư ngụ _ cả ba khu A, B, C đều trên đất bằng.

Ngà leo cái thang gỗ nhỏ chỉ độ 4 bậc lên sàn lều, mợ Hùng đón Ngà bằng một cái vuốt má _

_Bố con mày về rồi, Mợ đỡ thắt mắc. Thằng Huân, coi bộ mày ốm quá con ạ...

_Con không sao, mợ.

Nếu Hùng là con trai yêu của ông thì anh Huân là con trai yêu của bà. Bà chỉ xuống cuối lều, bảo Ngà:

_Có cơm ở dưới bếp, con có ăn thì dọn cho Bố với Huân ăn luôn thế.

Cả ba người cùng đáp thôi. Nhưng Ngà vẫn xuống bếp nhìn ngó bởi tất cả mọi thứ trên đảo đều từ trên trời rơi xuống mà Ngà không bao giờ có thể tưởng nghĩ dầu dùng hết hai mươi năm tuổi đời. Bếp thông ra một cái chái nhỏ bên hông, như cái đuôi của chữ L. Từ chái có lối đi lài lài theo dốc, độ phân tư vòng tròn thì đến thang vào cửa chính của lều. Ngà bắt gặp thằng Hòa đang theo lối dốc vào lều. Thấy Ngà nó cười toe. Hòa vui tính và Hùng rất láu cá phá phách, Huyền khó chịu lắm lì như Hùng, và anh Huân luôn âm thầm như một chiếc bóng. Trong tất

Lên Đênh - Lưu Na

cả những đứa con đường như chỉ có Huyền thỉnh thoảng nói chuyện qua lại cùng ông.

Hùng dắt Ngà lên gác, chỗ ngủ của tất cả anh em, trừ thằng Hòa – nó thường xuyên ngủ ở ban Trật tự dưới khu B. Để gói quần áo xuống, cái gói của sơ cho, Ngà không còn sức để đi tắm. Ngà lăn ra ngủ, mãi đến gần 7 giờ tối mới thức khi Mợ gọi xuống ăn cơm.

Buổi sáng ở đảo bắt đầu với tiếng loa. Ngà ngạc nhiên khi nhận ra nỗi quen thuộc ấy, tiếng loa như thể Ngà còn ở cái phường 24 quận 3 Trương minh Giảng. Ngà nằm trên gác, lắng nghe những tiếng động quanh mình. Bên dưới, ông đang nói chuyện rì rì với bà. Lác đác tiếng người đi bộ lạt sạt qua dốc, gọi chào thăm hỏi. Ngà đứng dậy xếp gọn chiếu gối, nhìn qua cửa sổ ngó chung quanh và xéo xuống bên dưới. Anh Huân ngồi hút thuốc ở chái, Hùng ngồi chơi bên cạnh, con Huyền đầu tóc ướt rượt tay cầm xô tay cặp quần áo trở về lều – có lẽ nó vừa tắm ở phòng tắm cuối dốc, chỉ cách lều độ mười thước, sau một khúc quanh. Ngà lui lại ngấm cái cửa sổ. Gọi là cửa nhưng làm gì có cửa vì lều bằng những tấm bạt ny lông tựa vải bao cát nhưng là loại dày mưa không qua lọt. Cửa cái cửa sổ đều chỉ là khoảng vách cắt chữ nhật theo kích thước, luồn vào đáy một đòn gỗ

Lênh Đênh - Lưu Na

nó trở thành tấm màn, khi mở thì quán lên rồi móc vào dây đóng sẵn nơi nếp bên trên.

Hùng dắt Ngà đi tắm, tới cái chỗ khi nãy con Huyền cấp xô trở về. Hóa ra nước ăn thì đi lãnh vào can, còn nước tắm thì các anh thanh niên kéo từ giếng đào, hứng từ vôi, vác về đổ vào những can chứa nước nơi lều. Can chứa nước tắm thực ra cũng chỉ là những bao vải cát loại làm lều, trong lót ny lông để giữ nước. Ngà đứng trong cái lều một thước vuông, xối những gáo nước lạnh lên đầu và cúi nhìn dòng nước biến qua các khe của cái nền bằng cây ghép lại, lòng nhác một mối sợ hãi: không biết có con gì chui lên không. Lóng ngóng, Ngà làm rơi ca nước và nhận ra mình chỉ còn nửa xô nước để tắm gội. Kiếp trước Ngà vẫn còn tắm trong phòng tắm bằng gạch ô vuông trắng, nước hứng vào bể con từ ống nước chuyên dọc góc tường nổi rô bi nê. Kiếp này bắt đầu lại ở cái chỗ không biết gọi là gì, hay mình đang tiến dần về thời ăn lông ở lỗ?

Hùng bắt đầu dẫn Ngà đi vòng vòng nơi các khu chính để biết chỗ sinh hoạt. Dù bờ ngõ, Ngà thấy dường như mọi sự đều đương nhiên với người dân ở đảo. Không ai lộ vẻ gì ngạc nhiên hay phiền bức với cuộc sống như thổ dân ở nơi đây. Có lẽ câu hỏi duy nhất chiếm ngự đầu óc mọi người là khi nào có tên trên danh sách định cư.

Lênh Đênh - Lưu Na

Có tiếng loa báo tàu Blach Gold sắp đưa người mới đến đảo. Mỗi tháng tàu có một chuyến mang thực phẩm và nước uống ra đảo cho dân tị nạn, nhưng nếu có người mới vớt hay có Cao Ủy và phái đoàn các nước đến phỏng vấn làm hồ sơ thì không nhất thiết phải chờ đủ tháng.

Ngà và Hùng len vào đám đông lố nhố đợi chờ. Hai đứa gặp những người bạn của Hùng vừa tìm thấy: thằng Tuấn phát xít mất một mí, thằng Thanh khùng còn được em gái gọi là thằng Kìn. Ba anh vỗ vai nhau cười tí mắt. Thằng Tuấn nhỏ nhẹ hỏi Ngà có ngủ được không, có đủ quần áo mặc. Câu hỏi của nó nhắc Ngà cái bịch quần áo mà sơ cho ở nhà thương Trảng-ga-nu. Ngà đã giao trọn gói quần áo cho Mợ, mợ đưa cho con Huyền, hôm sau nó đưa lại cho Ngà sau khi đã chọn những món mà nó thích. Ngà lấy một tấm áo khoác màu be và trả lại gói quần áo cho mợ. Nếu muốn, Ngà đã im luôn số bạc 30 đồng sơ cho, và nếu muốn, Ngà đã có thể lựa tấm quần áo tốt nhất trong bọc đó trước khi báo với Bó... So với ân huệ mang Ngà đi, cho Ngà một tương lai một cuộc đời mới, thì những chuyện eo sèo ấy không xứng được như làn gió thoảng làm lay nhẹ nhánh cây _ nhưng Ngà không gạt được cảm nghĩ mình đã là một công dân hạng nhì trong gia đình của Hùng. Ngà không biết mình quá tự ái, mình mặc cảm, hay chính bố cái đại vương đang lên ngôi trên những ân huệ đã ban, hay là tất cả mọi điều. Chỉ là một hình ảnh quá

Lên Đênh - Lưu Na

thật hiện ra một cách đột ngột khơi một nỗi buồn không tên len vào lòng Ngà.

“Danh sách thư tín: Nguyễn văn... tàu ..., Vũ thị... tàu SS0682, ...” Tiếng loa vang vang trên đảo như đánh thức như kêu réo mọi người. Ngà hấp tấp chạy xuống sà đi nhận thư.

Những ngày tàu Black Gold vào cả đảo chọn rộn hân lên. Bên cạnh việc đi xếp hàng lãnh thực phẩm và nước uống, cái mọi người mong chờ nhất là thư. Ngà cầm lá thư của Má mà thấy tay mình run một niềm xúc động _ Má và gia đình đã nhận được tin của Ngà đến đảo bình an. Gia đình của Hùng cũng nhận được thư của các cô bên Mỹ. Những người có thư dù không nói gì cũng nghe như rộn rã âm ỉ, và những người không thân nhân hay không có thư thì im lặng buồn rầu như những đứa học trò bị phạt cấm túc cuối tuần. Ngà bồi hồi mở lá thư. Mẹ bảo Ngà đọc to cho cả nhà cùng nghe. “... Mẹ về đến đầu ngõ như linh tính một sự lơ làng, mẹ ngơ ngác tìm quanh mà chẳng thấy bóng dáng con. Mẹ vào nhà và biết rằng con vừa mới ra khỏi nhà, nhưng đã không kịp _ đầu hẻm Vạn Hạnh chỉ toàn bóng xe cộ nhật nhòà...” Ngà không đọc hết được những hàng chữ đó dù đã cô ghìm tiếng khóc. Những giọt nước mắt làm hàng chữ trở nên loạng quạng trước mắt, và cô

Lênh Đênh - Lưu Na

họng Ngà không ngừng bóp thắt khiến âm thanh không phát trọn nên câu. Má, má, con không còn bao giờ gặp lại Má nữa sao?

Ngà lên gác ngồi một mình. Có lẽ đây là lần đầu tiên Ngà không kìm giữ được cảm xúc trước người lạ. Người lạ, đây là những người đón Ngà vào chung chịu hiểm nguy đi tìm tương lai. Đây là những người Ngà mới cùng qua sống chết. Đây là thế giới mới mà Ngà đã bước vào thay đổi một cuộc đời. Vậy mà giây phút cố kìm nước mắt cố giữ tiếng nói thẳng bằng Ngà không nghĩ gì hơn là không thể biểu lộ bởi đó là người lạ. Bất gặp ý nghĩ của mình vào lúc không ngờ nhất làm Ngà ngồi chôn chân thật lâu mà không biết giải thích ra sao cái cảm giác ấy.

Đã đến giờ làm cơm chiều, Ngà nghe mợ lục đục nhóm bếp nên vội xuống phụ vo gạo nấu cơm. Gạo ở đảo ê hề, từng gói cỡ vài ký trong bọc ny lông có nhiều khi chẳng buồn mở ra, lấy vải bao lại làm gói đầu!!! Mợ là người đàn bà dễ mến và tháo vát. Đằng sau bộ vó và cách nói chuyện nhà quê là một sự khôn ngoan và một óc hài hước. Mỗi ngày bà đi xuống chợ hoặc qua lại thăm những “nhà.” *Nhà Chung có 4 thằng con trai phá như quỷ mà mẹ ấy thì cứ sáng ra đi lòng vòng hết cả buổi vẫn chưa xong thức ăn sáng. Nhà Thảo ở khu G có lò xay bột, mợ đem gạo đi đổi bột về tráng bánh cuốn cho cả nhà đây. Hôm nay mợ ra bãi mua cá gặp nhà Đài đi*

Lên Đênh - Lưu Na

câu về có đưa mấy con, nấu canh chua bằng bột cam ăn cũng được... Cứ như vậy, đời sống của cả gia đình nhờ cái nhà quê lằng nhằng ấy lại được no đủ.

Ngà đứng nấu canh trong bếp, mợ ngồi xuống sàn gỗ cây cách vài bước.

_Hôm nay con Hà thằng Hoan lên kiện cáo.

_Chị Hà nói sao ạ?

_Nó mách thằng Hòa lấy của nó tám tăng nó để dành phòng khi mưa thì che.

_Thằng Hòa nhà mình có nói gì không mợ?

_Nó bảo là mưa chưa tới, bả cất không trong khi con cần để che lều của con.

_Rồi mợ nói sao?

_Tao chả biết nói sao.

Ngà cũng không biết nói sao. Đâu thể vì mình cần thì lấy của người ta, cái thằng Hòa thiệt là ngang, không biết có phải nó cậy gia đình cho chị Hà đi “chùa” thì nó được quyền làm ầu. Nhưng chị Hà thằng Hoan cũng hay. Chị nhờ chơi thân với con

Lênh Đênh - Lưu Na

Huyền mà bố cái đại vương cho đi theo vì sợ con Huyền không có bạn. Chị xin cho cả thằng Hoan thằng Huân đi chung. Ông bà cũng ừ, nhưng rồi bỏ lại thằng Huân chỉ bóc chị Hà với thằng Hoan. Lên tới đảo là nói liền, trách cứ ông bà không giữ lời, trong khi anh Phú ngậm bồ hòn làm ngọt vì xin cho chị Thư được đi chung mà ông bà không cho, và anh Giang thì có vẻ vênh váo vì đã mang được chị Thúy theo – “đi hôi.” Lúc bóc bãi có mau mà tàu thoát chứ cãi vả gì, còn bây giờ có nói gì thì cũng đã xong rồi nên ông bà chẳng buồn nói. Ngà nhìn bấy nhiêu chuyện của tàu mình và tưởng nghĩ đến muôn vạn chuyện nghe được từ ngày lên đảo. Lên tới đảo, một sống trăm chết nên gặp lại người quen như bắt được vàng – tha hương ngộ cố tri, bao oán thù cũ theo cái tang thương mà trôi tuột ra biển. Thù có thể trở nên thân nhưng cũng đồng lúc, những dây dưa của chuyện vượt biên biến người thân thành kẻ lừa gạt, anh hùng ra tiểu nhân, và kẻ tiểu nhân thì hãnh diện đã đem được mình vượt thoát, vân vân...

Nắng chiều hắt lên những tấm lều gập ghềnh lô nhô, rớt trên những lối đất lổ chỗ mốc thếch, lên những con người quắt queo tàn tạ sau khi đã qua một cuộc hồng thủy. Cả đảo chỉ là một túm mốc thếch như đất, chờ đợi thể giới bên ngoài đoái thương, và những thứ tự ưu tiên để được nhận định cư bổng chốc như trò gạt trẻ, những phân loại cột dừa dành cho những người ăn xin khôn khổ. Ngà mơ hồ nghĩ,

Lênh Đênh - Lưu Na

hốt rác, diện hốt rác, thực ra tất cả cư dân trên đảo chỉ đều thuộc diện hốt rác trước mắt cao ủy. Ý nghĩ lan man làm Ngà thấy buồn thảm, và nước mắt chợt dâng khi Ngà nhớ tới lá thư của Má lúc sáng, nhớ tới tình cảnh bơ vơ của mình trên bước mắt quê hương.

Lớp Anh văn của thầy Tấn thật sôi nổi. Thầy dạy những câu Anh văn đối thoại chứ không dạy theo bài bản ngữ vựng văn phạm. Thầy kể những câu chuyện thông dịch, những cuộc họp hành báo chí ở phủ Tổng thống, đính kèm những câu Anh văn dùng trong công việc. Thầy chấm dứt bài giảng bằng câu nói *“tiến sĩ Anh văn cũng chưa chắc giỏi bằng những thông dịch viên báo chí...”* với nét mặt hơi có nhâng nháo làm sao ấy. Đầu đó trong tuần còn có lớp Anh văn của giáo sư Nguyễn đình Hòa, nghe đâu có bằng tiến sĩ, dạy và soạn sách học tiếng Anh. Cho dù không thích câu nói đó của thầy Tấn, sự thật thì cái vốn liếng tiếng Anh học đối mặt với thầy Hòa năm trước vẫn biến Ngà thành kẻ hữu dụng trước những ông anh trung úy không quân hay các anh chỉ sinh viên đại học của tàu mình. Ngà chợt nhớ tới anh Quý, hình như cũng là Không quân. Hình ảnh một người đàn ông gầy gò ít lời như đậm thêm với chút nét buồn man mác khi anh gọi 6 đứa con gái nhỏ tại Ngà _ chẳng thấy các bà các chị_ đến và bảo:

Lênh Đênh - Lưu Na

—Trưởng đồn muốn khám xét mọi người. Các em hãy coi anh như anh mà đừng mắc cỡ gì.

Ngà chưa kịp hiểu tại sao anh bảo đừng mắc cỡ, thì cả bọn đã bước vào ba rắc dài và trống, chỉ có một người lính Mã lai trong quân phục đang ngồi trên một cái ghế dựa tay vịn khẩu súng dài chống xuống đất. Anh Quý dắt bọn Ngà đến cuối phòng bảo cả lũ cởi hết quần áo. Lần lượt bọn Ngà phải đứng trình diện gã trưởng đồn Mã Lai. Ngà không dám nhìn vào mắt hắn, nhưng rõ ràng là hắn chỉ ngắm nghía sẫm soi chứ không đụng đến một chân tơ kẽ tóc của ai. Từ lúc anh Quý gom bọn Ngà lại đến lúc đó, Ngà chỉ lẳng lặng làm theo mọi điều khiển của anh Quý và thoáng trong đầu ý nghĩ “trước sau gì cũng tới,” nhưng chả biết phản ứng gì tựa lúc hải tặc nhảy lên tàu.

Chỉ một tiếng hô “hải tặc,” anh Nghé nhảy ùm xuống biển lặn mất. Lũ con gái rú lên hốt hoảng chưa hết một hơi thì những bóng người nâu nâu mập mạp nhể nhại đã tràn vào khoang, xuống hầm lục soát. Ngà sợ đến nỗi không nghĩ được gì cả. Ai bảo niệm Phật gọi Chúa, ai bảo cầu kinh lần hạt, Ngà chỉ biết nỗi sợ làm đầu óc Ngà tê liệt, chỉ biết cúi gằm mặt vào hai đầu gối. Nhưng ơ hơ, chưa đầy 5 phút mà bọn họ đã biên mất, sàn tàu cũng chỉ 5 phút đã như rác rưởi bụi bờ. Anh Nghé lo ngại nhảy lên. Cả tàu nhìn nhau ánh mắt hoang mang như những cái

Lên Đênh - Lưu Na

giếng sâu bị gàu ném xuống làm vẩn đục. “Hải tặc!!!” Lại một tiếng kêu, lại một toán nâu mập nhảy lên tàu. Ngà thoáng thấy một ánh mã tấu đen phạt ngang, một bóng người rớt xuống biển, và một tiếng kêu thất thanh. Nhưng xao xác cũng chỉ năm ba phút rồi lũ người nhà trời kia biến mất. Cả tàu chẳng còn ai nhìn ai tìm ai – dường như chẳng ai nhớ tới họ hàng thân thuộc cha mẹ vợ chồng con cái anh em.... Anh Huân ngoi lên, một bàn tay ướt máu. Hình như hải tặc huơ mã tấu phạt trúng bàn tay anh Huân, nhưng anh ngã ngửa kịp thời lộn xuống biển nên chỉ đứt mất một lông. Bố không biết từ xó nào chọt lên tiếng: “mẹ mày đâu, con Huyền con Ngà đâu?”

Độ nửa tiếng sau thì thấy đất liền. Ôm can bơi vào, bị xua ra, vất vả ngược nước mãi rồi anh Nghé mới lên được ghe. Lại đi xuôi theo bờ. Lần thứ hai tài công Nghé và Đức ôm can bơi vào xin xóm làng cho cặp bờ thì được chấp thuận – đó là đồn lính Mã lai. Họ quây người trên tàu lại, bắt ngồi xuống đất và họ đứng bao quanh súng ống lên đạn lách cách như mưa rào. Trưởng đồn quát tháo nạt nộ cái gì chả ai hiểu được, và ai đã ra nói gì với trưởng đồn Ngà cũng không hay. Ngà vẫn chỉ úp mặt xuống hai đầu gối. Nhưng Ngà nhận ra trong đám quân nhân có một anh lính trẻ người da đen, và thảm ngạc nhiên mà không hiểu vì sao mình lại ngạc nhiên. Nói với ngạc nhiên, chiều hôm sau có tin là đã liên lạc được với Cao Ủy tị nạn Liên Hiệp quốc. Tất cả những

Lênh Đênh - Lưu Na

việc ấy chấp chồng lên trước khi có thể nghĩ suy. Ngà chưa kịp biết anh Quý là ai có vai trò gì những giây phút đầu tiên ấy thì anh đã biến mất vào đám đông tị nạn khi lên đảo. Ngà tới Bi Đông không hề nhớ đến cái tên ấy, khuôn mặt ấy, cho đến bây giờ, khi ngồi nơi lớp học thầy Tấn. Nhớ ra anh Quý, Ngà biết ra mình không phải là thông dịch viên đầu tiên của tàu mình, và anh Quý với sự im lặng nhạt mờ một mõi đã thật sự mất dạng như một ánh sao không tên.

Ngà theo mọi người ra khỏi lớp rồi ghé bệnh viện Sick Bay ghi tên xin được khám bệnh.

Hôm nay bác sĩ Sơn, trưởng trại, ngồi nhận bệnh. Y tá gọi tên Ngà rồi trở vào ngồi bên kế bác sĩ. Phòng khám không có cửa, chỉ có vách ngăn với bên ngoài, bác sĩ nghiêm nghị khắc khổ nhưng Ngà thấy dễ chịu với cách hỏi bệnh thông thả và chừng mực của ông. Ông viết giấy cho Ngà một ít trụ sinh, và dặn dò Ngà cách uống. Từ phòng khám bệnh, Ngà đi qua phòng phát thuốc nộp giấy rồi lại ngồi chờ đến phiên mình.

Sinh hoạt ở đây dường như rập khuôn với sinh hoạt của kiếp trước, cái kiếp bị giải phóng, nhưng Ngà không thấy khó chịu, chẳng phải vì đã quen. Đây là một đảo trống, khi làm trại tị nạn thì đời sống khởi từ đời khô đá sỏi dựng nên, và dù ăn lông ở lỗ thế

Lênh Đênh - Lưu Na

nào chẳng nữa mọi người đều sẽ rời đảo đến nước thứ ba để định cư, nghĩa là có tương lai, có hy vọng, chẳng như cái chuyện người ta kéo cuộc sống của mình từ chỗ có văn hóa quay về sống đời man dã không tương lai chỉ vì cái mục đích tiến lên xã hội chủ nghĩa vớ vẩn gì đó, tiến tới _hay đúng hơn là quay về_ cái chuyện phân chia giai cấp dưới một hình thức khác, và ai cũng phải nói dối.

Không biết trưởng trại và ban điều hành đã được bầu ra theo thể thức nào, nhưng có thể đoán rằng khi thành lập trại thì Cao Ủy cần người giúp tổ chức đời sống cũng như việc hành chánh, và đương nhiên những người có học, có kinh nghiệm hành chánh quản trị, những quân nhân đã từng điều quân trận mạc phải là những ứng viên được mau chóng chấp nhận. Dân tị nạn trên đảo, các thanh niên đều phải ghi tên vào một ban nào đó mà làm công tác chung, phần nhiều ở ban vệ sinh rồi mới đến ban trật tự, ban y tế, ban thông tin văn hóa, ban thông dịch, và ban giáo dục. Hùng đã xin dấy Anh văn cho lũ trẻ nhỏ, anh Huân chỉ làm công tác vệ sinh mỗi khi đến phiên, còn Thăng Hòa vào ban trật tự đi từ sáng đến tối. Một bước lên bờ hoang mà ai nấy đều thành thuộc vớ trật tự xã hội, dù là một xã hội chưa hề có thể tưởng tượng ra. Ngà cảm phục những người đã có công thiết lập trật tự nơi đây, lòng thăm tri ơn những người đã góp công để một cuộc sống dù tạm

Lênh Đênh - Lưu Na

bộ cũng được ngăn nắp và chu đáo. Tự thân Ngà cũng hăng diện.

Có tiếng con Huyền đọc “Bài tiền đưa lần thứ...” Nó làm Ngà ngạc nhiên nhất, và thăm trong lòng, Ngà ghen với cái bạo dạn của nó. Giọng nó thật tốt nên sau khi lập bập đọc tin thử giọng rồi được nhận nó đã mau chóng trở thành người đọc bài tiền đưa mỗi khi có chuyến rời đảo đi định cư, cũng như đọc lời dẫn trong những chương trình nhạc chủ đề buổi tối do trưởng ban văn hóa soạn. Nhạc điệu quen thuộc trỗi lên, Khánh Ly với bài Biển Nhớ, rồi những lời thiết tha từ giả rất văn hoa cảm động, luôn kết thúc với câu “hỡi đồng bào.. yêu dấu...của...tôi ơi.” Ngà ngó ra biển, ngó ra cầu Jét ty với hàng người chầm chậm nói đuôi lên tàu và đám đông bu quanh đưa tiễn. Trong nắng lóa của đảo, bật âm thanh vì đứng khá xa, Ngà thấy hàng người tay xách nách mang lóa trắng như những bóng ma. Coi như đã xong chén cháo lú, họ đang qua cầu Nại Hà để đầu thai kiếp khác.

Ngà rảo bước ngang hội trường. Phải tuần sau mới bắt đầu danh sách phỏng vấn và tái phỏng vấn, Ngà đi ngang chỉ để tiếc nuôi một cơ hội, thấy đời mình bắt đầu bị ràng buộc, và đây chỉ mới là bước lỡ làng đầu tiên dù đó là do Ngà tự nguyện: Hùng không muốn Ngà làm thông dịch viên dù Ngà đã thi đậu Anh văn i tờ và được nhận vào làm cho phái đoàn

Lênh Đênh - Lưu Na

Mỹ. Ha, phái đoàn Mỹ, cái gì dính tới Mỹ đều xin cả. Người ta đi định cư cũng muốn được đi Mỹ, có nhiều người không có ưu tiên được Mỹ nhận cũng ráng chờ cho dù phái đoàn các nước khác bằng lòng nhận họ. Những nước như Canada, Hòa Lan, Bỉ, Na Uy, nhận tị nạn rất dễ dàng, nhưng dân tị nạn sợ xứ lạnh thì đành, những nước như Pháp Đức cũng chỉ là hạng thứ 3, sau Úc. Tiếng đồn Úc đất rộng rất muốn thêm dân, nhưng nếu được đi Mỹ vẫn hơn _ vậy cứ ở diện hốt rác cỡ 18 tháng là nhiều (!), rồi Mỹ cũng nhận thôi. Trong cái điều như đương nhiên ấy, Ngà tự hỏi phận mình sẽ ra sao. Không biết nằng nung người hay Ngà đang sốt, muốn đi tiếp qua khu C mà Ngà đành trở về lều.

Trời tối thật nhanh, mới ghé vào lều của thằng Kìn, vừa nhen xong được bếp lửa nấu nồi chè thì đã không còn nhìn rõ mặt nhau. Ánh lửa bập bùng reo trong mắt _ bè bạn trôi giạt mà gặp được nhau nơi chỗ không còn ai thì quý, quý hơn nữa là có tiền tiếp tế để lên nồi chè, nướng ô bánh. Trứng dầu đường đậu, dễ, chỉ không được ăn thịt tươi, nhất là Mã lai cấm ăn thịt heo. Cả đảo cứ hể pác ty là chè cháo bánh bông lang. Thằng Tuấn phát xít ngập ngừng đến bên Ngà.

Lên Đênh - Lưu Na

_Tuấn có mang cái áo len cho Ngà, Ngà cứ xem Tuấn như bạn đừng ngại.

_Cám ơn Tuấn nhen.

Ngà cầm tấm áo len, dang trong lòng nổi âm áp dù không thích cái màu vàng đất ấy. Món quà chủ ý dành cho mình dù không đáng gì vẫn quý hơn tấm áo khoác lựa lại ngày mới cập bờ. Tuấn phát xít đã qua ngồi kế bên Thanh. Tuấn không những hiền mà còn hay bẽn lẽn chứ không bạo dạn như Thanh. Có tiếng con Loan gọi Thanh:

_Kìn, mày phụ tao bung nồi chè qua bếp lớn để lấy cái bếp này nướng bánh.

Tức cười, nó mày tao với anh nó _thằng Thanh_ nhưng vẫn lễ độ anh em chị em với bọn Ngà, Hùng, Tuấn phát xít, và thằng Hạnh, bạn mới quen. Hạnh bắt đầu dạo đàn hát những bài của Lê Uyên Phương. Nó mặn mà cặp này lắm, lúc nào cũng mở đầu bằng cái câu “*giờ này còn cầm tay ...*” cứ y như là Biển Nhớ mỗi lần có chuyến rời đảo đi định cư. Mùi bánh bông lang đã thơm lừng, Thanh đặt ấm nước để lát pha trà. Cả bọn ngồi quanh đống lửa ăn bánh, háo hức chờ nghe buổi gặp mặt riêng giữa Thanh với cao ủy Alias. Ông này người Ấn (hề mày rậm mi cong mắt to mũi cao da ngăm đen thì là Ấn !), là ủy viên của Cao Ủy tị nạn Liên Hiệp quốc, thường theo tàu

Lênh Đênh - Lưu Na

Black Gold ra đảo phụ trách việc hành chánh, chuyển thư và lo liệu đời sống cho dân tị nạn, rất được tiếng đảng hoàng và được lòng dân trên đảo. Thanh nói ông làm cao ủy đã 2 năm nay, các cao ủy khác trước ông đều chỉ làm 1 năm hay 6 tháng là rút.

_Tao nghe loa gọi lên văn phòng cao ủy là biết có thư của ông già. Tao vô, ông kêu ngồi xuống, đưa lá thư biểu tao đọc ngay tại chỗ. Ông già tao nói có gửi kèm một lá thư cho Alias, và có nhờ Alias chuyển cho tao 300 đô kẹp giữa 2 tấm post card dán đầu lưng.

_Mà có tiền hông? Cả bọn nhao nhao hỏi.

_Ông chờ tao đọc thư xong, đưa cái post card ra, biểu tao gỡ xem. Tao gỡ ra, có 300, ông gật đầu.

_Ông này hay thiệt.

_Ừa, ba tao đã nhờ ông chuyển tiền mấy lần rồi. Ba tao nói trong thư với ông là gửi tiền trong thư vô đảo dễ bị mất.

Cả bọn lại tiếp tục ăn chè, đàn hát đã đời. Hình như đứa nào cũng thèm thuồng được tiếp tế như Thanh và đứa nào cũng ngán không muốn lâm vào cảnh của Thanh và Loan. Tuy gửi tiền và thư cho 2 con đều đặn, việc ông bảo lãnh Thanh và Loan đã gặp

Lên Đênh - Lưu Na

trở ngại vì ông đã chính thức lấy bà khác ở Mỹ nhưng hôn thú với bà mẹ của Thanh vẫn còn nguyên. Nào ai nghĩ đến được cái chuyện rắc rối này, Thanh và Loan thuộc ưu tiên một _ có thân nhân ruột thịt bên Mỹ_ nay trở thành phó hốt rác, vì hồ sơ bị giam cho đến khi Ba của Thanh điều chỉnh (nghĩa là ly dị bớt một bà vợ dù chỉ là tạm bợ). Thăng Thanh ai oán lắm, nó đã ở đảo 2 năm, những người lên đảo cùng thời gian không thân nhân chỉ chờ được nhận theo tiêu chuẩn nhân đạo cũng đều đã đi định cư; cả lũ vui vầy với nó chứ không đứa nào dám hỏi han cái chuyện hồ sơ. Khi lửa bắt đầu tàn thì cả bọn cùng đứng lên cáo từ. Thăng Hạnh hân hoan hò hẹn buổi gặp mặt kế tiếp dù chỉ mới quen Hùng và Ngà, riêng thăng Tuấn chỉ nhẹ nhàng từ giả nhưng Ngà cảm thấy nét mặt nó có chút gì quyến luyến 2 đứa, không muốn đứng lên. Cảm thì cảm vậy, Ngà không nói ý nghĩ đó với Hùng, và mơ hồ thấy như mình và Hùng _2 mảnh bèo_ đang từ từ giạt khỏi nhau, độ một mi li mét mỗi ngày nên chả ai nhận biết cho đến khi một cái gì đó không rõ ràng ngáng trong tâm tư... Không chỉ riêng Ngà với Hùng mà còn bao nhiêu người vượt biên, tất cả đều như những mảnh ván ghép lại nên thuyền, rồi khi nước sông con đổ thuyền ra biển cả thì keo hồ tan rã chỉ còn là những tấm ván xác xơ dập dềnh trên sóng, biết mảnh nào níu kéo được mảnh nào.

Lên Đênh - Lưu Na

Ngà và Hùng về đến lều của mình thì buồn ngủ rũ mắt, nhưng nằm xuống giường là Ngà bắt đầu hồi hộp và chỉ nằm yên được trong đêm vắng khi Hùng đã ngủ say. Dưới ghềnh, tiếng sóng bủa vào nghe rào rạt như bất tận rồi khi im sóng thì tiếng nước vỗ nhẹ, lạch bạch vào những khối đá to nghe như tiếng vốc nước rửa chân từ nơi một con suối xa xăm. Đêm im quá, Ngà tưởng mình nghe được cả tiếng bong bóng nước vỡ lộp bộp lao xao. Đêm trên đảo thật thanh bình. Bóng đêm nơi đây thật trong trắng. Nếu có ai bảo đêm đen chứa đầy tội lỗi có lẽ Ngà sẽ bảo rằng chính lũ người vượt biên như Ngà đã mang theo những tai ương đổ xuống vai mình đến đảo, để chốn hoang sơ phải chứa đựng những thảm sầu. Biển, biển cũng bị vấy thảm sầu. Mấy ngày trước tàu Black Gold mang ra đảo một thuyền nhân, người duy nhất sống sót trên chuyến vượt biên gồm 150 mạng. Ngà cầu sao người cuối cùng ấy qua được từng đêm kinh hoàng mà sống, mỗi người tị nạn tới đảo đều phải sống, để với thời gian họ và Ngà sẽ như những con chim mang hạt dưa lịch sử tới vườn cho An Tiêm gieo lại cây đời. Sự sống, mỗi sự sống đều bao gồm tai ương khổ đau hạnh phúc lúc biến lúc hiện, mà thuyền nhân là mặt hiển lộ của cái mình quen gọi là bất hạnh.

Tiếng loa bất chợt cào đêm vắng. “Có một ca sinh khó cần được tiếp máu, đồng bào muốn hiến máu xin đến bệnh viện Sick Bay.” Ngà ngồi nhồm dậy,

Lênh Đênh - Lưu Na

ngó chung quanh. Thăng Hưng đã hăm hở nói “mợ, con đi Sick Bay.” Thấy Ngà nhìn, nó rủ rê Ngà cho có đồng minh, Ngà cũng gật. Hai đứa lò dò xuống tới Sick Bay thì đã thấy lơ nhố một đám đông xếp hàng, đèn tuýp của bệnh viện sáng trưng. Ngà ngạc nhiên trước sự sốt sắng của mọi người. Dấu hiệu thế nào là làm việc thiện nguyện, dấu Ngà tin mình cũng có lòng nhân, dường như Ngà chưa bao giờ được dạy dỗ cụ thể cách để đến với người. Bài học bác ái nơi trường chỉ là sách vở, lời Ba Má nói ở nhà chỉ là những khuyên dạy đạo đức lý thuyết. Cái răn đe “ăn cơm nhà vác ngà voi” lại như một bức tường thành bao bọc cuộc sống của Ngà. Đó có phải là một điều thiếu sót? Nhân viên nhà thương báo đã tìm được người có loại máu thích hợp, mọi người vẫn nán lại trò chuyện đợi chờ vẫn vợ. Ngà đứng đó mà lòng băng khuâng, một bước xa nhà là một bước ngỡ ngàng _ không chỉ với người mà với cả chính bản thân mình. Niềm sợ hãi hoang mang càng loang rộng.

Ngà thức giấc thì Hùng sắp sửa rời lều đi dạy kèm Anh văn. Hùng đã để râu mép thật rậm cho thêm uy nghi với những cô học trò đồng trang lứa với Ngà. Hùng thường mang về những món bánh trái do cha mẹ quý cô làm tặng, họ là những người khéo léo bán buôn có chút tiền mướn thầy dạy kèm con mình để

Lênh Đênh - Lưu Na

đi định cư có chút vốn liếng chữ nghĩa. Ngà thấy một điều gì đó mâu thuẫn khi Hùng ra ngoài hoạt động với đời nhưng lại không muốn Ngà làm thông dịch, ước muốn của Hùng có lẽ là điều tự nhiên, mà nhượng bộ của Ngà cũng là một đương nhiên. Đảo tị nạn là cục gôm xóa quá khứ nhưng không xóa được thói quen đã ăn vào con người. Một lần nữa Ngà thấy mình trở thành công dân hạng nhì trong gia đình Hùng.

Ngà xếp quần áo đi tắm. Anh Huân và bố đã ghép cây giăng bạt nổi hông nhà rộng ra làm phòng tắm và chỗ chứa nước để “mợ mảy với con Huyền khỏi phải xách nước đi tắm, cả con Ngà nữa.” Ông thường phun ra những câu rất thiệt thà rồi lại lật đật sửa chữa ngay lập tức, Ngà thú vị nhận thấy điều đó. Tắm xong, Ngà chờ Hùng về để cùng qua Tuấn phát xít. Nó đã có tên trong danh sách đi định cư, Ngà và Hùng qua để nhờ nó gửi thư dùm khi tới Mỹ. Cái trò đó cũng vui, là một ước lệ mà mọi người tị nạn dù thân hay sơ đều chấp nhận: khi mình rời đảo nếu có ai nhờ chuyển thư mình đều nhận cả. Người rời đảo ngoài hành lý cá nhân còn mang theo cả mấy bó thư để chuyển giúp. Chả có ai thắc mắc chuyện tiền tem, bởi tới Mỹ là có tất cả, cũng một niềm tin rất trong sáng!

Nhìn Hùng và Tuấn nói chuyện với nhau Ngà thấy lạ lùng. Người ở lại là Hùng sao vẫn hân hoan vui

Lênh Đênh - Lưu Na

về, mà người rời đảo là Tuấn lại dường mang vẻ buồn man mác. Ngà cứ thấy một điều gì đó lạ lẫm nơi Tuấn, tựa như những điều tìm thấy nơi con người anh Huân. Họ dường chứa một điều gì đó sâu xa trong tâm hồn, và sự tự tin quả quyết của Hùng chợt trở nên hơi hợt nông cạn. Ngà buồn rầu thấy hình ảnh của Hùng bớt sáng, mỗi tình đầu bớt đi giá trị cao quý của nó, và mình đang dần xa Hùng. Trời, xa Hùng Ngà còn ai nơi hoang đảo???

Hai đứa bước thấp bước cao ra về, vừa tới dốc vào nhà thì Ngà nhận ra tiếng nói của mấy ông thủy thủ tàu Black Gold đang nói chuyện với bố và Huyền trên sàn. Ngà lật đật kéo tay Hùng, “*thôi, đi nữa đi, Ngà không muốn vô nhà liền.*” Bà chủ lều sát vát người Hoa chợt thò đầu ra mời Ngà và Hùng vào chơi. Hùng ngần ngại, Ngà hân hoan leo thang lên sàn. Thăm hỏi xã giao vớ vẩn, Ngà không biết sao bà lại nhiệt tình với mình là kẻ lạ thì bà đã nói thẳng:

_Tôi vừa nghe cô muốn tránh mặt mấy người khách.

Ngà ngượng ngùng không trả lời. Bà nói tiếp,

_Tôi chịu cô vậy đó, cô còn nhỏ mà biết suy nghĩ lắm. Để tôi dạy cô thêu hoa hướng dương.

Lênh Đênh - Lưu Na

Không chờ phản ứng của Ngà, bà bắt đầu chỉ cách đếm sợi rút chỉ trên vải, cách luồn chỉ giăng mạng để thêu.

—Không phải dễ đâu, cái này phải đi học lớp thêu mới biết, mà cũng không phải ai cũng muốn dạy cho cô đâu á.

—Dạ, cháu cảm ơn dì.

Bà hàng xóm rất nhiệt tình chỉ dẫn, tưởng trò đùa mà sự khó khăn của mũi thêu lại làm Ngà thích, nhất là việc bà bằng lòng dạy một món nghề riêng chỉ vì “chịu” phản ứng của Ngà. Ngà chăm chỉ học thêu mãi đến chiều, Hùng đã về lại bên lều của nhà.

Trăng thiết sáng. Hôm nay rằm, trên chùa rộn ràng nhang khói cả ngày cho đến bây giờ vẫn còn tiếng trò chuyện thăm hỏi của các tín nữ với thầy. Ngà ngó lên sườn đồi, chỉ thấy bóng người hắt lên vách lều. Ông Ô van tin chợt xuất hiện nơi cửa cùng con Ngọc. Ngà chán chường mà vẫn phải mời ông vào cái gian sơn khiêm tốn của Ngà và Hùng: cái chái chỗ anh Huân ngồi hút thuốc khi trước.

—Chị Hùng (!!), anh đâu rồi?

_ “Anh” đi dạy học rồi.

_ *Chị thật may mắn...* Ngà buồn cười nghĩ may vì anh đi vắng mình đỡ phiền, nhưng Ô van tin đã tiếp... *anh ấy khá sinh ngữ đi định cư không phải lo.*

Nhắc chuyện sinh ngữ, ông xoay qua đòi con Ngọc dạy tiếng Pháp tại vì nó dân trường Tây!

Ô van tin tóc quăn da ngăm người thấp và bắp thịt rắn chắc, tròn như cái cối xay bột của nhà Thảo trên sườn đồi khu G. Ông phải bằng tuổi Bồ Mợ Hùng rồi chứ không ít, mà con Ngọc còn thua Ngà vài tuổi. Chẳng ai thắc mắc họ gặp nhau ra sao, nhưng cái sự ông cứ tò tò theo sát và Ngọc thì cứ tà tà lững mạn vớ vẩn dù đứng giữa đám đông thường làm mọi người chú ý, như chờ xem một vở kịch mới bên cạnh kịch bản ai cũng đã biết, vở kịch mà mấy đứa cháu đi chung chuyện ở chung lều với ông thường kể: mỗi sáng ông mở khóa tủ lấy hộp ô van tin ra pha một ly cho mình, lấy trứng ra làm bánh mì ốp la rồi ung dung ngồi ăn sáng chớ có hề mời bọn cháu ruột một tiếng mời lời. Ngà thấy cái chuyện ở trại tỵ nạn mà có tủ để khóa mới là chuyện đáng chú ý. Cái mối tình này không biết thơ mộng đến cỡ nào, lâu lâu ông lại nói với “chị Hùng” là *con Ngọc nó cứ lo có bầu*. Ngà thấy ông vô duyên tẻ, mấy cái chuyện riêng tư của con Ngọc cũng đi nói ra, nhưng không

Lên Đênh - Lưu Na

biết cách từ chối khách đành phải chịu đựng cặp này mỗi khi họ ghé vào lều.

Con Ngọc đã ra sau lều bước ra hè dẫn xuống ghềnh đá ngồi như mộng mơ, và Ô van tin đã le te ra tìm chỗ ngồi kế. Hai người điềm nhiên như cái chái của Ngà là quán trọ, Ngà cũng vờ họ đi, lên vông nằm chờ nghe Ngọc Minh hát Người Di Tản Buồn qua loa thông tin văn hóa của đảo. Nghe đâu bài này của Nam Lộc, từ ngày được hát hầu như tuần nào chương trình nhạc nào cũng được yêu cầu, riêng Ngà đã ứa nước mắt khi mới nghe lần đầu _ ông Nam Lộc ở đảo nào sao rành rõ đáy tim người tị nạn. Ở đảo thềm đủ thứ, không chỉ thềm chè, thềm trái cây, người ta còn thềm cà phê cà pháo quán nhạc... Chè 1 đồng Mã 1 ly, táo 1 đồng 1 trái, vào quán thì cà phê hay chè đều 3 đồng. Tới tới, các quán cà phê gần sát bờ biển luôn đầy người, các anh có hồ sơ bảo lãnh nên thông thả xài chút tiền người nhà gửi cho thì đành, các anh không thân nhân diện hốt rác kiếm được vài đồng cũng ra ngồi nhâm nhi cà phê nghe sóng biển, và nhất là để nghe những nhạc khúc xưa, những tiếng hát một thuở Sài Gòn. Hầu như mọi người nhớ tiếng hát Khánh Ly và nhạc Trịnh, tới nỗi nghe đồn dân đảo đã yêu cầu Ngọc Minh hát những bài của Trịnh Công Sơn mà Khánh Ly đã hát.

Ngọc Minh đã cất tiếng...

Lênh Đênh - Lưu Na

*Chiều nay có một người đôi mắt buồn
 Nhìn xa xăm về quê hương rất xa
 Chợt nghe tên Việt Nam ôi thiết tha
 Và rưng rưng lệ vương mắt nhạt nhòa...
 Bạn ơi đó là người di tản buồn
 Ngày ra đi lặng câm trong đôn đau
 Rồi đêm khuya về trong đôi mắt sâu
 Đờn như chôn vào con phố u sầu...
 Cho tôi xin lại một ngày, ở nơi nơi thành phố cũ
 Cho tôi xin lại một đời, một đời sống với quê hương
 Cho tôi đi lại đoạn đường, hàng cây vương dài bóng mát
 Cho tôi an phận ngàn đời, bên bờ đê vắng làng tôi*

Ngà nín thở lắng nghe, trong vài phút tưởng chừng cả đảo bật tiếng để bài hát thấm tận vào những mảnh hồn tan nát. Nhạc đã trôi qua bài khác, bài khác nữa, Ngà vẫn nằm yên trên võng, cơ thể dần nhẹ như bông, như mình sắp tan vào bóng đêm, sắp trở thành bóng đêm. Ngà chả còn bao giờ thấy lại Má, chả còn bao giờ ngồi lại góc bếp chật hẹp mà vò đồng quần áo dưới vòi nước. Chỉ một phút giây mà đời sống đang run rẩy của Ngà bỗng trở thành tiền kiếp, ánh đèn vàng với hàng cây u tối mỗi khi đạp xe từ trường Đại Học Kinh Tế về đã xa mờ, mặt đường nhựa lồi lõm, đất khô rạn dưới vòng bánh xe đã biến mất, trang nhật ký còn kẹp tấm thiệp Xuân Bích Thủy tặng năm nào chỉ còn là một ám ảnh, để Ngà thấy mình như lơ lửng giữa không gian thấy mình

Lênh Đênh - Lưu Na

đang lang thang trong một cõi khói mây nhàn nhạt. Đêm hằng đêm Ngà thềm mơ thấy Má, thấy lại mái nhà xưa, thấy lại cả những con người mình hằng ghét bỏ, mà họ bật tắt, mà đời sống bật tắt. Tại sao Ngà lại ở chốn này, sao Ngà vẫn sống khi gốc rễ của mình đã tan biến? Sông khi đổ ra biển thì con nước tan vào biển cả nhưng ngọn nguồn lòng bãi vẫn còn dạng hình dấu vết, mà những thân phận con người ra đi lại trở thành con nước bơ vơ không nhập được với đại dương nào trong khi cái nôi húng đỡ đã một khắc một giờ bị xóa. Nước đi là nước không về. Nước chỉ là nước giữa trời.

Ô van tin và con Ngọc ra về lúc nào Ngà chẳng nhớ. Hùng đã về. Ngà và Hùng gần như đã là hai người xa lạ ngoài cái tên trên hồ sơ bảo lãnh, một thỏa thuận giữa Ngà và Bố. Ông đã dương mắt nhìn Ngà sững sờ khi Ngà nhân lúc mọi người không có mặt chung quanh để nói với ông ý định xin tách hồ sơ.

_Tại sao? Câu hỏi bung ra theo ánh mắt sững sờ ấy.

_Dạ, thì.. con có di ruột ở bên Mỹ thì để di bảo lãnh.

_Nhưng tao đã hứa với mẹ mày là sẽ mang mày theo thì không thể để mày bơ vơ. Bố đâu thể để con tách riêng sống một mình nơi xứ lạ. Cả gia đình này đều xem con như dâu con chính thức, mày có điều gì buồn mà đòi tách hồ sơ.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Dạ không, con chỉ muốn...

Ông vẫn dương mắt chờ, sắc mặt giận dữ, nhưng Ngà không thể nói rõ không vì sợ ông. Một đứa trẻ 20 tuổi đầu chưa khôn để biết sợ. Ngà chỉ không biết nói sao. Lao đã phóng, Ngà tiếp câu nói dở dang,

_Con muốn tự lo liệu cuộc sống của mình nếu được.

_Con còn nhỏ dại, không thể sống một mình nơi xứ lạ quê người.

_Nhưng con không muốn làm gánh nặng cho ai cả.

_Cái gì mà gánh nặng, chúng mày không muốn sống với nhau?

_...

_Thôi, cứ giữ nguyên hồ sơ bảo lãnh rồi khi đến Mỹ mày muốn quyết định sao thì bố cũng đã tròn trách nhiệm.

Thái độ dứt khoát và tinh thần trách nhiệm của ông một lần nữa dội vào lòng Ngà niềm cảm kích. Dẫu hành động lời nói của ông có lúc như cạ cọt, nghĩa cử người lớn của ông thường làm Ngà thấy cảm mến ông là người thật thà rộng lượng.

Lênh Đênh - Lưu Na

Huyền bị kết ly phải nằm ở Sich Bay đã hai ngày nay, nhưng hôm nay Ngà mới vào thăm. Thấy Ngà, bố cái đại vương trách:

Em nó bệnh cả đảo đến thăm mà bây giờ mới thấy mặt tui mày.

Hm, Ngà muốn hỏi “*bộ nó là công chúa nên thân dân phải cấp tốc triều kiến,*” nhưng Ngà chỉ im lặng. Ngà đã bỏ gia đình liều mạng sống ra đi chỉ vì không muốn ai ban phát cho mình cái quyền được sống thì không có lý do gì để chấp nhận làm công dân hạng nhì trong gia đình Hùng. Ý nghĩ đó có phải là một sự háo thắng? Ôn huệ ông ban ra lớn quá nên ông có lời bảo hoàng hơn vua, và Ngà trót mang ơn nên không thể nói lời sòng phẳng.

Nhưng điều đó chưa đủ để Ngà muốn tách riêng. Chính là lòng yêu quý con của ông đã đưa Ngà đến chỗ phải đối diện với sự thật: không chỉ thái độ vô ý của ông, sự ghét bỏ của con Huyền, mà chính Hùng, Hùng cũng nghĩ rằng Hùng có quyền trên Ngà, cái quyền trên cả ước định vợ chồng mà văn hóa ngàn xưa đã sẵn. Ngày ông Ninh xếp dọn cái chái cho Ngà và Hùng ở riêng, ông rất hãnh diện về sự biết điều và khôn ngoan của mình:

Hai đứa mày dọn qua đây mà ở cho rộng rãi.

Mặt ông hân hoan nổi vui sướng thiệt tình vì đã làm một điều tốt và Ngà trong sự cảm kích lòng tốt chân thành của ông cũng nghĩ rồi mình sẽ qua được cái lần坎 nếu không chung đụng. Nhưng Hùng đã nghiễm nhiên là một vị vua con có quyền sống theo ý thích mặc ai sống ra sao. Khi lẳng lẳng dọn mớ quần áo qua chái sát bên, mặt Hùng có chút kiêu hãnh vênh váo. Bất gặp nét mặt ấy, lòng Ngà dâng lên một nỗi chán chường. Cái âm thầm nhỏ nhẹ của Tuấn phát xít, cái điềm đạm nhưng đầy sự sống cá biệt của anh Huân lấp lóe trong một góc xa xôi của trí óc như nhắc với Ngà rằng có những điều mình mang cái sống chết ra để trả nhưng thực ra nó chẳng nghĩa lý gì.

Tối hôm ấy Ngà đi ngủ sớm. Hùng về tới, cất tiếng hỏi Ngà còn thức hay không nhưng Ngà chưa kịp lên tiếng thì Hùng đã bước đến bên giường lật mạnh tấm chăn trên người Ngà lên. Ngà co rúm người như bị ai lột quần áo. Hành động bất chợt của Hùng và phản ứng vô ý thức của Ngà như gáo nước bị tạt giữa không trung rồi đông lại. Hai đứa nhìn nhau ngơ ngàng. Từ lúc nào Hùng cho mình cái quyền trên thân thể Ngà? Ngà vùng dậy, muốn hỏi Hùng *“đây có phải là cái giá của chuyến đi,”* nhưng nỗi tủi lạnh ê chề thấm lan cả người. Ngà cố thản nhiên nói *“mình đi với nhau không có nghĩa...”* rồi chẳng

Lênh Đênh - Lưu Na

hết được câu, Ngà bước ra sau lều. Trăng đổ trên ghềnh đá lấp loáng như nước, dưới kia sóng biển rạo rạo thần nhiên. Khi Ngà trở vào, Hùng đã ngủ. Dầu có ra sao Ngà vẫn phải đi một mình cuộc đời trước mặt.

Sáng dậy, Hùng đã thắng bộ, chân bước chỉ nói với lại:

— “*Me*” đi dạy.

Ừ, thì *you* cứ đi như đã đi. Tiền dạy học thì cũng mua được ít rau trứng dầu ăn và thuốc lá. Cái khổ cực của cuộc sống trên đảo thực ra chả là gì cả so với cái hy vọng quá sáng tươi ở đất liền, nhưng cuộc sống mở cánh cửa này ra đóng cánh cửa khác lại dường chả liên quan gì đến cố gắng hay ước muốn của con người. Hình ảnh anh Huân, Hùng, Tuấn, bố cái đại vương... đã biến chuyển, hay tâm tư Ngà đã biến chuyển, chỉ ra sự bất lực của Ngà trước một vòng xoay mới của cuộc sống. Cuộc đời chỉ là những may rủi hết sức tình cờ?

Ngà lên đồi khu G mua bánh cuốn. Bị ném vào chỗ đất trống như nhau, nhưng rồi người Hoa cũng tập trung ở nơi buôn bán, và người Việt cũng tìm cách trồng trọt thủ công. Đồi khu G là căn cứ địa của người Việt! Lò bún nơi đây có cối xay bột và nồi ép bún, nồi tráng bánh cuốn, lò bánh mì... khá đầy đủ.

Lênh Đênh - Lưu Na

Nếu không có tiền thì đem gạo đến đổi _ nhưng riết rồi chả ai đổi mà chỉ mua thôi vì đổi không được bao nhiêu.

Cầm gói bánh cuốn, Ngà đi vòng qua miếng vườn của anh Đức. Ngà rống miệng gọi tên, anh Đức bước ra.

_Cô đi đâu lên đây.

_Em đi mua bánh cuốn sẵn ghé cho biết chỗ ở của anh.

_Chú ấy đâu?

_Anh đi dạy học. Gật đầu.

_Vô.

_Anh Đức đang làm vườn?

_Ừ, thì gieo mấy hột giống của thằng ...-phái-đoàn-Mỹ cho

_???

_Thì cái bữa gặp cô dưới hội trường đó, phái đoàn Mỹ từ chối tôi thêm lần nữa, không biết là bao lần rồi.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Sao kỳ vậy, bộ anh khai bày gì hả?

_Nó ngâm tôi vì bị tôi chinh.

_Anh chinh nó cái gì?

_Thì cái vụ sinh hoạt hướng đạo ở đây. Nó cũng là huynh trưởng hướng đạo như tôi, nhưng nó ý là người của phái đoàn Mỹ nên xác xược. Họp hướng đạo mà khi tôi đến nó ở trần tròng trọc, ngồi ỳ một chỗ rồi hỏi tôi sao không chào nó.

_Vậy anh nói sao?

_Tôi bảo luật hướng đạo mày phải chào tao trước vì tao ở cấp trên của mày, mà mày ăn mặc vậy không tề chỉnh khi họp và chào cờ hiệu. Nó quê, đứng lên mặc áo nhưng rồi thù tôi. Nó phê gì vào hồ sơ chả biết, nhưng Mỹ đã chê thì không nước nào muốn nhận.

_Chờ tới chết?

_Chắc tới khi đẹp đão. Nó về nước rồi mà gặp người quen trên đảo còn gửi tặng tôi một gói hột giống. Đã vậy, tôi trông thử xem ra được cái gì.

Ngà theo anh bước xé qua bên hông lều. Đất đòi cằn khô phải đi lấy nước rất cực nên anh chỉ có thể trông

Lênh Đênh - Lưu Na

qua quít mấy loại rau bù đắp cho cuộc sống, nhưng xem anh có vẻ thần nhiên chấp nhận cái không may của mình. Ngà theo anh vào nhà, ngự lên cái vồng. Ngà quen anh hôm đầu tiên lên gặp phái đoàn phỏng vấn. Hồ sơ xong, Ngà ra về thấy anh đứng xó rợ ở cửa tay cầm cuộn giấy lại tưởng anh không biết tiếng Mỹ cần thông dịch nên ghé lại hỏi anh có cần Ngà giúp gì không. Anh ngược mắt nhìn Ngà, cặp mắt hấp háy sau lớp kính dày như đất chai, chậm chậm mở cuộn giấy đưa Ngà xem. Chợt quớt, Ngà nhìn tờ giấy chẳng hiểu gì cả. Nhìn Ngà lúng túng, anh thủng thỉnh nói *giấy phái đoàn từ chối đó, tôi vừa mới ra trước cô một lúc*. Ngà bật cười cho sự lạnh chanh vô duyên của mình. Từ già, anh Đức cho biết chỗ ở nói rảnh thì Ngà và Hùng ghé chơi, nhưng từ bấy đến nay mới có dịp.

Ngà ngồi vồng đu đưa, xem mớ hình anh đưa lòng thâm nghĩ cái ông lù đù này sao làm được luật sư. Không biết có đọc được ý nghĩ của Ngà không mà anh chỉ một bức hình, nói “khi ấy tôi mới được làm thẩm phán, còn chưa tới 30.” Ngà nghĩ anh nói thật. Tới đảo, thoát khỏi cuộc sống phải nói dối ít ai muốn tái bản cái chuyện ấy, mà dối phái đoàn các nước thì tối kỵ, nên dân trên đảo dễ dàng tin nhau lắm. Thấy Ngà có vẻ chú ý, anh Đức kể thêm dăm ba chuyện về cuộc đời cũ – những chuyện nho nhỏ ấy vừa thú vị vừa mang cho Ngà một niềm tiếc nuối. Trời xanh quá, đất nước xanh quá, sao Ngà chẳng biết

Lênh Đênh - Lưu Na

gì cả ngoài những vòng bánh xe đạp mỏng manh. Bây giờ chặt đứt xóa trắng, còn có bao giờ biết được nữa... Má, má vẫn đạp xe ra chợ bán hàng? Chỗ con ngủ có ai nằm vào không, rồi sách vở đồ dùng của con Má làm gì? Má có nhớ con không? Chợt dừng Ngà muốn khóc, Ngà vờ nhắm mắt nhìn những tấm hình thêm một lúc nữa rồi từ giả anh Đức.

Những đêm ngủ bên Hùng mỗi lúc thêm dài, dường như một ám ảnh. Ngà thường lần chân vào giường sau, rồi quấn chặt tấm chăn như bó giò, nại có lạnh. Những khi Hùng trở mình hay quơ tay, Ngà đều tìm có đứng lên uống nước, đi tiểu, vân vân... Tới nỗi Hùng biết ý, mỗi khi lên giường đều xoay lưng về phía Ngà ngủ thẳng. Ngà không còn hỏi Hùng đi đâu nữa. Hùng không còn nói “ ‘me’ đi dạy.” Từ lúc nào chả nhớ, Ngà và Hùng không còn xưng gọi với nhau bằng tên. Ngà nói làm biếng những khi Thanh rủ qua chơi. Ngà nói mắc học bài không thể đi kia đi nọ. Ngà không biết điều gì ám mình nhiều hơn: cái giường của Hùng, hay con Phượng.

Ngày đầu vào Sick Bay học khóa điều dưỡng cấp tốc, Ngà gặp Phượng. Đúng hơn Ngà và con Uyên bị lâm trận. Uyên đã tốt nghiệp khóa đỡ đẻ, thường vào Sick Bay trực đêm. Đêm ấy, có 5 ca sinh con và Uyên làm liều một mình đỡ hết không gọi thêm cô

Lênh Đênh - Lưu Na

đỡ hay bác sĩ đến giúp. Buổi sáng vào, bác sĩ trực đã khiển trách Uyên, vì nếu xảy ra chuyện sinh khó thì không kịp trở tay. Mặt Uyên buồn rười rượi, nhưng nó có lỗi không cãi vào đâu được. Khi lớp học bắt đầu thì Uyên đổi ca ra về. Nhưng ngang qua một phòng thì có tiếng la ú ó thảm thiết vang lên, Uyên chạy vào, vừa lúc Ngà đi ngang. Đó là một phòng bệnh, con Phượng đang trên giường trong tư thế nửa ngồi nửa nằm, hai tay xòe hết gang gân vòng lên đẩy hết sức vào quăng không, chân cũng bung ra chòi đạp tới tấp. Sơ trực đứng bên ráng kim cánh tay nó lại không xong, Uyên chạy vào phụ giúp. Nhưng con Phượng không nhìn ai không thấy ai, những tiếng rú không rõ âm tiếng mỗi phút giây càng thảm thiết, có bao nhiêu sức lực Phượng đập tung vào quăng không mạnh tới nỗi Uyên không thể chụp tay nó lại. Mặt nó xám và sâu thẳm. Bất chợt nó quay mặt sang thấy Ngà, như có một phép lạ, nó nhìn Ngà rồi bật khóc. Ngà bắt ngay cơ hội, tới gần ôm vai nó vỗ về. Sơ trực kéo Uyên rời phòng cho Ngà ngồi yên cùng Phượng. Nó dần thoát cơn mộng mị, nhìn Ngà.

_Chị giống chị của Phượng.

_Giống lắm không? Gật đầu

_Chị Như hơn Phượng một tuổi, tụi nó ném xuống biển rồi.

—...

Sơ trực trở vào, tay cầm ly nước và một hộp nhôm doãng cong như hạt đậu. Thuốc, cỡ 10 viên. Ngà nói sơ cứ để Ngà giúp Phượng uống thuốc, sơ có vẻ không muốn giao việc ấy cho một người lạ nhưng sau cùng cũng chỉ qua cho Ngà vì Phượng dường chỉ nhìn thấy Ngà. Sơ vừa đi ra thì Phượng cũng trở lại vẻ bình thần.

Mỗi tối người nhà đều đưa em vào đây để uống thuốc và ngủ lại cho sơ và y tá canh chừng, sáng dậy uống thuốc xong mới được về. Em nhiễm trùng quá nặng, lại mê sáng mỗi đêm. Phượng nói như nói bệnh của người nào khác. Em và chị Như bị hiếp ba bốn chục lần, chúng đã ném chị Như xuống biển, vừa định bắt em theo thì có tàu hàng hải tiến gần nên tụi nó bỏ đi. Lên đảo em xin đi Na Uy chứ không đi Mỹ với anh Tuấn fiancé của em nữa.

Tiếng Phượng đều đều êm ả như nói chuyện nắng mưa, chỉ đôi mắt nói với Ngà một tâm hồn chết, xám và sâu không đáy. Trong giây phút, Ngà thấy mình tội lỗi. Ngà lo Phượng hỏi đến mình thì không biết phải nói sao, nhưng Phượng như cảm được điều ấy, như gói mình trong cái kén của riêng mình để không gieo phong ba cho người, để không nhận thêm chút phong ba nào nữa. Hai đứa ngồi yên lặng thật lâu, rồi chính Phượng bước ra khỏi vũng lầy mê

Lênh Đênh - Lưu Na

muội ấy, đứng xuống giường. Ngà biết mình không nên gặp lại Phượng.

Những đêm nằm thao thức, Ngà thường tự hỏi sao từ bấy đến nay Ngà chưa một lần thấy lại cảnh mình đứng trần truồng trước mặt tên đồn trưởng Mã Lai lúc mới lên bờ, chẳng một lần thấy lại phút giây hải tặc nhảy lên thuyền, mà đôi mắt Phượng cứ lờn vờn hoài trong óc, trong từng giấc mơ. Nhưng từ buổi dọn qua chái bên, từ lúc Hùng giật mở tấm mền trên người Ngà thì Ngà hiểu tại sao Phượng từ chối anh Tuấn. Ngà biết từ đây cho đến chết Ngà sẽ không bao giờ trả lời câu hỏi mà tất cả những ai đi vượt biên đều hoặc hỏi thăm hoặc thốt thành câu: có “bị” hải tặc. Nói có là dối mà nói không có tội, tội với Phượng, tội với tất cả những người phụ nữ không may. Tự bao giờ cái may mắn của một vài cá nhân trở nên tội với những người thọ nạn? *Người con gái Việt Nam da vàng*, tất cả những người phụ nữ vượt biên _ vết chàm đã khắc, màu chàm đã nhuộm, và anh Tuấn, tất cả những *Tuấn chàng trai nước Việt*, có còn cách nào khác hơn là chúng ta phải xa nhau, để ở mỗi phương trời cách biệt may ra còn có thể sống tiếp. Đêm vẫn trong, chỉ hồn mình đục. Đảo tị nạn không chỉ xóa lồi về mà tẩy trắng luôn những tờ hồn trắng, để lại những vết gôm nham nhở xám buồn.

Lênh Đênh - Lưu Na

Chương 4

Giá Đâu

Ngà đến Mỹ một ngày tháng 2 xám buồn, sau khi ăn cái Tết xa nhà đầu tiên nơi trại chuyển tiếp. Cả gia đình ra khỏi máy bay chỉ với một vài túi xách hành lý, chẳng ai biết đi ngõ nào hơn là theo sau lưng dòng người cùng chuyển bay. Nhưng ngay lối ra chỗ tiếp vào sảnh đợi đã có một nhân viên văn phòng ty nạn đón gặp và đưa cả gia đình vào làm thủ tục nhập cảnh. Trong suốt gần 3 giờ ngồi nơi phòng giấy, Ngà cứ chực ỏi. Khoảng không không màu sắc không thời gian trên chuyến bay dài ngang đại dương là đe dọa cuối cùng cho những kẻ liều mạng vượt biên, bởi những bắt trắc trên biển dạy Ngà biết phận người mỏng manh, chỉ khi chân đặt trên đất bằng mới biết sống hay chết. Và cái khoảng không

Lênh Đênh - Lưu Na

mật mờ đó cũng là vực thẳm, bởi giờ đây lại thêm một lần “định cư” mà không thêm được kinh nghiệm hay niềm tin nào vững chắc hơn là nỗi bơ vơ. Ngà đã xa thêm, xa lăm lăm, đã dứt biệt kiếp đời xưa cũ, và không thể nào, đâu là phép lạ, để có thể lộn kiếp trở về với Má, với chái bếp hè đường... Khi thủ tục hoàn tất và mọi người đứng lên chuẩn bị ra ngoài, Anh Huân bất chợt bước lại gần ôm Ngà, cùng lúc bàn tay anh nhẹ áp đầu Ngà vào vai trong tư thế vỗ về. Nước mắt Ngà dâng ứa. Má, má, giờ đây con không còn là ai nữa trong cõi mật mừng.

Gia đình cô Châu _ ba chị em và hai chàng rể tương lai _ đem 3 xe đến đón người ty nạn. Giữa cái hân hoan bùng vỡ của ý niệm thoát, thoát rồi, thoát hẳn, thoát hoàn toàn, còn mờ nhạt vấn vương cái thoát của một tấm hồn lìa khỏi xác, một trang giấy bị xé rời khỏi quyển sách ó vàng. Ngà trôi nổi bồng bềnh trong cái lao xao của những hỏi chào, thấy mình nhẹ phôi như làn gió cầm đang vù vù lướt qua khi xe nhập vào lòng đường xuôi chảy. Trời xám lạnh và yên ả, đứng giữa đất mới mênh mông chỉ thấy một nỗi quạnh hiu rời rã. Mỹ quá buồn. Xe chạy nhanh như vậy đâu có ai thấy mặt ai nghe tiếng ai, đâu biết ai người quen lạ. Những chiếc xe như đuổi theo nhau miết miết bất tận và mỗi chuyến xe tách lòng đường về điểm hẹn dường là một vĩnh biệt với cuộc đời. Ngà muốn khóc với cái buồn vô hình quanh quẩn.

Lênh Đênh - Lưu Na

Căn nhà năm phòng được các cô thuê tạm cho cả gia đình 8 người mới và hai cô ở chung. Xen giữa những giờ làm việc, hai cô thường cùng hai chú luân phiên lấy giờ nghỉ để đưa cả gia đình đi xin trợ cấp của chính phủ và làm thủ tục sức khỏe. Hình như cả nhà chỉ có mợ không bị phản ứng dương với thuốc thử lao trên da. Mỗi sau bố nói Ngà mới tạm tin, rằng còn nhỏ đứa học trò nào cũng đã có chủng ngừa lao nên khi thử trên da đều cho kết quả dương tính, nghĩa là mỗi đứa phải lãnh 1 bình thuốc mấy trăm viên về uống độ 3 tháng rồi thử lại.

Không thích chung phòng với ai, Hùng xung phong qua ở bên cô Châu cách đó vài căn, vì nhà cô đơn chiếc chỉ có hai mẹ con. Ngà cứ ngay ngáy lo mọi người oán trách vì Ngà mà Hùng ra ở bên cô Châu, nhưng lâu dần Ngà thấy, chả ai nói chuyện với ai và cái chuyện Hùng đi ở một chỗ nào khác là việc quen thuộc với mọi người. Hùng phải tỏ cho mọi người biết cái độc lập của mình dù kết cuộc thì vẫn phải nhận những lo lắng bồi đắp của mẹ cha, Anh Huân thì cứ điềm nhiên hưởng những chăm sóc mợ dành cho anh dù anh có thể tự thân lo được. Nhiều lúc Ngà nghĩ, Hùng phải ương ngạnh thì mới sáng được lòng yêu con của bố, và anh Huân nhận những chiều chuộng của mợ như một cách làm vui lòng bà mẹ quê mùa.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà im bất sững sờ khi Huyền vùng vằng nói sảng với Bố:

_Bố cứ nói con là phải vét tóc sau khi tắm, là tóc của bà Ngà.

Mặt nó vênh vào đánh lại, mấy chữ cuối gần mạnh như một cái tát vào mặt. Ngà nhớ đã mấy lần bố cái đại vương nói Huyền trước mặt Ngà, giờ mới hiểu ra chính là ông muốn nói Ngà mà ngại tiếng. Ngà buồn bã. Ngà hiểu, ông ké né nên mắng tránh con, Huyền tức giận nghĩ mình oan. Chỉ tại Ngà ngu không ý tứ, không hiểu ý người. Ngà muốn nhận lỗi, muốn làm hòa, muốn phui cái căng thẳng đó đi, nhưng cái hần học của Huyền như một cú đâm thoi sơn của tay võ sĩ hạng nặng, nhắc Ngà rằng Ngà chẳng là ai chẳng là gì cả, bây giờ có xin lỗi thì chỉ hèn mọn thêm thôi. Ngà không hiểu mặt mình ra sao khi cổ ghìim nước mắt, chung quanh như có một khối nặng vô hình trùm lấp. Ngà có còn gì, có ai đâu. Ngà như cọng giá nẩy mầm từ hạt đậu gieo tạm vào lon sữa bò, cái rễ mỏng manh chả níu được đất, cái thân tròn nhỏ chả thành được cây. Mà phải là một mớ thì cũng được một miếng và, chứ giữa trời bao la chỉ có một cọng cô lẻ thì nó có thể làm gì hơn là chết héo.

Ngà muốn vào phòng, nhưng vào phòng thì lại đụng Huyền vì hai đứa được xếp ở chung. Đắt Mỹ bao la tới nỗi Ngà không nghĩ ra được chỗ trú thân nào cho

Lênh Đênh - Lưu Na

minh. Nỗi tủi phận như sóng dồn trong lồng ngực, Ngà đành bước ra sân sau.

Chiều đã xuống, khi ánh nắng tắt thì trời trở lạnh rất gắt, gió như xuyên da mình. Cái lạnh làm ai nấy co rúm trong lớp lớp quần áo, anh hùng hay tiểu thư hay đạo mạo oai phong vân vân thì những người tỵ nạn mới tới đều dúm dỏ trong một đồng vải lòng bùng. Ngà bật cười với ý nghĩ đất này kỳ anh hùng. Mợ ra gọi Ngà, *vào ăn cơm đi con*. Sự im lặng nhẫn nhịn của mợ có lúc như đồng lõa với “bạo quyền,” có lúc lại như làn nước trong xoa dịu những vết trầy trụa bỏng rát. Nơi tính cách nhà quê của mợ Ngà lại thấy một sự chân thật cao sang: mình dám là mình, cũng như sự im lặng của mợ với chiều dài thời gian lại là sự khôn ngoan khiến mọi người tiếp xúc dần dà tin tưởng. Mợ như thăm cỏ, những cọng mỏng manh sát mặt đất tuy nhỏ nhoi lại mang sức bật lớn lao gánh đỡ được sức nặng của mọi bước chân mọi khối khổ đau dày từ mặt đất thấp lên tới trời xa thăm. Ngà thấy mình ngày càng quyền luyện người mẹ nhà quê ấy.

Mợ ngồi ở ghế cao nơi bàn bếp, phì phào điều thuốc.

—Cả nhà cứ ăn đi, mợ ngồi chơi một tí, tắm rửa xong mới ăn.

Lên Đênh - Lưu Na

Bữa cơm chộn rộn với những việc mua xe cho anh Huân đã thi xong bằng lái xe, việc tập cho Huyền lái xe. Ngà chìm ngimm giữa những bản bạc lao xao, nhưng lại thấy được bình yên hơn là những khi mọi người cố gắng lôi Ngà vào vòng thân mật. Nơi bộ bàn ăn sáu ghế này Ngà biết mình không có chỗ đâu được mời chia ghế chung bàn. Có lẽ bao giờ tìm được một chiếc ghế của riêng mình Ngà sẽ an tâm lựa một chỗ để cùng giáp mặt.

Rửa bát xong Ngà lên phòng. Những bước thang cuối sao khó khăn nặng nề, cánh cửa phòng, cái chôn trú thân của Ngà như lạnh lùng mĩa mai xua đuổi. Anh Huân trong phòng tắm ló đầu ra.

Ngà, vô phòng nói chuyện chơi. Ngà đứng chờ anh, rồi theo vào phòng.

Anh Huân đã ngự lên chiếc giường đơn, ngồi dựa lưng vào tường. Giường đặt sát tường bên dưới cửa sổ, cạnh giường là bàn học, đèn chụp trên bàn tỏa ánh vàng ấm cả căn phòng. Anh với lấy cái bấm móng tay đưa cho Ngà.

Mày cắt cho anh mấy cái móng tay.

Hm, *tui đâu phải đầy tớ của ông*, Ngà nghĩ thầm vậy, nhưng cái thân mật hồn nhiên của anh Huân chợt biến cái đòi hỏi ấy thành một việc thân tình làm

Lênh Đênh - Lưu Na

cho nhau. Anh đưa bàn tay trái, xòe ngón út ra trước, lần lượt từng ngón, rồi lại xòe bàn tay phải ngón út. Chỉ hai ngón là quen đã, Ngà làm ro ro rồi tới ngón trở bàn tay phải thì hụt. Anh Huân cười khanh khách – lóng tay ấy bị cụt nơi biển, Ngà đã quên. Anh vói quyển truyện trên bàn hỏi Ngà đọc chưa, Ngà liếc mắt: “Truyện ngắn Nguyễn Ngọc Ngạn.” Ngà gật đầu. Anh ngồi co chân, ôm chiếc gối nơi bụng, Ngà cũng rút chân lên ngồi bó gối đầu góc vói anh. Anh Huân lật lật cuốn truyện, tìm một trang chỉ Ngà, cười sảng sặc: *“trong diện giải trí thì khâu khâu vũ là khâu được đánh giá là có giá trị nghệ thuật cao, anh ra phục vụ em một bản zum ba đi...”* Hai anh em cười hả hê. Anh Huân liếc mắt ra cửa, ngồi thẳng dậy, bàn tay đặt lên gối Ngà lắc lắc.

_Anh vói chị Thu lậm lậm rồi. Ngà dương mắt nhìn anh.

_Mày cũng biết, anh là trai mới lớn có biết mẹ gì đâu. Dẫn dắt cũng là chỉ, rồi bây giờ hạ tới hậu thư nói không được, đòi đi lấy chồng.

_Chỉ bảo sao?

_“Thu thương Huân lậm, nhưng Thu biết Huân sẽ không thể lấy Thu.”

_Tại sao không được?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Thì chị Thu có một đứa con rồi, mợ nói chồng cũ của chị có quen với gia đình mình.

_Mợ chỉ nói vậy chứ đâu có bảo không chịu?

_Nhưng người ta thấy mình vừa nhỏ tuổi hơn lại mới tới đây chân ướt chân ráo làm sao bảo bọc được một mái gia đình. Chờ được anh ra trường thì bả già rồi.

_Là chỉ nói hay là anh nghĩ vậy.

_Chỉ nói cuối tháng này người ta ở tiểu bang khác qua giáp mặt, nhưng ở đời có những việc đâu cần phải nói rõ mình vẫn phải biết là sẽ vậy, như mày với thằng Hùng anh biết sớm muộn cũng chia tay. Ngà chung hừng.

_Tại sao?

_Thì mày với nó ở trên đảo gặp nhau là you you me me...

_Vậy thì sao chứ?

_Sao thì chẳng sao, nhưng người ta khó sống với nhau bền lâu khi ở mức khởi đầu đã thiếu cách xưng hô phải lẽ...

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà không biết trả lời sao. Ngà không biết điều anh nói có đúng hay không, nhưng anh đưa ra cái chi tiết rất nhỏ nhất ấy để nói đến một điều hệ trọng trong cuộc sống chung thì tối thiểu đã có chú ý nhận xét và suy nghĩ từ lâu. Chỉ vài phút qua đi mà điều anh nói ra dường mỗi lúc thêm nặng, Ngà chợt thấy hoang mang và hồ thẹn trong lòng, cảm nghĩ mình đã quá ngu xuẩn và thờ ơ với mối tình mà chính mình đã từng xem như linh thiêng.

Ngà rời rã về phòng. Huyền đã vào giường, Ngà với tay tắt đèn bàn rồi cũng vào chiếc giường đơn của mình ở mé tường đối diện.

Ngà nằm thao thức, không dám trở mình sợ Huyền thức giấc. Trong cái yên ắng của màn đêm Ngà tưởng như sự căng thẳng đang dần lấp đi bầu khí quyền của mình, sự căng thẳng không biết bắt đầu ở chỗ nào, tự lúc nào, nhưng giờ nó trương phình như sắp nổ tung. Có lúc Ngà thèm ngu đi một chút để không thấy sự hằn học bức bối của Huyền, để không nhìn ra sự gượng nhẹ của bố mẹ, để không cảm kích cái thân tình của anh Huân cũng như sự vui vẻ quý mến mà Hòa và Hưng dành cho Ngà. Có phải sự tử tế của mọi người dành cho Ngà làm Huyền nổi sùng? Ngà biết mình không thể nào hàn gắn một ác cảm, và tự ái tự trọng làm Ngà buồn hơn khi biết mình không có chỗ ở nào khác ngoài mái nhà này. Má, con phải làm gì? Nghĩ đến Má càng thăm thía

Lênh Đênh - Lưu Na

nỗi cô đơn. Từ lúc có ý thức đến giờ có giây phút nào mà Ngà không chống đối Má, và có giây phút nào mà mệnh lệnh của Má không trùm phủ Ngà _ để giờ đây Ngà thấy mình chơi với, chơi với với cái tự do gần như tuyệt đối, tới đối tượng mình sắp chết ngộp. Má, Ngà ước ao biết bao nhiêu được réo lại tiếng “con mời Ba Má xơi cơm” trong bữa cơm chiều. Ngà thêm nhớ cái thói quen vụn vặt – khi Ba ăn cơm xong thì phải đứng lên rót một ly nước trà, gác một cây tăm ngang miệng ly, và lấy khăn mặt đưa tới cho Ba bằng cả hai tay. Ngà những cho rằng khát khe gia đình là sợi dây trói khô mình, nào ngờ khi tất cả được vất bung Ngà lại hết hơi tưởng như mình bị nuốt trọn vào cái bao la trống rỗng bất tận nơi này.

Buổi sáng rộn ràng với tiếng nước rửa mặt, đánh răng, tắm, rửa ly chén; tiếng lèo xèo trứng chiên bánh mì nướng, tiếng lục đục giấy dép, sột soạt túi xách đeo vai; í ới hỏi đưa này xong chưa đưa kia đâu. Anh Huân đứng nơi ngưỡng cửa tay cầm chìa khóa, quay lại nhướng mắt nhìn Ngà,

_Bộ hôm nay không đi học?

_Hôm nay em nghỉ, ra bưu điện gửi thư cho Má. Gật đầu.

Lênh Đênh - Lưu Na

Mọi người nhanh chóng ra xe, căn nhà vắng lặng trở lại. Bố cũng thắng bộ, kêu với vào nhà *“tôi đi đấu giá xe, bà cứ ăn cơm trước đừng chờ.”*

Ông đi rồi Mợ cười cười nói với Ngà *ôi xời, ai hơi đâu mà chờ ông già. Cậu mày thì lắm thứ linh tinh lắm.* Ngà thấy vui sướng hả hê với cái tự nhiên của Mợ. Từ nhỏ Ngà chỉ biết có gia đình mình, một bước lạc ra đời phải sống với người dung mới khám phá nhiều điều thú vị. Như gia đình này, chỉ có một ông bố một bà mẹ mà anh Huân, Hòa, và Hưng gọi cậu mợ, Huyền gọi Bố Mợ, và Hùng gọi Bố Me. Ngà thì gọi lung tung, lúc Bố Mợ, lúc Bố Me, tùy theo lúc ấy đang có ai bên cạnh hay đang nghĩ tới ai. Công việc trong nhà thì ai muốn làm gì thì làm, chả có chuyện giao khoán phân minh, vậy mà nhà cửa vẫn tươm tất gọn gàng. Lạ nhất là chỉ 6 tháng sau, người cũ người mới đều tụ về nhà này như thuở đóng tàu vượt biên.

Thằng Thắng, thằng Hiếu, và chú Lộc, những tay bạn độc thân quen với Hòa nơi trường học, trên đảo, về ở share 1 phòng với Hòa và Hưng, mỗi anh đóng 200 bao ăn ở. Gọi là thằng nhưng Hiếu hình như bằng hoặc hơn Ngà 1 tuổi, và chú Lộc thì dứt khoát phải hơn Ngà 3 đến 5 tuổi, nhưng chơi với Hòa thì phải bị gọi là “chú!” Có lúc Ngà thấy thật hỗn loạn, nhưng cũng có lúc Ngà bớt thấy cô đơn vì biết chí ít cũng có kẻ tứ cố vô thân như Ngà. Ăn ở đông mới

Lênh Đênh - Lưu Na

thấy cái tài thu vén cũng như tháo vát của Mợ. Bữa ăn thêm 3 người thì cũng chỉ nhỉnh thêm một chút thức ăn so với bữa cơm của gia đình, trong cái đông vui tụ họp người ta ai cũng nhường nhau một chút. Anh nào đi học về trễ hết thức ăn thì cứ mà lục cơm nguội với xì dầu trứng chiên. Tiền trợ cấp của cả gia đình cộng với tiền trợ của bọn học trò cũng không đủ chi trả cho căn nhà 5 phòng, với 4 đứa con ăn học xe pháo. Bây giờ Mợ làm giò lụa bỏ mối. Mỗi tuần một lần, anh Giang chở chị Thúy đến nhà phụ mợ làm giò. Mấy chục pounds thịt heo xay Ngà đã ướp từ hôm trước được lôi dần ra cho Mợ xay nhuyễn, rồi chị Thúy gói. Khi Mợ bắt đầu đặt bếp luộc giò thì Ngà thanh toán mợ phụ tùng làm giò. Mỗi khi xong việc mợ đều ngồi vắt vẻo nơi ghế, tay cầm điều thuốc miệng cười cười kể một điều gì đó vui vui “lúc nãy.”

Tắm rửa thay quần áo xong Ngà ra chào mợ rồi đi. *Nhớ về ăn cơm với mợ, nhà chả có ai.* Có lúc Ngà thấy bức sao mợ lại nhu nhược lôi thôi, nhưng tận cùng thì vẫn thấy như ngày một thương người đàn bà ấy hơn mà chả hiểu vì sao. Ngà đi bộ ra đầu ngõ đón xe bus. Chỉ chừng năm chặng dừng thì đến đường Hoover. Ngà xuống xe ngó quanh, chả thấy cơ sở nào khác ngoài một tiệm sửa xe. Ngà đánh bạo tới hỏi thăm chỗ thi bằng lái xe, họ chỉ đi về hướng Tây độ 2 khúc đường.

Lênh Đênh - Lưu Na

Vừa đi Ngà vừa tưởng tượng buổi học hôm nay, buổi học ngày thứ Sáu Ngà thích nhất trong tuần. Trường ESL có đủ mọi sắc dân và học thành nhóm tùy theo trình độ, mỗi ngày một môn: ngữ vựng, văn phạm, bài đọc, và đàm thoại xen với tập nghe. Bài thử trình độ thì toàn là câu hỏi trắc nghiệm nên Ngà lướt qua rất nhanh, rút cuộc học 1 mình. Riêng ngày thứ Sáu là ngày học chơi thì tất cả mọi trò đều vào chung phòng. Cô Walter rất bảnh: áo sơ mi trắng có ren bở trong quần jean bó, giày bốt, xe Porsche, và rất kiên nhẫn. Tuần tuần mỗi tuần cô khệ nệ mang máy turn table và một chồng đĩa đến để học trò nghe nhạc. Mỗi bài hát cô chọn đều có lời in ra giấy để vừa nghe vừa đọc lời. Hết nghe nhạc đến đọc thơ, cô in ra hai bài thơ và học trò mỗi đứa chọn một bài để lên đọc cho cả lớp cùng nghe. Ngà ưng nhất bài thơ Common Dust nên xung phong lên đọc bài thơ ấy, em Peru vỗ tay om sòm “I like the way you say it!” Chú Chấn thì oách hơn hẳn, chú làm một bài thuyết trình về giáo phận chú đang sống. Chú nói bằng thứ tiếng Anh tiêu biểu của thế hệ trước: chữ nào có “r” đều cuộn trong cổ họng, và các âm phụ cuối chữ đều được bật rõ thành tiếng _ that is thành dất i dzờ. Cả cô giáo và học trò đều rất chăm chú, nhưng Ngà chỉ hiểu lôm bôm vì quá nhiều chữ chưa biết. Khi chú về chỗ ngồi, Ngà nhìn vào nét mặt bình thản ấy mà cảm thấy một niềm tự tin tự hào kín đáo toát ra.

_Sao chú biết nhiều thứ vậy?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Ừ giờ, đánh giấc còn được, nhằm nhò gì ba cái lễ tẻ này.

_Woa, chú có đi lính?

_Ừ, lần sau tôi sẽ thuyết trình chủ đề phản chiến.

_Kỳ hông?

_Sao lại kỳ, cô Walter này không chừng cũng là một trong những người đó.

_Sao chú biết?

_Thì cô toàn cho đọc thơ về tình người, cho nghe nhạc tình yêu và nhạc phản chiến, mấy cái bài hát mà cô cứ ư ử hát theo đấy...

_Trời đất, bài nào đâu?

_ Bài “500 Miles,” “The Sound Of Silence,” mà, chắc cô không hiểu đâu. Nheo mắt nhìn Ngà!!

Sự quả quyết của chú Chấn làm Ngà thấy nghèn nghẹn, Ngà nghĩ nếu còn hỏi tới e vỡ nợ nên gật gật rồi quay sang em Peru nói chuyện bài vở...

Đã tới DMV, Ngà chột lúng búng không biết đây là sở hay là trường và cũng chột nhận ra ở Mỹ có

Lên Đênh - Lưu Na

nhiều thứ nói trông bằng cái tên chứ không như ở Việt Nam: sở Bưu Điện, bộ Cựu chiến binh, rạp Quốc Thanh, vân vân. Nói tiếng Mỹ cỡ nào họ cũng hiểu cả, Ngà điền đơn xin thi bằng lái, đóng \$10, và được dẫn vào phía sau vách làm bài thi viết, vẫn cái lối đánh dấu abc. Nộp bản trả lời xong Ngà bước ra ngoài chờ, cứ tưởng họ sẽ đọc từng câu trả lời để khoanh đúng sai, nào ngờ nhân viên lôi ra một bản mẫu có đục sẵn những câu trả lời chồng lên bài nộp, sai bao nhiêu câu chỉ một cái liếc mắt là đếm đủ.

Ngà ra về lòng phơi phới. Cầm mảnh bằng tạm cho phép lái xe với người đã có bằng lái xe thực thụ ngồi cạnh Ngà chợt thấy buồn cười cho chính mình. Ngà đâu có xe mà tập lái, mà thi lấy bằng. Ngà tự hỏi là mình ghen với Huyền vì nó được bố chăm chú mua xe cho, được anh Huân chỉ dẫn thi lấy bằng, hay chỉ là tự ái vật muốn chứng tỏ dù chỉ với riêng mình rằng Ngà cũng có khả năng như ai. Nghĩ đến đây Ngà buồn rầu nhận ra, cuối một ngày Ngà vẫn chỉ là một kẻ tứ cố vô thân dưới bầu trời bát ngát nơi đây. Nổi quạnh quẽ như càng hiện rõ lúc Ngà ngồi một mình nơi bên chờ xe bus _ không gian như những tấm lụa trắng bạch đang từ từ phơi trải, loang rộng, nhẹ nhàng dập dềnh quần quanh bao bọc một mình Ngà. Ngà ngược mặt nhìn lên, trời ở đây cũng dường xa thẳm – như đất mênh mông hút mất mỗi con đường. Những bài hát cô Walter cho nghe như nhỏ giọt vào lòng.

Lênh Đênh - Lưu Na

*Hear my words that I might teach you
Take my arms that I might reach you
But my words, like silent raindrops fell
And echoed in the wells of silence*

Hãy vọng nghe lời nhắn

Hãy nắm tay với trao

Nhưng buồn sao

Lời gieo như tiếng mưa thâm

Âm vang mãi dội trong lòng giếng câm.

Ngà lắm nhầm những bài hát đã nghe, càng hát càng nhận ra cô Walter thích cho nghe John Lennon cũng như những bài hát về tình yêu, ca tụng lẫn tủi buồn. *I only apologize for being as they say, the last to know, it has to show, when someone is in your eyes...* Ngà nhớ tới lời chú Chấn. Cô Walter có mất người thân yêu nào cho chiến tranh Việt Nam? Cô có lỡ mối duyên tình nào vì cuộc chiến? Cô nghĩ gì trước đám học trò tị nạn Việt Nam, những nguyên nhân sống của nỗi mất mát đau cho riêng cô hay của những người đồng xứ? Buồn hận không là của riêng cho người thua cuộc. Trước khi đến đất này Ngà cũng như chú Chấn, như muôn người miền Nam bại trận, chua chát vì Mỹ bỏ rơi miền Nam tới nỗi thua

Lênh Đênh - Lưu Na

tan nát. Nhưng ngày anh Huân, Hòa, và Hùng, trong độ tuổi 18 đến 26 phải ghi tên vào danh sách nghĩa vụ quân sự khi tới đất này, Ngà thấy mình khựng lại. Mỹ cũng bắt nghĩa vụ quân sự? Nghĩa vụ quân sự _ chỉ mới mấy năm ở với “người ta” mà Ngà không nhớ nổi trước 75 mình gọi là gì _ gọi là gì cũng mặc, nhưng đi lính thôi đã ngán rồi, mà đi lính xứ người thì sao cam. Cô Walter và những ai ai trên đất nước thanh bình này, nếu phải tử biệt sinh ly cho một dân tộc một xứ sở nào xa lạ có vô lý và đau lòng lắm không? Ngà có quyền gì buồn giận khi họ lên tiếng phản đối? Ừ, thì người ta là người dung khác họ, thôi xóa. Nhưng những người đã nhảy núi, đã vào bung cho lý tưởng của riêng họ mà chẳng ngó ngang hay màng chi đến vạn cốt khô, họ là người mình đó thôi? Đất trời mệnh mang này có xóa được những vắn vương của kiếp mới vừa qua? Nổi vui vì đã làm được điều mình muốn chợt như hạt bụi vô duyên chưa thấm đã nhạt nhòa. Ngà về, những bước chân sao mệt.

Tháng 9 trời sập tối rất sớm, những làn gió lạnh còn mang với nó nỗi ướt át thấm sâu. Ngà ngồi trên giường đọc lá thư mới nhận được của Má. *Con đừng lo cho mẹ, mẹ vẫn đầu đội trời chân đạp đất thẳng mọi gian nan... Hôm rồi bốc mộ Ông và cậu, mới biết cậu bị một viên đạn vào đầu, từ sau ót trở ra*

Lênh Đênh - Lưu Na

trước. Một giọt nước mắt bỗng trào ra. Cậu tử trận mấy mươi năm rồi, Ngà đã quên bằng, sao giờ nghe Má nhắc lại chảy nước mắt. Dân bốc mộ thiệt tài, họ cầm xương mà ước đoán được tuổi của người dưới mộ. Ba mày vẫn khó chịu như xưa, không biết ông có bằng lòng cho em Châu “đi” để con có chị có em nơi xứ lạ. Má, Má, con đã gửi bao nhiêu lá thư nói đừng có ai “đi” gì nữa, Má không nghe con bộ không nghe tất cả những người chung quanh có thân nhân vượt biên? Má có biết hằng đêm con vẫn thấy mình lêu bêu trên đảo sóng đen vây bủa tứ bề và nỗi lo không đến được nơi nào làm chốn cả hồn _ con mãi khóc ngất rồi giật mình tỉnh giấc. Má, Má, con nói bao nhiêu cho vừa là đừng có đi. Má có biết con sống dở chết dở nơi này... Ngà thần thờ. Trong cái thực tại tăm tối nơi quê nhà có lẽ người ta thấy mỗi người vượt thoát được là mỗi ánh sao lấp lánh giữa trời đêm chứ không thể tưởng ra được những thương đau kinh hoàng nơi biển cả.

Anh Huân đã về, Ngà phụ mợ dọn cơm cho anh ăn. Hùng và Huyền học luôn buổi tối, mong chóng xong 60 units để chuyển lên đại học 4 năm. Ngà ước ao mình cũng có thể lẫn mình ra mà học, nhưng nỗi ăn ở cứ canh cánh bên lòng _ Ngà không thể ở mãi trong nhà này, treo lửng lơ cái quan hệ dù đã chết vẫn không được phép chôn giữa Ngà và Hùng. Đêm đêm, những khi giật mình thức giấc trong nước mắt Ngà vẫn lo ngay ngáy bị Huyền khiêu nại chuyển

Lên Đênh - Lưu Na

làm nó mất ngủ, nhưng có lẽ nó vẫn còn tấm lòng nhân ái của tuổi trẻ để biết dừng. Anh Huân ăn xong ra vườn hút thuốc đợi Ngà rửa bát. Hai anh em lại lọt tọt lên lầu để đưa nói đưa nghe cho thoát bụng cái hăm hờ dòn nén của tuổi trẻ trước cuộc đời đầy ắp đang mở ra.

_Anh ráng để năm sau sẽ lên trường Long Beach.

_Trường đó ở đâu?

_Thì ở Long Beach. Tụi nó nói trường này dạy ngành kỹ sư cơ khí rất giỏi.

_Khó hông?

_Cái gì mà chả khó. Liếc mắt, lại liếc mắt, nhìn ra cửa, nói tiếp,

_Chị Thu lấy chồng rồi.

_Lấy...?

_Thì cái ông ở tiểu bang khác qua đó.

_Chỉ có dọn đi?

_Chắc có.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ảnh mắt anh Huân thân nhiên sắc lạnh, nhưng màu mắt trong ấy dường toát một chút buồn như “hơi rượu cay.” Anh Huân cười cười,

_Có nhỏ này ngộ lắm. Tên Quyên, cao, tóc dài, rất sport. Nó dạy anh đánh bi da Mỹ, mỗi lần cầm cơ mọp xuống nhắm tóc chảy xõa như bức màn tơ đen, đẹp hết biết. Nó rủ đi bơi, đánh tennis, kêu anh chỉ bài cho nó ở thư viện, học xong thì rủ đi bar.

_Đi bar, bây giờ anh cũng ngon dữ.

_Thì nó dắt, mình chỉ việc đi theo. Cười chúm chím vẻ đã đời.

_Tối nọ nó kêu ra quán cà phê ngồi tới khuya, dè đâu qua ngày mai nó xù đám hỏi với thằng bồ lâu nay.

_Ha, rồi anh tính sao?

_Tính cái gì, anh đâu có rủ rê gì nó đâu.

_Thì nó cứ đi với anh hoài vậy thì chắc là chê anh bồ của mình.

_Nó nói thằng đó rất thương nó, nhưng lâu dần hình như thấy hần dần hay dở hơi gì đó.

Lênh Đênh - Lưu Na

Anh Huân thân nhiên lập lại những điều đó, như gã hàng xóm ngồi trên cây cao ngo ngo xuống nhà bên xem một vở kịch vui.

Ngà không biết nên nghĩ sao về anh Huân. Anh vừa hiền lành vừa nghịch ngợm, vừa chùng mực vừa phiêu lưu, vừa mẫn cảm vừa lạnh lùng. Và gấm cho kỹ thì cả Hùng và Huyền cũng có tính cách như vậy, khác chăng là anh Huân chơi tới nơi, chơi thứ thiệt, trong khi Hùng và Huyền chỉ theo đuổi cái hào nhoáng áo quần cái đàn đúm ba hoa hơn là đi tới một điều gì. Nhưng Ngà là ai lại trở thành một trạm giao liên cho mọi người trong nhà? Một cô em gái lắm lì giữa lũ anh em trai không ai nói cùng ai, như từng ốc đảo ... Thăng Hòa muốn lên học USC cũng tới bàn với Ngà rằng nó nghĩ học dầu hỏa kiếm tiền ngon. Nó rủ rủ, *em không học lái xe đâu, biết lái xe rồi ham chơi đàn đúm học lâu ra ốm*. Thăng Hưng thì đêm ngày cà rà *chị Ngà coi nè, em lắc disco hết xẩy*, nói xong cời phăng áo rung rung nửa thân trên, vai lắc lắc sao cho bắp thịt nơi tay nơi vai nơi ngực run bần bật rồi cười khanh khách. Cả thằng Hiếu, thằng Thắng, và chú Lộc nữa, họ đi học về vào bếp ăn cơm thì luôn nói cười với Ngà và im bật khi Huyền xuất hiện. Nhiều lúc Ngà cũng muốn được cái uy như vậy, nhưng lập nghiêm được vài ngày hay vài lần rồi đều thấy bứt rứt thấy mình thiếu hòa ái thân thiện với người, và rồi đâu lại vào đấy.

Lênh Đênh - Lưu Na

Có tiếng của Hùng dưới lầu, Ngà chạy xuống.

_Hi!

_Hi! Có cái thư thằng Tuấn phát xít.

_Ah, nó ở đâu?

_Texas, nó rủ “me” với “you” qua chơi

_Rồi “you” đi không?

_Chắc phải đợi semester break.

Ngà tưởng Hùng sẽ nói “tiền đâu mà mua vé máy bay,” nhưng trả lời vậy mới thực là Hùng, bởi tiền không có thì mợ sẽ có. Vả, Hùng và Huyền đi học lãnh tiền grants, lấy student loans, làm cho chương trình work study trường cho để có tiền ăn học v.v... đều giữ cho mình, đâu ngại gì chuyện tiền bạc. Hùng mua xe mới, Huyền sắm quần áo khăn quàng cổ giày bóp _ nhất nhất đều là đồ hiệu, trong khi anh Huân và Hòa đưa hết những gì lãnh được về cho mợ. Ngà nhìn ngấm tính cách của mọi người và ngạc nhiên tự hỏi, điều gì mang lại thăng bằng cho gia đình này? Sự ôn hòa nhẫn nhịn của mợ hay sự cần mẫn chăm lo cho vợ con của bố? Sao mọi điều vẫn trôi chảy trong sự lỏng lẻo thiếu kỷ luật?

Lênh Đênh - Lưu Na

Năm giờ sáng Ngà thắng bộ ra bến xe bus. Ngà đã xem kỹ cuốn cẩm nang đi đường của sở giao thông công cộng, muốn đến được sở làm phải đi 3 chặng. Ngà cũng không biết mình có kịp đến sở lúc 7 giờ rưỡi. Xe bus Westminster chạy suốt con đường, nhờ còn sớm nên không phải dừng lâu ở mỗi chặng rước khách. Nơi trạm trung tâm, Ngà lên một tuyến xe bus khác. Trạm trung tâm đông như bến xe đò An Đông, xe đò lục tỉnh, đúng hơn, phải nói rằng lớn và đông người nhiều xe hơn rất nhiều. Cái chuyện ở Mỹ người ta chỉ toàn đi xe hơi là chuyện tưởng tượng, chuyện hoang đường, tựa như cái tên Van de Kamp's mà Ngà thấy in trên tường chợ Alpha Beta chỉ là tên của một hiệu thực phẩm chứ chẳng phải "Vấn đề Campuchia" như Ngà đã tưởng trong suốt chuyến xe bus sáng nay và chỉ phát giác ra cái ngu của mình khi thấy giỏ của bà ngồi bên cạnh có hộp thức ăn mang nhãn hiệu ấy. Xe bắt đầu chuyển bánh, những người chung quanh gà gật. Có lẽ họ đã quen với cuộc đời này chứ không như Ngà lúc nào cũng dáo dác.

Ngà vào sở, đến phòng personel nhận việc. Người supervisor dẫn Ngà đi vòng vòng *— đây là phòng ăn, đây là phòng họp, nhà vệ sinh, chỗ cô vừa ra là nơi giải quyết mọi vấn đề nhân viên.*

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà ngỡ sẽ phải học nghề tập nghề vân vân, nhưng không, hấn dẫn qua một phòng khác để hoàn tất hồ sơ. Chả biết bao lâu, chắc là lâu lắm, hấn trở lại dẫn Ngà vào khu làm việc. Trước hết phải đi rửa sạch son phấn rồi mặc đồng phục bằng ny lông trắng. Ngà bắt chước supervisor, trông bộ áo liền quần vào xong thì xỏ boot ny lông, đội nón apollo thắt dây quanh cổ _ phi hành gia 86 pounds ngó ngẩn bước vào phòng việc cách ly.

_Đây là “Thao,” có lẽ là đồng hương với cô. Đây là Rosie, leader, đây là Emily, Margaret...

Ngà nhớ hết nổi. Rosie đưa Ngà xuống cuối dãy bàn dài tựa như dãy bàn trong phòng lab trường trung học cũ. Công việc hôm nay là đập những cái nắp xanh dương, đỏ, vàng, xanh lá cây vào những cái ống nhựa trong dài ngắn lớn nhỏ khác nhau tùy theo lối hàng đã định. “Thao” tà tà xán lại, cười cười.

_Việt Nam hả? Tiếng của “Thao” cho Ngà biết mình nhỏ tuổi hơn. Ngà đứng lên cho khỏi vô lễ, tay vẫn làm việc.

_Dạ, em tên Ngà.

_Gọi tôi là cô Thảo, chắc “you” cỡ tuổi con của tôi. Hm, “you,” sẽ có rạn vỡ gì nữa không với tiếng

Lên Đên - Lưu Na

xung hô ấy? Cô Thảo thăm hỏi vài câu rồi trở về chỗ của mình nơi đầu dãy.

BEENNNG... Một tiếng keng chát chúa vang lên, Ngà giật mình ngó quanh, tất cả mọi người vùng chạy ra cửa! Dòng người như bày ong trắng tìm lối thoát, đã có con lọt ra phòng thay áo bên ngoài. Ngà ngó quanh tìm cô Thảo để hỏi chuyện gì xảy ra, nhưng nhìn từ sau tới chỉ thấy tháp cao, không thể thấy cô Thảo vì cô còn thấp hơn Ngà. Trong tích tắc chỉ còn mình Ngà chơ vơ trong gian phòng mênh mông lạnh ngắt, màu trắng của bộ đồng phục như tan vào ánh sáng đèn nê ông, vào dãy kệ mạ kền sáng loáng, và nổi bật trên dãy bàn đen. Ngà càng sợ, đâm đầu chạy theo ra chỗ thay đồng phục. Khi Ngà ra khỏi phòng, cái bày ong màu sắc ấy đang đổ vào một cánh cửa. Lò mò vào tới được thì người đã ngồi đầy khắp mọi bàn _ giờ cơm, mạnh ai nấy xếp hàng hâm thức ăn. Có bàn tay ngoắc ngoắc, Ngà xê tới _ đúng cô Thảo, tóc ngắn cười toác hoác.

_You có mang cơm không?

_Dạ không. Thăm nghĩ, trời đất, đi làm công nhân chứ đâu phải đi làm ruộng mà bới cơm theo?

_Ngồi xuống đây, nhiều quá – ăn phụ tôi với, please.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà thâm cảm động, lòng tử tế bày tỏ trong khiêm tốn và đơn sơ khiến Ngà nghĩ mình phải cảm ơn cô hai lần, vì cả của cho và cách cho.

Cho đến 4 giờ rưỡi chiều, Ngà đã nghe thêm tiếng keng một lần nữa – thực ra nó là tiếng chuông reng như của trường trung học nhưng quá lớn và âm dội không thoát ra được building kín nên Ngà đã giật mình; hay Ngà bị tiếng keng ám ảnh? Ngà tan sở đã có cô Thảo làm bạn, làm người hướng dẫn, và kiêm luôn tài xế khi cô biết Ngà phải lấy 3 chuyến xe bus mỗi lượt đi về.

Ngà vào nhà, mẹ đang nấu cơm trong bếp.

„Sao, hôm nay con đi làm sao? Nhắm được không? Mà cứ ở đây với mẹ, tụi nó đi học thì mẹ cũng đi học, tiền bạc rủng rì gom vào nhau mà sống chứ có gì mà con phải ngại.

Ừ, mẹ không ngại nhưng con ngại. Ngà tả mẹ nghe một ngày nơi sở trong lúc phụ nấu cơm. Khi mọi người đổ về cho bữa cơm tối, ai cũng hỏi thăm công việc của Ngà và bàn bạc tứ tung. Ngà cũng nghe và trả lời loạn xị, lòng chỉ biết một điều – mình đã trở thành một thành phần khác trong thế giới nhỏ bé này, và, cũng vẫn một mình. Tám tiếng làm việc thực sự thành gần 12 tiếng, bây giờ lê thân lên gác mới thấy mệt rã rời. Một ngày đi làm mà tưởng

Lênh Đênh - Lưu Na

minh lọt vào ma trận, hễ mở một cánh cửa thì lại ra một cánh cửa khác, tới một chỗ quẹo lại phải qua một chỗ quẹo khác, không còn biết lối nào cửa nào nữa mà về. Má, má đã dọn hàng đạp xe về nhà chưa? Em Châu chắc đang dọn cơm cho cả nhà. Ngà thấy ngực mình thắt lại.

Đèn đuốc sáng choang, bếp núc tung bừng rộn rịp. Chị Toàn rửa thịt thái thịt kiem luôn nấu cơm; chị Thúy rửa lá vo gạo; mợ chạy ra chạy vào chỉ chỗ lấy món này cái kia, ngồi nếm thau đậu xanh giã nhuyễn, ướp thau thịt ba rọi thái miếng; bố chở một đồng cây gỗ xin được về đem chất sau vườn, đang loay hoay xếp những khối gạch vuông lại kê bếp. Còn 3 tuần nữa là Tết nguyên đán, bố đã đóng sẵn những cái khuôn gỗ be bé xinh xinh bằng bàn tay để gói bánh chưng nhỏ giao cho chợ bán.

Nếp, đậu, thịt, mấy thứ đó dễ. Dây lạt không có thì mợ dùng vải xé thành sợi để cột, cũng thông qua. Lá gói bánh mới phiền. Có những thứ chợ Việt Nam không có phải vào chợ Tàu mua, nhưng lá dong thì dứt khoát là không thể có. Cứu tinh duy nhất là chợ Dân Tiếp Vụ _ một bó lá tre Thái Lan độ hơn 20 lá gần 4 đồng trong khi cái bánh chưng nhỏ làm ra bỏ mỗi 1 đồng cho nhà Kiên Giang bán \$1.25, và

Lênh Đênh - Lưu Na

hamburger chỉ 59 xu, xe bus 50 xu 1 chuyến. Mọi tính toán chỉ trông vào sự khéo léo của mợ.

Bó lá mở ra ngâm vào nước độ nửa ngày cho mềm rồi dùng khăn rửa sạch, bỏ đầu đuôi cắt làm 3 khúc. Khúc giữa rộng độ 8-10 phân được cắt dài hơn dùng làm lá góc, hai khúc đầu đuôi ngắn hơn để lót đáy đáy mặt. Những tấm lá bản nhỏ cắt đều khúc làm lá dựng. Chị Toàn gói một cái bánh làm mẫu cho Ngà xem xong thì bảo Ngà làm thử. Ngà ngồi xuống sàn, bắt đầu đặt 2 sợi dây vải như chữ thập dưới khuôn. Bẻ 2 tấm lá thành góc vuông đặt vào 2 góc đối nhau, thêm 2 miếng lá nhỏ che 2 góc còn lại, một tấm lá lót đè lên những tấm lá góc, rồi chêm lá dựng kín 4 cạnh khuôn.

Dúm một ít gạo màu xanh rải xuống, trải đều 1 cup gạo nếp đã ngâm và phơi ráo, đổ vào giữa 1 muống canh vun đậu xanh giã nhuyễn, đặt lên trên 1 miếng thịt rọi đã ướp, lại 1 muống đậu xanh phủ lên thịt, 1 cup gạo phủ lên tất cả, 1 dúm nhỏ gạo màu rải đều, đây 1 miếng lá vừa mặt, bắt đầu gập lá dựng xuống gói lại tấm bánh. Ngà đã phải lúng túng vì 2 sợi dây để bên ngoài khuôn, phải gỡ khuôn rồi mới cột được bánh, và vực tay gạo đậu hơi mạnh nên bánh quá dày. Cái bánh thứ 2 dây nằm bên trong cột dễ dàng nhưng chưa biết san gạo cho bằng mặt nên bánh méo mó. Cái thứ 3 mợ bảo *thôi mày ngồi luôn chỗ đó đi, tao cứ tưởng học trò chỉ biết quét dọn rửa lá*

Lên Đênh - Lưu Na

là cùng. Lúc lâu sau bố nói, 1 tiếng con Ngà gói được 43 cái. Chị Toàn chị Thúy cười vui khuyến khích, Ngà liếc mắt thấy Huyền bậm môi, tiếng sau chỗ Huyền ngồi bánh chồng lớp lớp, hấn phui tay đứng dậy lên lầu không một lời rằng nữa hay thôi. Đến 10 giờ tối thì đã đủ 1 thùng bánh, bố nói để mai lên bếp, nhưng Hòa về bảo cứ nấu Hòa thức đêm học bài sẽ canh chừng bánh phụ _ *mai mợ sẽ có bánh để giao.*

Đêm lên đến giường Ngà không nằm thẳng được lưng, nhưng như có một niềm vui không tên chiếm ngự, Ngà đã ngủ một giấc đầu tiên không mộng mị biển đen.

Sáng Ngà ra cửa cô Thảo đã đậu xe bên lề chờ. Ngà vào xe chưa ngồi hẳn cô đã hỏi *có mang lunch theo?* Dạ có. *Không có cũng không sao, ăn với tôi, đồ ăn leftover nhiều lắm.* Đi làm công nhân ngày thứ 2 là đã biết thân phải mang theo đồ ăn thức uống vì mua ở xe truck vừa mắc vừa tốn giờ xếp hàng không đủ giờ ăn. Ngày thứ 3 thì đã biết “không gì quý hơn đồ ăn của ngày hôm trước.” Ngà vào chỗ làm, mọi việc sao hết nhanh quá và ngày lâu hết quá. Ngà mong ngóng về nhà để gói 43 cái bánh chưng xinh 1 giờ. Bây giờ ở xứ lạ, xứ người ta, thì Ngà lại được sống cái không khí của những ngày Tết xa xưa chỉ có trong sách vở: gói bánh chưng. Bây giờ ở xứ tự do Ngà cũng không bức phải xếp hàng chờ vào quán

Lênh Đênh - Lưu Na

ăn, miễn ăn được một miếng quê nhà, miễn gặp được càng nhiều càng tốt những người đồng chủng dù chỉ để nghe bá láp. Cả phố Westminster Ngà chỉ biết có 3 tiệm: tiệm vải AA Mini và tiệm mỳ Lacai trên cùng góc phố, và tiệm phở 79 chỉ nghe đồn mà chả biết ở đâu. Mỗi khi thèm lại phải đợi lúc anh Huân rảnh và có hứng mới rủ được anh đi cùng, bởi không có ai chở cũng chưa tề bằng phải vào tiệm ăn một mình. Trong nỗi đơn côi Ngà còn thêm cái thói rình xem bố đi đâu có đem tờ báo về để đọc ké. Những lúc cầm đọc tờ báo tiếng Việt Ngà thường cảm nghĩ có ánh mắt điều cốt của anh Huân đậu trên vai, cái bữu môi thâm lặng của Huyền gắn sau gáy, bởi tất cả lũ người tỵ nạn đều lao vào kiếm sống kiếm chữ, ráng sao để nói tiếng Anh bằng Mỹ mà mình thì cứ lẩn thẩn ba cái chuyện quê nhà với tiếng Việt – thấy sao vớ vẩn vô cùng... Cọng giá thiếu đất có lớn mạnh được thành cây đậu?

Tan sở về Ngà chưa kịp vào nhà thì gặp anh Việt ngoài sân. Anh ghé chơi với anh Huân, nhưng hình như anh Huân chưa về. Mẹ đứng nơi bồn rửa bát ngó ra thấy anh Việt và Ngà thì ngừng tay ra mở cửa. Mẹ hớn hở bảo anh Việt vào nhà, nhưng chưa kịp ngó ngoáy thì xe anh Giang chị Thúy và xe anh Phú cũng vừa trở tới. Trong phút chốc, cái sân để xe trước nhà đầy tiếng cười nói chào hỏi, nền xi măng trắng xám dưới đất như cũng rung lên với những bước chân lao xao. Anh Phú dắt theo một cô khá đẹp

Lênh Đênh - Lưu Na

và có cử chỉ tự tin không e dè như những người mới đến. Ngà chợt thấy lòng băng khuâng _ sự có mặt của một người con gái khác như khẳng định cái chia cắt phân tán của gia đình anh. Bao nhiêu ghe thuyền bao nhiêu chuyến đi và bao nhiêu những điều trắc trở ngoài tầm tay, bên cạnh cái mệnh mông của biển dữ, chị Thư và đứa con gái nhỏ của anh vậy thôi là hết. Mọi người tỵ nạn khi đến đất định cư cầm bằng đã đầu thai kiếp khác. Giả mà anh Phú cũng làm mất dầy dẫn chị Thư và con gái theo “đi hôi” như cặp Giang Thúy thì gia đình đâu phải ly tán, cái giá của sự đàng hoàng quá cao phải không, anh Phú?

Giữa tiếng ồn ào chào hỏi, Ngà chợt thấy một bông hoa cúc đại tí teo như cái nút áo màu vàng mọc lên bên cạnh mép sân. Cành hoa mỏng và thấp độ nửa gang nép một mình im lặng như vô cảm giữa không gian đầy tiếng cười nói, dưới ánh nắng chiều vàng óng hắt trên sân. Ngà nghĩ cánh hoa kia không nghe không thấy không biết gì đến muôn vạn nỗi niềm của kiếp con người, và cũng không điều gì động đậy được làn gió thoảng lay. Ngà chợt thấy mình đứng chơ vơ giữa sân, muốn bắt vào cái ồn ào, muốn chia một nụ cười một lời nói mà như mình đã hóa vô hình. Ngà có gì để nói ngoài câu “em vẫn khỏe,” Ngà hỏi thăm người ta điều gì?

Ngà vào nhà, chị Toàn đã sắp sẵn gạo đậu. Chị hỏi Ngà muốn ăn cơm với món gì, chị làm chỉ mười

Lênh Đênh - Lưu Na

phút là xong ngay. Hình như chị thương hại Ngà cô đơn nhưng không muốn tỏ bày một thái độ có vẻ như là phe phái với Ngà nên chỉ biểu lộ bằng những chăm sóc lật vặt. Có nhiều lúc Ngà không hiểu sao mình muốn ứa nước mắt và chỉ lo chị Toàn nhìn thấy sự lúng túng của Ngà trong gia đình này. Ngà lên phòng thay quần áo rồi ra sân mời bố vào ăn cơm. Ông Ninh thùng thỉnh chùi dép lên tấm thảm trước cửa patio rồi rửa tay vào bồn. Nhưng anh Phú nhẹ nhàng nói phải đi ăn sinh nhật. So với bữa cơm năm trước nơi bếp nhà bố mẹ, bữa cơm gắn kết xí phần của mọi người vào một chuyến phiêu lưu, thì bữa cơm nơi đất này đã là bữa cơm của gánh hát sau buổi diễn, khi phong màn nghiêng ngửa và đào kép đã “tả toại phần hương.” Không biết có ai áy náy. Không biết có ai ái ngại. Ngà ăn cho lạ rồi xà xuống bắt đầu gói tiếp những tấm bánh chưng nho nhỏ như tìm chút niềm vui tưởng nhớ quê nhà. Lổ bánh gói hôm qua cũng như giò lụa gói bằng giấy bạc trong lót plastic mỏng đã được cột dây ruy băng ny lông màu đỏ. Mẹ gói cho anh Phú mỗi thứ một ít vào túi và dặn tuần sau đến sẽ có bánh lớn. Ánh đèn tuýp ngà ngà như hắt hiu trên thau gạo, đậu; những miếng thịt rọi ướp tiêu hành nước mắm nằm thông thẻo trong thau. Ngà sửa thể ngồi cho êm ả rồi quơ tay lấy khuôn. Mẹ và chị Thúy cũng lấy thịt xay Ngà ướp từ tối qua ra để làm lỗ giò mới.

Lên Đênh - Lưu Na

Khi nhà Kiên Giang lấy vừa xong mớ bánh thì điện thoại hỏi bánh cũng inh ỏi liền nhau, ai cũng được hẹn ngày mai ngày mốt. Nếu có ai biết khôn đến sớm sẽ có bánh, ai đến sau sẽ được hứa hẹn cười cười.

Mười giờ tối anh Huân về với một cành đào khá to trên tay. Đào của trường đại học Long Beach, anh đã theo bạn thừa lúc tối trời vào sân chật lén!!! Cả nhà hỉ hả nhìn những cái nụ còn cuộn chặt như hạt bắp hồng thắm vô tư bám dọc cành nâu điểm những mầm lá xanh trong. Sự sống nào có chờ ai đến kịp với nó hay không.

Hôm nay mừng một Tết, nhưng Ngà vẫn phải đi làm vì đã có nhiều người xin phép nghỉ từ trước. Cô Thảo thì khác, cô phải để dành ngày nghỉ cho chuyến đi chơi của cả gia đình vào mùa hè khi các con nghỉ học nên cô cũng đi làm. Cô tuyên bố ăn Tết weekend vì ai cũng bận đi làm, mình đi chúc Tết cũng tiện cho người khác!!! Ngà thấy nửa tức cười nửa ngao ngán, những rường mối trọng đại của nếp sống bỗng như một chuyện vu vơ, ngày tháng của Ngà nơi đây chẳng còn biết đánh dấu bằng cái gì. Buổi chiều, mợ đã bày cơm nước hoa quả lên bàn thờ và thắp nhang xong. Cành đào được ngự vào một cái lọ đồng giống vỏ đại bác khi xưa nhà Ngà

Lênh Đênh - Lưu Na

cũng có một cái, đứng cạnh lò sưởi. Ngà nhìn bố, ông cười cười:

_Mày có biết bố đi chợ trời với ga ra sâu rã cả chân mới tìm ra được nó đó.

_*Ồi giờì, ông rồi công thế.* Rồi chỉ hộp mứt trên bàn thờ mẹ ca cầm,

_*Chỉ có vài cái mứt dừa và dăm ba cái kẹo thèo lèo đậu phộng rau câu mà “nó” già mình 10 đồng!*

_Việc cúng kiến thì phải có thôi, bà đừng có mà tiếc.

_*Thì nói chơi mà nghe cho biết vậy.* Con Ngà mày ăn miếng bóng này mẹ xào xem thế nào.

_Ngon, mẹ.

Ánh đèn vàng quyện với khói nhang làm căn nhà trở nên ấm áp, nhưng Ngà ăn bát cơm thấy nghẹn bởi Ngà cũng có một nén nhang muốn thắp mà không có chỗ đặt bàn thờ. Cái thủ tục nặng nề hằng năm làm gầy hao những bà mẹ hụi hơi những đứa con gái giờ đã cất đi, và mất một trọng lượng hằng mang trên lưng chính là điều làm Ngà thấy mình chới với. Anh Huân không về ăn cơm chiều vì anh bận tham dự hội Tết của sinh viên tổ chức nơi trường. Hùng và Huyền cũng mất hút trong cuộc đời mới. Tháng

Lên Đênh - Lưu Na

Giêng nơi đây là mùa Đông, trời tối rất sớm và khi xong bữa cơm chiều thì mặt kính cửa sổ đã bám đầy hơi nước đang chảy thành những dòng vằn vện. Cô Châu, cô Dung, và cô Mai đi cùng 2 chú đến chúc Tết bố mẹ. Ngà thấy trên mặt các cô niềm vui hân hoan được lập lại một thói quen ý nghĩa của người mình lại pha lẫn với chút e dè sợ bố mẹ là bậc trưởng thượng khó tính cần phải giữ lễ nghi.

Ngà lên lầu, để nguyên quần áo nằm xuống giường. Căn phòng lạnh vắng như giúp Ngà cô đọng lại những hình ảnh tưởng tượng trong đầu. Giờ này đã là mừng 2 bên nhà. Nhà dưới chắc chắn vẫn động đầy hương khói và nền gạch từ trước ra sau vẫn đầy đất cát vỏ hạt dưa bởi Tết nhất thì không được quét nhà. Má có lẽ chưa ra chợ vì còn phải làm cho đủ mâm cúng sáng chiều cho 3 ngày đầu năm. Em Châu chắc theo bạn bè đi mừng tuổi thầy cô? Nó vào trung học Tân Định rồi thì phải. Còn Hiền, nó làm gì, có lại gây một cuộc rệu nào đó với mấy gã xóm trong? Ngà lên đại học được một năm thì cái thói quen lâu lâu đàn đúm rệu chè của nó cùng những đứa dân phòng trong xóm như ngày một đều đặn hơn. Chị Chi những ngày giỗ Tết thì cứ kể như phải cấm đầu vào bếp núc, giờ không có Ngà chị sẽ phải gánh luôn những việc rửa chén quét dọn. Chị tội nghiệp nhất mà cũng có lẽ bình an nhất bởi chị yếu ớt hiền lành an phận. Và anh Đặng của Ngà... Ngà biết chẳng bao giờ còn gặp lại gia đình, nhưng

Lênh Đênh - Lưu Na

anh Đăng theo tàu tuần duyên cuối năm 1974 và không có dịp về lại nhà, nên khi Ngà ra đi anh đã thuộc về quá khứ. Ngà chỉ là người thứ hai bị gạch tên ra khỏi sổ gia đình.

Hình ảnh gia đình nồng ảm mùi hương bỗng trở nên những khuôn phim rời rạc thờ ơ. Căn phòng dường quá lạnh, Ngà co ro rút vào chăn rồi lơ mơ ngủ với giọt nước mắt chảy ngang xuống gối.

Một ngày, đã qua.

Ngà vào nhà chưa kịp bóc lá thư mà Ngà đoán chắc là có tấm thẻ xanh của mình thì chợt nhận ra không khí nghiêm trang đèn nến khói hương. Giỗ của ai nữa đây?

Ngà thò đầu vào phòng khách. Một chiếc bàn lớn phủ khăn đỏ dựa vào lò sưởi, trên bàn có lư hương chân nến và tấm bản đồ Việt Nam đứng trên bệ lò sưởi. Bố đứng nơi cửa patio đang “mời các bác vào chúng ta cử hành nghi lễ.”

Woa, woa. “Các bác,” kể cả bố, mỗi “bác” một tấm áo vest khoác trên người nhưng không xỏ tay, lần lượt vào đứng đầy trước bàn thờ. Bác Hoàng bước lên thắp hương, mọi người nghiêm trang khấn vái.

Lênh Đênh - Lưu Na

Rồi lễ, đại lễ, lên vai xuống gối. Tản ra bàn uống trà
bàn bạc rì rầm. Ngà lúi vào bếp tìm mợ. Bà thấy
Ngà, cười cười nửa như thú vị nửa như mỉa mai
châm biếm. Ngà nhìn mợ,

_?????

_Giỗ tồ..ô...ô.

Thấy Ngà liếc mắt ra phòng khách cách ái ngại, mợ
cười một tiếng nhỏ rồi nói,

_Thì ông già muốn làm gì thì làm, mợ lo cơm nước
cho các ông sẵn sàng thôi chứ không có hầu gì nữa
cả.

Bố chạy vào tắt tưới,

_Bà xem dọn bàn với chén đĩa đủ chưa.

_Thì có gì cũng ở trên bàn cả rồi.

_Đề con, mợ.

_Ừ, mà giúp mợ một tay.

Các ông bắt đầu rôm rả mời nhau, bố chạy ra chạy
vào vẻ bận rộn thâm chút long trọng lại hơi bền lên
trước cái chúm chím vẻ cười cợt của bà.

Lênh Đênh - Lưu Na

Trà nước xong cũng gần 4 giờ chiều, “các bác” lần lượt ra về, trên hai vai lại khoác lên tấm áo vest không xỏ tay. Ngà giúp bố thu dọn bàn và rửa bát. Không thấy ông phủi tay sau bữa ăn như mọi lần mà cần mẫn quét nhà hút bụi về rất “hợp tác.”

_Con ạ, hết lần giỡn tổ này có lẽ phải mời bác Hoàng đi chỗ khác chơi.

_Sao vậy bố?

_Thì mới vừa đây ông ấy đưa ra lá thư gửi anh em bàn việc hoạt động.

_Thì sao chứ?

_Mà ông dám ký “quốc trưởng...Hoàng.”

_Trời đất!!!

_Vậy nên mới phải tính chuyện xù ông.

Nét mặt bố vương nổi thất vọng bực mình. Ngà thầm hỏi không biết nổi thất vọng của ông với cái lộng ngôn của bác Hoàng lớn, hay nổi thất vọng của Ngà lớn, khi Ngà thấy “các bác” bàn việc chống Cộng mà bác nào cũng khoác tấm áo y chang “bác Hồ” trước sân Ba Đình hay đâu đó chả biết mà Ngà vẫn hằng thấy trên phong khi qua các đường phố lúc

Lên Đênh - Lưu Na

còn tại quê nhà. Ngà nghĩ cả bố và các bác đều không thấy cái nghịch lý khi rập lại hình ảnh của người mình muốn hạ bệ. Dù tấm lòng thiết tha với quê nhà thì đầy ắp, nhưng cái bóng ma phong cách và ngôn ngữ của xã hội chủ nghĩa ngày đêm áp đặt lên mình như những vết mực lem hay những vết chàm trên thân thể tâm trí không dễ nhận ra để kịp thời xóa bỏ. Như Ngà, Ngà vẫn hát những bài “cách mạng” rất thiết tha, bởi nó mang một phần tuổi trẻ của Ngà, những kỷ niệm với bạn bè thời mới lớn, những tình cảm mơ hồ loang như sương. Cho dù chính kiến khác biệt vẫn như hàng rào kẽm gai không hề suy suyển, Ngà vẫn thấy câu hát “rất dài và rất xa, là những ngày thương nhớ...” thực sự mang nỗi niềm lưu luyến, câu “anh lên xe trời đổ cơn mưa, cái gạt nước xua đi nỗi nhớ...” là nỗi ngâm ngùi rất thực của đôi lứa phải xa nhau.

Nơi sở làm có những người chỉ vẽ, muốn “get along” phải “go along.” Với xã hội sau 1975, người miền Nam nhất là lứa tuổi khờ khạo mới lớn khi phải đi cùng một đôi đường dài với kẻ thù rồi cũng có lúc đồng cảm trên một số vấn đề thuộc tình cảm xã hội, và rồi cái chuyện cảm thông _get along_ nào có xa gì, như những giòng nước, khi nhập vào với một giòng khác cũng là khi nó đã rời luồng cũ để rồi lại phân rẽ đâu đó về sau. Chính nơi phòng khách này đây khi Ngà và bố, hay đúng hơn là cả gia đình, đều đã sinh tử cùng nhau và mang một dấu ấn chung

Lênh Đênh - Lưu Na

là ty nạn cộng sản, thì sự phân rẽ đã âm thầm lộ dạng: bố không ngần ngại lao vào những việc liên kết với nhau làm một cái gì đó cho quê nhà, Ngà dẫu đồng thuận với bố lại xét nét nghi ngờ, và mẹ cùng những người còn lại chỉ cười rằng chuyện tào lao.

Tám thẻ xanh cộm cộm trong túi, Ngà nghĩ đến việc phải thi TOEFL, thi lấy bằng GED, vài tháng nữa phải làm đơn xin vào học trường đại học cộng đồng, và tháng 9 khi nhập học sẽ phải ra khỏi nhà này. Những hạn định, ước mơ, toan tính... đời sống và tương lai của Ngà vẫn vật vờ như cọng giá bám hờ vào lớp đất mỏng trong lon sữa bò.

Giá ấy có lớn được thành cây?

Lênh Đênh - Lưu Na

Chương 5

Giặt Mình Ngó Lại

Rửa em đi mà em chẳng dạn dò

Giặt mình anh ngó lại con đồ chơi vơi

Ngà bậm môi cổ trẻo. Chỉ còn một khúc ngắn nữa là tới đỉnh, tới lớp mây trắng bông bênh, tới làn khí trong nhẹ, tới muôn ánh hào quang hòa quyện ẩn vào bụi không gian. Đoạn dốc cuối chỉ có vài mấu cây để níu, vài chỗ lồi lõm để đặt chân lấy trớn vươn lên, Ngà mím môi đẩy _ tới, tới, tới... Thấp thoáng hình ảnh Gia nơi đỉnh, nhạt nhòa ẩn hiện như khiêu khích như gọi mời. Ngà muốn gọi Gia dừng lại, đến với Ngà, nhưng không thể thốt ra tiếng. Bao sức lực dồn hết vào hai tay bấu hai chân ghì. Ngà gồng mình chồm tới. Tới. Ngà đã nhảy được vào giữa đám mây, những tảng khối là là nhẹ như bông và trắng rực rỡ không lướt trôi nữa mà bao bọc lấy Ngà. Không một âm thanh, không một mùi hương. Ngà bật tiếng kêu vừa lúc tiếng Gia vang lên bên tai, Ngà, Ngà... Hai bàn tay Gia bao ghì hai đầu vai, hơi sức Ngà như nước tuôn thoát khỏi bể chứa, Ngà đổ xuống trên mình Gia. Nhịp tim Ngà dội lên cùng tiếng đập

Lênh Đênh - Lưu Na

trong lồng ngực Gia, Ngà không khóc mà sao thấy hai giọt nước mắt đã đọng nơi khóe. Một bàn tay Gia áp đầu Ngà sát xuống vai, một tay vỗ nhẹ trên lưng rồi từng ngón miết nhẹ dọc theo rãnh xương sống ướt mồ hôi. Đêm lặng thắm như không hề trôi, hơi thở Ngà đều lại. Hơi ấm của hai thân thể áp sát dường đã toát hết, chỉ còn lại dính dấp của mồ hôi của chất lỏng, nơi chân tóc nơi trũng ngực nơi sống lưng.

Ngà lật người nằm sát bên Gia, kéo tấm ga sát lên cổ. Bàn tay Gia nhẹ xoa dọc cánh tay Ngà. Im lặng. Im lặng. Mình không có gì để nói với nhau sao? Mình không còn gì để nói với nhau sao? Lâu thật lâu, không biết là bao lâu, khi mắt Ngà đã nặng trĩu, bóng đêm như đã hóa lỏng, Gia nhẹ nhàng ngồi dậy mặc quần áo xỏ giày. Xoay người lại, Gia vuốt nhẹ tóc Ngà, vuốt nhẹ má, “*Gia về...*” Gia đi rồi Ngà cũng tỉnh cơn buồn ngủ. Thân thể nhẹ tênh và đầu óc rỗng toang, Ngà chợt thêm câu hát

*Just call me angel of the morning angel
Just touch my cheek before you leave me, baby
Just call me angel of the morning angel
Then slowly turn away, I won't beg you to stay*

Giọng Juice Newtown dội thắm trong óc, gian phòng mênh mông như mặt biển đen sóng sánh đè nén mọi bí mật của cuộc đời xuống tận cùng thẳm

Lênh Đênh - Lưu Na

thăm. Ngà nuốt tiếng mình trong cổ, sợ lời hát của mình sẽ như những bóng thuyền đen mỏng xé rách cái bản bật ngàn đời của biển bao la. Đất trời có bơ vơ như Ngà đang bơ vơ? Ngoài kia không gian có chuyển động? Ngà mặc quần áo ra xe.

Xa lộ 22 hướng Đông chập vào xa lộ 55, Ngà lấy hướng Bắc rồi ra ngay con ngõ Chapman đi về hướng núi. Đường Chapman cũng chấm dứt với một con đường ngoằn ngoèo vô tận. Ngà rẽ tay mặt, lao xe vào bóng đêm. Trời đen như mực, chỉ có bảng hướng dẫn và những cọc phân ranh đường phản chiếu ánh đèn xe dẫn lối. Con đường hẹp và quanh co khúc nối khúc, bóng cây gò đồi như những tấm bìa đen đủ dạng thăm trên nền trời đêm, Ngà phải hết sức chú ý để không lạc tay lái. Xe lao tới, cây cỏ vùn vụt chạy lui. Những khi gió giật cây ngã nghiêng, Ngà thậm sợ mình sẽ bị lật xe, bị hết xăng, bị xe khác tông... Nhưng không có gì xảy ra, không có gì cả, chỉ có mình Ngà trên đường vắng.

Hình ảnh Gia lúc già từ bắt đầu lần vào suy tưởng. Ngà đã chẳng nặn ra được giọt nước mắt nào, hơi thở nào để làm Gia bịn rịn. Gia phải về, bởi lẽ giáo gia đình như vậy, chỉ vậy thôi. Chúng ta vượt qua được đại dương nhưng không thể vượt qua nền nếp cũ đã thành vóc nên hình. Gia đâu đã ra đời đi làm kiếm sống nhưng vẫn đưa lương về cho ba, muốn tự mình định đoạt cũng không dám nói, chỉ đành mua

Lênh Đênh - Lưu Na

xe mới như một cách giữ tiền cho riêng mình. Có lúc Ngà muốn cười vào mặt Gia, vào sự thiếu thốn và thiếu quả quyết của Gia nhưng sợ Gia buồn, rồi khi nghĩ xa xôi hơn Ngà lại thấy mình tự mâu thuẫn. Không phải chính Ngà cũng ngày đêm thêm ước mái ấm gia đình đó sao? Không phải Ngà cũng tôn thờ Má như một vị thánh đó sao?

Hoàn cảnh chưa chắc là điều khiến Gia dậm chân tại chỗ. *There'll be no strings to bind your hands, not if my love can't bind your heart...* Thật buồn cười, giữa một quan hệ tha thiết mặn nồng lại có những lần cản chằng liên quan gì với tình yêu. Gia có lúc buồn bã nói với Ngà “*chưa thấy ai nói đến má nhiều như Ngà...*” Hai đứa đã cãi nhau kịch liệt một chuyện không đâu _ Gia cho rằng cha mới là người lèo lái và quản nhiệm gia đình chứ không phải là mẹ như Ngà hằng tuyên xưng. Tệ hơn nữa là cãi nhau vì ông Nguyễn Hiên Lê!!!! Ngà thú vị nói ông NHL nghiêm túc như vậy mà lại cưới hai vợ. Gia cười khẩy sao Ngà tin ba cái chuyện viết lách bịa đặt. A ha, Gia chẳng những không ghiền đọc sách như Ngà mà còn cho đó là một đam mê vớ vẩn. Nhưng Ngà biết chưa có ai thương Ngà hơn Gia. Ngà không cần phải đắn đo suy nghĩ lượng định, niềm yêu của Gia dành cho Ngà bao phủ đất trời này, bao phủ mỗi bước chân Ngà đặt tới, kể từ phút đầu tiên Gia túm được Ngà.

Lênh Đênh - Lưu Na

Hôm đó là một ngày mưa phùn mà hội chợ Tết do sinh viên tổ chức vẫn đông. Ngà mê man nơi gian hàng cắm hoa nghệ thuật, say sưa nơi gian hàng triển lãm tranh, và rồi chôn chân nơi gian hàng triển lãm hình ảnh Việt Nam Cộng Hòa. Chiếm ngự ở một góc là những bức hình đen trắng Tết Mậu Thân. Những khuôn mặt tang thương, những giòng nước mắt khô, những tiếng kêu thống khổ không âm vang... Khăn tang nhiều như đồng xương cốt chất chung quanh, mặt đất không còn là mặt đất bởi đã bị đào sâu với biết bao năm mồ tập thể. Ngực Ngà thắt lại, Mậu Thân trong trí nhớ Ngà chỉ có lựu đạn cay và hàng rào kẽm gai, sao bây giờ đầy máu khô xương trắng? Có thật những thứ này đã xảy ra trên một vùng nào đó của đất nước mình? Ngà bước ra, đứng dưới trời xám ngửa mặt đón những sợi mưa nhẹ nhẹ bay bay. Sau làn nước mắt Ngà thấy một cặp mắt tròn xoe chăm chú nhìn mình, và trước khi Ngà kịp dấu mặt, người thanh niên bước tới khẽ kéo tay áo Ngà nói trống không:

_Đằng kia có cà phê nóng, uống một ly không?
Giọng tự nhiên và thân thiện làm Ngà thấy dễ chịu.

_Ok. Ngà theo Gia đến gian hàng thức uống, và mãi cho đến bây giờ Ngà vẫn ngày đêm được bao bọc với sự chăm chút của Gia.

Lênh Đênh - Lưu Na

Kính xe đã mờ hơi nước, Ngà sức nhớ mình cần thở một chút và thấy lạnh. Ngà tăng nhiệt độ trong xe. Đã đến chỗ đường mở rộng thành hai lanes, nơi có một con đường khác cắt ngang, Ngà đã đi được một nửa con đường hằng đi mà vẫn chưa biết tên. Ngà tự hỏi sao mình chẳng đi thử con đường ngang ấy một lần xem nó dẫn về đâu. Liều lĩnh hay tò mò, mọi thứ dường chỉ đến một lần với Ngà. Và còn những thứ không biết vì sao đến với mình, không biết vì sao mình lại bắt đầu, có thực mỗi người chúng ta làm chủ cuộc đời mình? Như Gia, như Ngà, chúng ta có thực đã quyết định được phận của mỗi người?

Con đường lại thu hẹp lại. Lòng đường rộng hẹp mỗi lúc mỗi khác nhưng không khỏi tầm mắt của mình, chỉ với lòng người thì có ai đo được. Ngà tưởng đến nét mặt của ba Gia khi nghe đến chặng ở đảo của Ngà. Ông hơi cúi đầu ra trước, cặp kính xệ xuống cánh mũi, hai má xệ theo hai khóe môi mím chặt dẫu ra, cả khuôn mặt như lớp bột chảy nhão xuống. Chậm chậm, ông bỏ lửng một câu “*qua cầu rút ván,*” hừ mũi một tiếng rồi thôi. Cả buổi còn lại không nói thêm lời nào. Lúc đó Ngà thấy oan ức không biết đâu mà kể, và thậm tội nghiệp cho Gia. *There's no need to take a stand, for it was I who chose to start...* Giờ đây một mình trên đường vắng Ngà hiểu, chính Ngà đã gieo số phận đen đui cho mỗi tình của mình, chính Ngà đã dán bùa thiêng yểm chặt nẻo tình duyên. Nhưng Ngà có thể nào làm

Lênh Đênh - Lưu Na

khác được không? Giả như không yêu Hùng Ngà có vẫn gặt đầu đi theo để tìm một tương lai? Bốn năm ở với cộng sản đủ cho Ngà tuyệt vọng, Ngà không dám đoán quyết câu trả lời. Nhưng cho dầu lời phán xét của ba Gia đúng, Ngà biết mình không thể nào đi với Hùng cho hết chặng đường. Những buổi sáng tinh mơ ra đi lẫn xả vào một tương lai mở rộng và cái dờ chẵn của một đêm trên đảo buồn đã khẳng định suy nghĩ của Hùng cũng như chỗ đứng của Ngà trong quan hệ ấy. Ngà không cam tâm, nhưng trên hết Ngà không còn dám nghĩ tưởng đến chuyện chung đụng _ nếu đôi mắt thăm sâu của Phượng là một ám ảnh không nguôi thì chính cử chỉ của Hùng làm Ngà thấy ghê tởm những quan hệ xác thịt có thể có. Cho đến khi gặp được Gia. Gia xúi Ngà ăn thử pizza, Gia vo ống quần bẻ cổ áo cho Ngà. Gia chở Ngà đi “thăm hiem” những chỗ lạ. Gia kể mọi thứ chuyện cho Ngà cười. Gia đổ Ngà những câu đổ mọo thách thức trí thông minh. Gia luôn có mặt bên Ngà trong từng giây phút mọi hoàn cảnh dù Ngà không đòi hỏi. Vậy mà Gia với Ngà chỉ có thể thầm lén thương nhau. *If we're victims of the night, I won't be blinded by the light.*

Hương lộ đã dẫn đến thành phố El Toro, đường phố rộng rãi thẳng tắp và êm đềm dưới ánh hồng vừa lên. *I see no need to take me home. I'm old enough to face the dawn.* Ngà quay kính xe xuống cho không khí tràn vào. Trời chỉ hơi se lạnh và trong

Lênh Đênh - Lưu Na

mát. Ngà thẳng đường xuống bãi biển rồi quẹo phải, lái dọc theo bờ biển để về.

Căn phòng lạnh và khô như gian nhà hoang. Ngà xuống giường, chăn gối còn xô lệch nhưng đã không còn dấu vết nào của người mình thương đứt ruột, Ngà mệt lả _ không biết vì hai giờ lái xe căng thẳng hay vì Ngà đã đuối với một niềm yêu. Ngà muốn ngủ, bởi trong mơ mình sống một cuộc đời khác không dính líu chi đến khổ đau bệnh hoạn ám ảnh dập vùi. Ngà muốn ngủ, để không phải loay hoay tìm mãi một câu trả lời không bao giờ có. Cuộn mình nhắm mắt, đầu óc Ngà vất vưởng nửa nhẹ tênh nửa trĩu nặng. Sao lạnh dữ vậy nè. Hình như Ngà đang nằm trên một quan tài đá. Ô kìa, quan tài đang được từ từ hạ xuống huyệt trong khi Ngà vẫn còn nằm trên mặt áo quan. Gia, Gia ở đâu, ôi Ngà thương Gia biết bao nhiêu, Ngà cần Gia biết bao nhiêu. Sao chúng ta phải xa nhau khi tình vẫn nín tình?

Khi Ngà thức dậy trời đã trưa. Dung không Ngà muốn về thăm bố mẹ. Ngày Ngà dọn ra thấy mẹ tuy cười cười mà long lanh nước mắt, rồi những lần gặp sau này mẹ mới nói cho Ngà hay “*ông già xếp dọn lại căn phòng xong thì ngồi khóc.*” Anh Huân đã lấy vợ, một người vợ do hai bên cha mẹ giới thiệu,

Lênh Đênh - Lưu Na

không phải là những “nhỏ” mà anh đã hẹn hò. Ngà thẳm ngạc nhiên, rồi năm tháng qua đi khi ngấm lại Ngà hiểu cái điều mà người ta vẫn nói _ *lấy người mình yêu mới khó chứ lấy vợ thì chuyện thường!!* Ngà ước mình có thể làm vậy.

Ngà vào nhà, thấy bố có khách (lúc nào cũng có khách!) và ra sau bếp tìm mợ.

_ *Ừa, con Ngà, hôm nay mày không đi làm hả con?*

_ *Tuần này con nghỉ, mợ.*

_ *Mợ đang nấu cháo lê ghim cho Tí.*

Tí gần 2 tuổi và đã nói sõi. Nó đang hát véo von những bài hát nghe trong phim hoạt họa mà ông bà cho xem mỗi khi dứt cho Tí ăn. Ngà theo tiếng hát lần lên lầu, thì ra Tí đang ngồi cầu, hay chân ngắn tũn đong đưa, hay bàn tay mũm mĩm đang nới ngón giả dạng con nhện leo tường,

the Incy Wincy Spider climbed up the water spout, down came the rain and washed the spider out... Bất chợt Tí gào to:

_ *Ông chùi điê..ê..điếc!!!*

Lênh Đênh - Lưu Na

_Ông đang có khách, cô chùi cho Tí nha, Ngà lật đặt bước vào phòng tắm, nhưng Tí đây này,

_Ông, ông...

_Ông đây, ông đây.

Ngà ló đầu nhìn xuống, bố đang cười cười “*xin lỗi mấy ông chút nhá, để tôi lo cho thằng cháu nội*” rồi tất tả chạy lên. Mới lúc vào nhà Ngà thấy ông còn đang nghiêm trang bàn thảo với mấy ông bạn chuyện làm sao giúp bảo lãnh cựu quân nhân đi theo diện HO, bây giờ ông lính quỳnh bỏ ngang chỉ vì thằng cháu hò. Trong giây phút, cái hình ảnh bố cái đại vương quê kệch trong đầu Ngà bỗng trở nên một chân dung âm áp, cái tình thương thấm thiết mà ông dành cho Tí làm Ngà thấy ông cao cả vô ngần. Trước khi vào họp bàn tiếp ông dặn với:

_Con Ngà, ở chơi chút nữa ăn cơm với bố mẹ nghe.

Ngà vào bếp phụ mẹ rửa chỗ chén bát trong bồn. Mẹ huyền thuyên kể,

_Thằng Huân tháng sau về đón Tí.

_Ừa, anh Huân không có nhà?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Nó mới có việc trên Xăng Hô Dê, mợ bảo cứ lên trên đó đi làm rồi hai vợ chồng lo kiếm chỗ ở xong hãy về đón Tí.

_Bố mợ xa Tí chắc buồn chết.

_Làm sao được con, nó đã có gia đình thì phải để nó thu xếp theo ý nó. Cứ miễn Huân êm ấm là mợ mừng, đứa nào được yên ấm mợ cũng mừng. Nhưng một chút, còn thằng Hùng, cái thằng bỏ mẹ ấy đang đòi cưới con Trinh.

_Mợ, Trinh đã học ra trường, cũng biết làm ăn, mợ còn kén chọn gì hơn.

Mợ ngược mắt nhìn Ngà,

_Ừ, con nói vậy thôi mợ cũng an lòng. Cái chuyện không hợp nhau là duyên số, mợ chỉ muốn vun bồi cho tụi mày mà chưa xong tới đâu đã mỗi đứa mỗi đường nên mợ áy náy với má của con.

_Mợ có lỗi gì đâu mà áy náy, con chỉ sợ bố mợ buồn con bạc lòng.

_Con Ngà mày đừng nói vậy, mợ lúc nào cũng thương mày như con trong nhà. Im lặng một lúc lâu. Mà mày cũng phải lo mà lấy chồng để còn sinh con đẻ cái.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà muốn khóc. Không còn Gia Ngà có còn dám yêu ai nữa không?

Bố hội họp đã xong, bế Tí vào bàn ăn ngồi kề ông nội. Bố vừa ăn vừa đút cho Tí, nhưng ăn thì ít mà hầu hạ cháu thì vô ngần, thấy vậy mẹ bảo “*tôi ăn xong rồi, ông để tôi.*” Tí lại dấy nẩy, “*ông, ông,*” nhưng rồi vẫn bị bà bế xốc lên và chỉ 2 phút sau đã ngồi yên há miệng đón những muỗng cháo lê ghim một cách ngon lành. Bố háng giọng,

_Con ạ, có cái tài liệu này con nên đọc.

_Đâu, bố?

_Đây, bố đưa ra 2 cuốn sách _ Thái Dịch Lý đông A và Bản Chúc Thư Của Một Người Việt Nam. Ông bắt đầu mở máy,

_Bố với nhóm ông Tư đang “học tập” tài liệu này đấy, chỉ cuốn Thái Dịch, đây là một thiên tài con ạ.

_Ông còn sống không bố, Ngà nghi ngờ hỏi lại.

_Năm 1945 bị bao vây trận Nga My, ông biến mất, năm 1946 có người thấy ông xuất hiện ở đồng bằng Bắc Việt. Con ạ, ông còn sống chờ thời cơ đấy.

Lênh Đênh - Lưu Na

Sao bố không nghĩ là ông đã bị Việt Minh bắt giữ?
Mà còn sống sao ông chả xuất hiện cho đến bây giờ?

Bố cái đại vương khựng lại. Ngà hồi hận sao mình cứ hỏi những câu cắc cớ làm ông mất hứng. Ngà lật lật Bản Chúc Thư Của Một Người Việt Nam. Tác giả Vô Danh, Tú Quỳnh in lại với sự đồng ý của Văn Nghệ Tiền Phong, không ghi năm tháng. Giở lại mấy trang đầu, thủ bút và di ngôn của tác giả, lời giới thiệu của Lê Triết _ 1980. Bố không thấy nó đến tay mình hơi muộn sao? Ngà đứng tại chỗ, bên bàn bếp, bắt đầu đọc những bài thơ của một người vô danh. Giữa những lời thơ chửi đảng và “kẻ cha bác” Ngà bắt gặp những tiếng u hoài.

Đêm rừng một tiếng chim xa lạ

Một tiếng giày canh bước hụt đà

Người lính đi tuần pin lấp lóa

Trong xà lim tối gã điên la

Ta nằm không động nghe từ tạ

Mảng đời niên thiếu lẳng trôi qua

Đau ốm lao tù thui chết cả

Lênh Đênh - Lưu Na

Bao búp xanh lòng mới nhú ra

Ngà tưởng nghe tiếng kêu thương của người nông dân chân chất tuổi đôi mươi đương không bị vương lao tù oan uổng. Thấp thoáng những tiếng thơ tình mộc mạc xen lẫn tiếng hờn căm bén nhọn... Thơ không trau chuốt mà tha thiết, không hùng hổ mà khẳng quyết sắc sảo, tác giả là ai? Bố thấy Ngà chôn chân đứng đọc thơ thì lại gần.

_Cũng là của Lý Đông A đấy con ạ. Lần này Ngà kịp giữ miệng không hỏi “sao bố biết, sao Lý Đông A không dám ký tên?”

Khi Ngà già từ, bố còn dẫn Ngà ra ga-ra chỉ những chồng báo mới in, hàng hàng lớp lớp chờ phân phối, như những tờ báo ấy khẳng định rằng bố đã bước được trên con đường giải phóng quê hương. Ngà đem 2 cuốn sách ra về, lòng ái ngại và thương cho ông Ninh mãi loay hoay đi tìm minh chủ, đi tìm một phương án cho đất nước mình đã phải bỏ ra đi. Đất đã vào tay giặc, người trôi dạt bốn phương, ván đã đóng thuyền còn mong gì tái lập, bố, sao bố chưa nghĩ ra?

Theo đuổi với lý thuyết Duy Dân con đường thật xa vời, nhưng một cách nào đó Ngà lại thấy hơn là bố lao vào cuộc đấu tranh hiện tại. Mặt trận bây giờ là điều được chú ý nhiều nhất, bài của chiến hữu Võ

Lênh Đênh - Lưu Na

Hoàng như vương mùi thuốc súng chứ không như loạt thơ văn đấu tranh của thi hữu Hùng Cường – Nhất Quốc Tâm trước đây. Đâu đâu cũng nghe bàn mặt trận làm Ngà càng thấy hoang mang. Hình ảnh bà ba đen khăn rằn và cái tên Mặt trận Quốc gia Thống nhất Giải phóng Việt Nam không gợi hứng cho Ngà, chỉ làm Ngà thấy dội. Ngà nhớ những ngày ở đảo, trại tỵ nạn ăn lông ở lỗ là biết bao công sức của Cao Ủy Tị Nạn hiệp cùng các tổ chức chính phủ, các nước thứ ba, của các thiện nguyện viên bỏ nơi phố thị văn minh ra đảo hoang phụ người tỵ nạn... Tạo lập một căn cứ một địa điểm cho một công cuộc lâu dài rõ ràng không phải chuyện “có sức người sỏi đá cũng thành cơm,” và thời mê mù ảo tưởng cũng đã qua, đã vỡ. Cuộc chiến đã chấm dứt, gạo đã thành cơm, bây giờ mấy nước bên biên giới Việt Nam lại chịu cho thuê đất nhà để “kháng chiến quân” làm căn cứ lật đổ chính quyền cộng sản Việt nam? Lợi là bao so với hại vô vàn? Ngà thấy hoang mang, thất vọng và buồn, không biết phải nghĩ sao phải hiểu thế nào. Tận cùng trong tâm khảm, Ngà không muốn thấy một người Việt Nam nào phải cầm lại cây súng. Bấy nhiêu xương máu chưa đủ lắm sao? Hết cuộc đời này của Ngà có mong gì thấy được một nước Việt nam thái bình đúng nghĩa?

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà lại ra tiệm sách, và mỗi lần ra tiệm sách Ngà đều nhớ đến cái vách vô hình giữa Gia với Ngà. Với Gia đời sống ở trước mặt, ở quanh mình, sao Ngà cứ mãi vùi đầu vào những hàng chữ không đâu. Có lẽ Gia đúng, rõ ràng Gia đã kéo Ngà ra khỏi căn phòng giá lạnh, ra khỏi nỗi tăm tối buồn phiền của một đứa con gái bơ vơ trên đất lạ, ra khỏi nỗi sợ hãi của đời vô nghĩa. Xa Gia rồi Ngà như rớt lại xuống vực sâu và những ngày tháng bên Gia tựa như Aladin một lần được đứng trên tấm thảm thần chu du thế giới. Về lại với mảnh đời đơn độc, Ngà càng bị cuốn hút vào sách, với những ý nghĩ những cảm xúc những sự thực mà Ngà chưa bao giờ có cơ hội trải qua. Chính nơi những hàng chữ mà Ngà được an ủi, biết nỗi khổ đau của mình chỉ là hạt cát sông Hằng, biết một nơi nào đó trên địa cầu này có người mang cùng một niềm đau, biết tất cả những gì xảy ra quanh mình đều chỉ là trăm năm nhân thế. Sách vở còn mang cho Ngà thêm những nụ cười, những hiểu biết – túi khôn nhân loại đâu bắt đầu từ giữa trời không?

Ngà tà tà lục lợi trong Tự Lực, mỗi khi tìm được một cuốn sách hứa hẹn Ngà đem ra để nơi mặt quầy kính. Bà chủ tiệm tươi cười, *em cứ thử thử*. Có một cuốn sách trên tầng cao nhất của kệ sách Ngà không biết làm sao với xuống, dáo dác ngo quanh mình. Bà chủ hiểu ý, kêu một thanh niên đứng cách Ngà vài bước: “*cậu lấy hộ chị cuốn sách cho cô ấy.*” Ngà ra tính tiền, 150 đô, nhưng Ngà chỉ có 80 đô

Lênh Đênh - Lưu Na

trong túi. Bà chủ tiệm vẫn cười cười, “*em cứ lấy về, mai mốt trả tiền không sao!*” Ngà ghé Tự Lực nhiều đến nỗi không ngưng phải mua thiếu, dù đây chỉ là lần đầu. Khệ nệ ôm chồng sách, bà chủ lại “*cậu giúp cô ấy một tay hộ chị,*” anh chàng mắt kính cao gầy vẫn vui vẻ theo Ngà ra xe. Ngà vào xe định lái đi rồi đổi ý, muốn ghé nhà hàng cách đó vài căn mua một món về nhà ăn cho tiện.

Chưa kịp mở cửa nhà hàng, có tiếng bước gấp sau lưng. Anh cao gầy mắt kiếng đã đến gần bên.

—Xin lỗi cô, tôi tên Tuấn, cô cho phép tôi mời cô một ly nước hay một chén súp gì đó. Ngà nhướng mắt, anh lật đặt phân bày thêm, *tôi đang định vào đây ăn thì lại tình cờ gặp cô lần nữa, cũng vui vui nên muốn mời cô một bữa ăn chứ không có ý gì.*

Hóa ra gia đình anh là chủ tiệm vải trước ở đường Golden West, và câu chuyện xoay quanh hàng quán bán buôn. Anh tỏ ra vui tính hồn nhiên, rồi thì cũng xin điện thoại. Số điện thoại, thì cũng làm gì nhau. Gia, Gia đã xin được bao nhiêu số điện thoại rồi? Ngà lại bắt gặp mình ngó lại chuỗi ngày đã qua. *Tình đôi ta cách biệt, tình đôi ta lỡ làng, tình đôi ta mãi hoài... cách ngăn,* Ngà lái xe đi miệng lầm bầm câu hát trong phim Tiểu Long Nữ do Kiều Nga hát. Ha, bố cái đại vương cũng còn mê Tiểu Long Nữ chứ nói chi ai. Ông ngồi dán mắt vào TV, Tí ngồi

Lênh Đênh - Lưu Na

thu lu trong lòng, trên màn ảnh cô Trần Ngọc Liên kêu thảng thốt “Góa, Góa...,” đôi mắt ngây thơ to buồn như giữ chặt người xem. Phim vừa dứt, ông Ninh đã bật lên quặp Tí một bên tay lao ra xe miệng gọi to “*tôi đi đổi phim bà ơi.*” Ngà thấy thú vị mỗi khi nghĩ đến tính cách của ông Ninh, và rồi một lúc nào đó tự hỏi điều gì gắn bó mình với gia đình ấy khi quan hệ với Hùng đã là nước chảy qua cầu.

Chín giờ sáng, điện thoại reo đánh thức Ngà. Tiếng Tuấn reo vui:

_Ngà ơi, qua nhà anh Tuấn ăn phở gà, bà vú nấu ngon lắm.

_ Ngà lười, không muốn đi đâu cả.

_Qua đi, anh Tuấn cho Ngà xem cái này hay lắm. Ngà không biết “cái này hay lắm” có làm mình vỡ nợ, thấy Ngà lặng thinh Tuấn bồi thêm, *có cái hình của Ngà!*

_ Làm sao anh Tuấn có được?

_ Vậy mới hay chứ.

_ Nghi quá.

Lên Đênh - Lưu Na

_Thì, đây nè, cái hình chụp bạn anh hôm tốt nghiệp trường Long Beach, không biết sao có dính Ngà trong đó.

_Để mai một đi, bây giờ em có việc phải làm.

_Vậy thôi, để khi khác.

_Bye anh Tuấn

_Bye.

Ngà trở dậy sửa soạn lên trường Santa Ana College ghi tên cho mùa học mới. Giữa tháng 7 là hạn chót ghi danh cho mùa Thu bắt đầu vào tháng 9, Ngà không biết mình có đủ kiên tâm mà đi hết con đường học vấn. Mùa Hè, mọi thứ tung bừa rục rờ tới nỗi chói cả mắt và vô duyên hết đổi những khi muốn tìm chút mát dịu êm đềm. Ngà vào bãi đậu xe rồi đi lần về phía building hành chánh. Có tiếng gọi ới ới:

_Tỷ, tỷ, tỷ đi đâu vậy!

Ngà giật mình nhìn về phía âm thanh mới thốt ra, trời đất, thẳng Quang. Nắng 11 giờ sáng thì cũng chưa chói lắm mà nó vận cặp kính đen thui. Kính nhất là tấm áo măng tô có vẻ dày nặng dài tới gối, mũ dạ và phu la trắng thả dọc theo 2 bên cổ áo.

Lênh Đênh - Lưu Na

Không biết đây là “thằng Cường” hay “thằng Lực” của Máu Nhuộm Bãi Thượng Hải. Nhìn nó Ngà thấy chân tóc mình rịn mồ hôi, vội vã huơ tay đáp ứng nếu không nó “tỷ” với tê nữa thì...

_Ừa, Quang qua hỏi nào sao chị không biết?

_Thì em phải nộp giấy vào trường cho kịp rồi mới về nhà chị.

_Rồi hành lý đã gửi qua chưa? Thằng Quang cười rộ,

_Có gì mà phải gửi, một thùng sách một sắc áo quần thôi. Ngà mím môi nghĩ thầm _cái gì nặng nề đều ở trên người cả rồi mà.

_Chị vào ghi danh xong sẽ về, mình gặp nhau sau nha.

_Ok.

Cuộc đời cô quạnh của Ngà sắp tới hồi náo nhiệt!!!

Châu tíu tí chạy vào,

_Chị Ngà, chị Ngà.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Chuyện gì?

_*Thằng Quang tới rồi.*

_Biết rồi.

_*Ừa, bà gặp nó rồi hả?*

_Ừ, nó “tỷ” với tê ằm ỉ ở sân trường Santa Ana.

_*Ha ha ha, nó kêu tui muội, muội.. um sùm, tui giả lơ đông tuốt.*

_Rồi sao?

_*Thì vô cafeteria cũng lại đụng nó thôi.*

Cổng gỗ chột bật tung, thằng Quang tay kéo va li nhỏ trên có cột một thùng sách bước chắc nịch vô nhà. Sau lưng nó có thêm một cái nùi giẻ to: một con nhỏ mặt đen đúa phong sương đeo cặp kính trong vai quàng bị vải. Con nhỏ mặc tấm áo nỉ nhẹ lưng bùng, quần vải jean cũng lưng bùng, chỉ có mái tóc dài cột sau lưng là gọn. Nó nhìn Ngà bằng cặp mắt sắc lẹm, nhưng lời chào hỏi thiệt nhẹ nhàng,

_*Chị, chắc là chị không biết em nhưng chị biết chị của em đó.*

Lênh Đênh - Lưu Na

_Ai vậy bồ?

_Bà Kim đó, Châu xen vào.

_A, mình đâu có biết. Bồ tên gì?

_Ở nhà gọi em là Ngẫu.

_Ngẫu gì mà ngẫu, thằng Quang cà khía.

_Thì cứ từ từ rồi sẽ biết. Con nhỏ thân nhiên trả lời.

Bốn đứa hè nhau đem sách và vali của Quang lên lầu. Phòng của Ngà ngay sát mé phải cầu thang, phòng của Châu đầu góc với phòng của Ngà, đối diện cầu thang, và cách phòng tắm là phòng của Quang nơi cuối hành lang. Nhà condominium là nhà chung vách, với những người có gia đình đông đúc có thể là một bất tiện nhưng với hai chị em Ngà thì việc ở sát vách với một ai đó làm Ngà thấy yên tâm dù vẫn biết chưa chắc an toàn hơn, vả, Ngà cũng không đủ tiền mua nhà riêng biệt. Thêm sự có mặt của Quang, Ngà hy vọng cuộc sống sẽ thêm ít nhiều ấm cúng và cũng đỡ gánh tiền nhà.

Quang tắm rửa xong thì rủ đi ăn, nhưng con Ngẫu nói mua thức ăn về nhà ăn thoải mái hơn. Tụi nó bắt đầu cãi qua cãi lại ăn món gì, thế trận đã thành hình: thằng Quang cà khía chê tất cả mọi món ăn Châu đề

Lênh Đênh - Lưu Na

ngại, con Ngẫu lắc đầu món nào cũng không ăn được, và Châu tuyên bố dứt khoát “tui kêu món gì tui thích, không ăn thì ráng chịu.” Thằng Quang hình như cãi cộ chỉ để Châu phùng mang trợn mắt. Nó cầm chìa khóa đứng lên cười cười “*tôi tưởng cô nói ưu tiên cho người mất của _ nghĩa là tôi trả tiền thì tôi được quyết định món gì!*” “Còn lâu.” Và Châu ngoe ngoáy ra xe.

Quang và Châu đi rồi Ngà mới có dịp nói chuyện với Ngẫu nhiều hơn.

_Em đi vượt biên cùng chuyến với Quang đó chứ, nhưng di em bên Pháp bảo lãnh nên em qua đó.

_Rồi sao bây giờ ở đây?

_Thì thằng Quang nói cưới em để em được qua đây sống, đời sống ở đây dễ dàng hơn và em có chị Kim nữa.

_Giấy tờ tới đâu rồi?

_Còn lâu chị ơi, bảo lãnh di dân kiểu này cầu năm bảy năm.

_Bây giờ bỏ làm gì để sống?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Em làm cho phòng mạch bác sĩ. Họ trả rẻ lắm, nhưng em chưa có thường trú nên phải làm thôi. Rảnh thì em đánh máy cho mấy tờ báo.

Hm, coi bộ quen biết nhiều và lanh lẫm chứ đâu có khờ, Ngà nghĩ thầm. Quang và Châu lại ùa vào với thức ăn trên tay và lời cãi cọ đầy không gian.

_Tui đã nói với ông rồi, để tui order chứ ông ăn nói lung tung người ta biết đâu mà làm

_Bộ cô nghĩ tôi không biết tiếng Việt á?

_Nhưng mà ông ăn nói cộc lốc.

_Order thức ăn chứ có tán gái đâu mà phải ngọt ngào. Thức ăn làm ra đúng món chứ có lộn gì đâu.

_Nhưng ông nói tới nói lui làm tui guê.

_Guê gì mà guê, mình muốn sao thì nói người ta làm vậy.

Ngầu phụ bày bát đĩa, thằng Quang đặt xâu bia trên bàn,

_Tỷ uống bia?

Lênh Đênh - Lưu Na

—Ha ha ha, bà biết hông, nó ra đường cứ muội ơi muội hỡi, ăn mặc thì như FBI, tui quê không biết đâu mà trốn.

Thằng Quang làm thỉnh khui hai chai bia, con Ngẫu lấy ly nhưng Ngà và Quang đồng loạt lắc đầu “khỏi.” Con Ngẫu âm ức, “*không troang nhõa chút nào hết.*” Châu lại cà khịa — *bà này lúc nào cũng “troang nhõa.”* Cả bốn đưa châu đầu vào tấn công mấy đĩa thức ăn, tiếng ly đĩa va chạm, tiếng nhai tiếng cười tiếng chai cụng ly... chỉ thoáng chốc Ngà như thấy lại xóm nhỏ ngày nào đã bỏ ra đi. Thằng Quang bỏ Texas về đây vì những người cùng xóm. Con Ngẫu bỏ đất Pháp văn hóa thâm sâu lấy cuộc sống bấp bênh chỗ này để có chị Kim và gặp lại người quen. Em Châu mới là một kỳ tích. Nó là con út trong nhà, sinh ra trong lúc gia đình dư dả tiền bạc, lớn lên khi gia đình đã đi qua nỗi khó khăn của những năm đầu sau “giải phóng,” và sống hết tuổi hoa niên trong cái chừng chặc đảm thắm đàn bà của má. Nó không có nhu cầu phải vượt biên, phải rời bỏ gia đình, nhưng nó cũng đã qua đây cho Ngà “có chị có em...” Năm ngày trên biển, được tàu Mỹ vớt đưa vào Singapore 3 tháng, qua Bataan Philippine 6 tháng học Anh văn, nó đến Mỹ nhẹ như lông ngỗng của Mỹ Châu nhờ làn gió thoảng vượt đại dương. Cả bọn ồn ào ăn nhậu, Ngà hớp một hớp bia tưởng mình đang ăn lại bữa lẩu năm 18 tuổi.

Lênh Đênh - Lưu Na

Nhưng tận đáy lòng Ngà biết, dầu cả xóm có tụ về ở cạnh nhau thì tất cả vẫn chỉ là những mảng bèo rảng bầu vúi vào nhau, không còn bao giờ có một xóm như những xóm đạo của những người Bắc di cư năm xưa. Đất đã không là đất của mình, đứng trên nó vẫn mãi bồng bênh như thuyền nhân vừa bước lên mặt đất, Ngà không biết cái chơi vơi này sẽ kéo dài đến bao giờ. Ngà ngó quanh gian nhà. Ngày Ngà mua được căn condo này đã nghĩ, rồi mình sẽ đặt bàn thờ bởi từ ngày rời đất quê rời gia đình Ngà hằng mong một ngày được cắm nén nhang tưởng nhớ ông bà; nhưng ngày tháng đã qua đi _ vật dụng cần thiết cho một mái nhà đều đã sắm đầy đủ, Ngà nhận ra mình không đủ can đảm lập cái bàn thờ mong ước ấy.

Ngà mừng tượng lại những căn nhà những gia đình Ngà đã ghé qua. Dầu không thấy tận mắt Ngà vẫn biết chắc đâu đó dưới mái nhà có một bàn thờ cho dù lương hay giáo. Có khó gì một bộ tượng, một bộ bài vị, những bức ảnh thờ, một bát chân nhang... Những thứ ấy nhẹ tênh, nhưng những món nhẹ tênh ấy là cội rễ xâu mình với quá khứ tổ tiên làng mạc tôn giáo, mỗi cái bàn thờ khẳng định người chủ của nó là kẻ kế thừa dĩ vãng đang là một phần của dĩ vãng và sẽ trở thành dĩ vãng. Ngà không bao giờ ngồi trăn trở, mà khi bắt tay vào việc xếp đặt một chỗ thờ đều thấy mình do dự, đều thấy mình choáng ngợp với cái viễn ảnh mình sẽ sống hết cái đời còn lại ở đất này, mình đành phải đóng cọc bám rễ ở đất

Lênh Đênh - Lưu Na

này, mình sẽ là công dân của đất nước này. Không, không thể được. Chẳng phải vì đây là hãm địa _ đất này là đất lành, là đất dưỡng nuôi, là đất để an cư chứ đâu như đất quê nhà ngày một tàn phai héo rụi. Nhưng Ngà không cam lòng đoạn lìa cô thổ, không cam lòng mình không còn là dân của quê hương con của mẹ cha – ba má vẫn còn trên dương thế đó thôi. Hạt gạo quê nhà dầu vàng hao ố mục nhưng là hạt gạo Ngà nhai chung với mẹ cha anh chị em, đất khô cằn là đất đã tiếp cho Ngà những hơi thở hao gầy những buồn vui ray rứt. Xa đất nhà rồi Ngà thấy hồn mình mục ruỗng dầu cơ thể như thân cây đậu thằn với mãi tận trời cao. Ở nơi đây Ngà bước trên một tương lai với những điều nhân bản, nhưng Ngà vẫn âm thầm thấy như trong mạch máu mình sủi những hạt bong bóng phập phồng, vẫn thấy một khoảng trống trong óc, một khúc xương bị rỗng. Hạt gạo ở đây trắng quá, trắng xót cả mắt. Miếng tôm rang muối ăn nửa chừng chột mặn chát và không khí trong nhà chỉ còn mùi thức ăn Tàu nồng nả bám chặt vào tóc tai áo quần. Ngà với chai bia dốc cạn một hơi, con Ngàu đứng lên mở chai khác.

Mười giờ sáng Ngà thức giấc, Châu và Quang đã đi học. Ngà xuống bếp lấy ly cà phê Châu đã pha sẵn bỏ vào microwave quay một phút. Cầm ly cà phê nóng Ngà mở cửa ra mảnh vườn bé tí nơi sân trước.

Lênh Đênh - Lưu Na

Dọn vào căn condo xong Ngà đã vào Home Depot mua ba gốc hồng loại có hương, màu cam, màu trắng và màu tím lợt, hè hụi đào một buổi để đặt xuống. Bây giờ hồng đã trở đầy hoa, trong buổi sáng vắng lặng hương hồng nhẹ thoảng làm Ngà thấy lâng lâng. Ngà ngồi bệt xuống lối xi măng bên cạnh gốc hồng trắng, đặt ly cà phê xuống bên cạnh và lắng nghe tiếng chim trong lùm cỏ thụ nơi bãi cỏ trước nhà. Phong thủy nói không nên mua nhà có cây to hay cột đèn trước cửa bị lấy mất sinh khí, địa ốc nói trước nhà có cây cao bóng cả rất mát và tạo khung cảnh an hòa. Phong thủy nói chớ mua nhà cuối ngõ khí cùng, địa ốc rao nhà cul-de-sac yên tĩnh và nhiều chỗ đậu xe. Hình như cái gì của phương Tây cũng đều ngược với phương Đông, ngắn gọn là Tàu, và người Việt thì luôn nêu cao bản sắc nhưng chỉ toàn bản sắc của Tàu!!!

Ngà bật cười vu vơ với ý nghĩ của mình. Con Ngẫu tà tà bước vô.

_Chị.

_Good morning. Mới sớm mai mà đi đâu vậy?

_Trưa rồi chứ còn sớm gì, mà hôm nay Tuấn tha thiết hẹn mình đi ăn chị có quên không vậy.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Quên, nhưng thấy bò thì nhớ liền. Đề tớ đi sửa soạn.

Ngà và Ngầu đến quán El Torito thì anh Tuấn đã đợi sẵn, bên cạnh có một anh bạn. Anh thấp hơn và trông đậm người, Tuấn tha thiết (cái tên này do lũ 3 đứa Châu Quang Ngầu phán ra, vì anh ta nói chuyện gì cũng rất tha thiết) giới thiệu với hai đứa:

_Đây là bạn anh, cũng tên Tuấn. Hai cô đây là Ngà và Ngầu, nháy mắt một cái.

Cả bọn vào bàn. Chọn món cho dễ ăn thích hợp với mọi người, cả lũ đồng ý món bò lúc lắc trên chảo gang quán với bánh tráng bột bắp dày và mềm, chấm salsa. Tuấn đô, Ngà đã thầm cho hấn cái tên ấy vì hấn đô con bắp thịt nở nang như tay lực sĩ khỏe đẹp Arnold Schwarzenegger, có vẻ không tha thiết gì khác hơn chảo gang bốc khói trước mắt. Hấn ăn uống gọn gàng nhưng rất hào hứng, Ngà ưng như vậy _ bởi đi ăn mà không thích ăn thì chán lây đến người chung quanh. Có Ngầu, có Tuấn đô, Ngà thoải mái ăn uống không cần phải đẩy phải chặn những ve vuốt của Tuấn tha thiết. Nhiều lần đi ăn cùng Tuấn Ngà có cảm tưởng mình là bẹ sườn non nướng trên đĩa của anh ta, bởi không lúc nào Tuấn thiếu cử chỉ tha thiết với Ngà, tới mức Ngà tự hỏi mình là ai.

Lênh Đênh - Lưu Na

Bữa ăn kết thúc vừa vặn thời gian, không quá dài hay quá gấp. Từ giã Tuấn đô, Tuấn tha thiết theo Ngà và Ngẫu ra xe của hai đứa. Ngẫu ý nhị bước nhanh lên trước, Tuấn nắm cơ hội đi chậm lại cầm tay Ngà quyết liệt:

_Anh thích em, không thích cô đó đâu. Ngà bật cười,

_Ok, ok.

_Rảnh gọi anh nha, bye.

_Bye.

Ngà lên xe lái đi lòng thầm băng khuâng. Không thể lửng lơ mãi hoài, nhưng bao rạo rực thêm muốn ước mơ của tuổi vào yêu dường chạy mất tiêu. Ngà luôn thêm yêu một ai đó mà hình như tình yêu không thể nhen nhúm. Những khi đến sát một người là những khi Ngà thấy rõ lòng mình nhất, Ngà với người ta mãi là hai ngọn núi hai giòng sông song song chẳng bao giờ hòa nhập. Ngà luôn mơ một mái ấm gia đình, nhưng buồn sao Ngà chẳng thể tưởng tượng được mái ấm đó sẽ như thế nào. Có điều gì bệnh hoạn trong Ngà, như một phần cơ thể đã lặng lẽ ung thối mà mình chưa khám phá ra là bộ phận nào. Phải chăng những tui hận khi Gia nói “*Ngà không phải là người vợ lý tưởng mà Gia muốn có*” đã làm Ngà thui chột?

Lênh Đênh - Lưu Na

Những năm tháng ấy Ngà luôn tự nhủ, rằng trong cõi đời này vua chúa cũng như thứ dân không ai có thể thắng duyên phận, rằng nếu có một người chê bỏ mình thì cũng có nhiều người bị mình quay mặt đó thôi, giòng đời quanh co lúc dồn lúc dạt, như bờ sông bên lở bên bồi đâu thể hoài phẳng lặng... Tội hận rồi cũng nhạt nhòa _ Ngà đã tự cứu rồi mình để có thể bước tới mà không mang niềm oán hận. Gia chỉ còn là một bóng mờ trong cuộc sống. Nhưng rồi khi đi bên những người bạn trai mới Ngà mới thấy ra cái tình yêu năm cũ ấy vẫn ngự trị trong tâm khảm Ngà như một thiên đường đã mất, như một vũng nước trước sân nhà nay đã cạn khô nhưng vẫn làm nhầy nhụa bước chân mỗi khi ra khỏi cửa.

Ngà lái xe miết không biết mình đã đến nơi đâu cho đến khi con Ngàu khẽ gọi “*chị...*” Ngà ngơ ngác nhìn quanh, đã quá khỏi lối về khá xa, lại phải quanh lại. Nhưng Ngàu vẫn bình thản, nó có cả một khoảng thời gian để tiêu xài theo ý muốn.

_Đi chơi không?

_Đi đâu?

_Đâu chả được, lại chỗ bạn em tán dóc đi. Em có hẹn sẽ giao bài.

Lênh Đênh - Lưu Na

_Đi thì đi. Ngà trả lời lòng thầm thấy con Ngàu không ngừng tỏ lộ cuộc sống của nó dưới một màn sương.

Căn mobile home ọp ẹp đầy người. Đây chị chủ báo lính. Chị nhướn mắt nhìn Ngà sau cặp kính như 2 đít chai cô ca, *ngồi xuống đây em gái*, chị vỗ vỗ chỗ ghế sofa trống bên cạnh. Rít một hơi thuốc, chị ngần ngừ như muốn hỏi Ngà có phiền không, nhưng rồi chị quả quyết rít thêm hơi nữa, cái ngần ngừ tuôn ra theo làn khói. Đã vào chốn này thì vậy đi. Chốn này, là chốn tụ họp tán dóc của các tay làm báo. Làm, nghĩa là trình bày cắt dán bài vở tin tức sao cho vừa trang đủ khổ. Công việc đó của một nhà thơ mà anh Võ nói “*nó xưa là triệu phú ở Việt Nam.*” Còn anh Võ, anh mới là cái chủ đích Ngàu tới nơi đây, là một nhạc sĩ. Anh cười khẳng khặc,

_Anh là đồn sĩ, không phải nhạc sĩ.

Con Ngàu nghiêm và buồn phụ đề:

_Chị đi nhà hàng ăn bây giờ có nghe toàn là nhạc không lời đó không, của anh đó. Để hôm nào em lấy cái băng Thúy Nga chị xem, ổng lên sân khấu chơi bộ vest trắng bánh lăm đó.

Lênh Đênh - Lưu Na

Anh Võ điềm nhiên trước những lời xưng tụng “khiêm tốn kín đáo” ấy. Cái thần nhiên của anh cho Ngà biết trong thế giới này mọi việc không như bề mặt biểu trưng. Nhà thơ, nhà triệu phú chuyên “mì” báo cũng phụ họa,

_Trời, cha này giờ giao lắm á. Chả làm chủ 4 tiệm furnitures.

Anh Võ vẫn chỉ cười cười. Anh hăng giọng, để anh kể cho nghe, khách họ thương mình ghê lắm. Ai nấy im lặng chờ một cuộc vui, Ngà tò mò háo hức.

_Bữa đó mới mười giờ sáng, vừa mở cửa tiệm thì có một bà bước vào. Anh ra đón khách, cặp này chồng Mỹ vợ Việt. Bà mặc quần túm đi đôi guốc cao nhọn hoắc, rào một vòng ngắm ngó. Bà đi từ ngoài lùi tuốt vô trong, tới một bộ sa lông bả chọt kêu to “hưà ni hưà ni, tét ờ luốc át đít sâu phua. Oong ly phua hăng rết pho pits nô tét. Hưà ni bưà đít, du bưà đít pho me.”

Anh nói một tràng không vấp vấp, cả phòng cười bò, Ngà quệt nước mắt; anh Võ chỉ nhẹ nhàng nhe răng đầy hàm râu rậm trên mép lên cao _ *Chỉ mười lăm phút anh bán được một bộ sofa, buôn bán khi trúng mảnh thì vậy đó, chứ khi xui rồi thì rạt gáo.*

Lênh Đênh - Lưu Na

Anh Võ nhìn Ngà, tới bây giờ anh mới nhìn Ngà, hỏi, “*em là sao với con Ngẫu?*”

_Chỉ ở cùng xóm với em, bạn của chị Kim em đó.

_Đi ăn cái gì không em, anh Võ hỏi.

_Dạ, em phải về đi làm bây giờ, Ngà trả lời.

_Ừ, thôi để khi khác. Rảnh qua anh chơi, anh ở mé bên kia. Chỉ cần mobile home đối diện phía bên kia lối lái xe.

Ngà ra về, Ngẫu nói còn việc phải bàn, ở lại cùng bọn họ.

Ngày Giáng Sinh đã gần kề mà gian nhà vẫn quạnh quẽ. Châu hỏi sao mình chưa chưng cây Noel, Ngà không biết nói sao. Cái khoảng trống của đời Ngà trước khi có Gia vốn không nhỏ, nhưng xa Gia rồi khoảng trống cũ cũng bị mất dấu, chỉ còn lại một biển nước trắng xóa nhạt nhòa buồn tênh. Không có Gia Ngà nhận ra mình không biết sống, không biết tạo niềm vui. Cả chuỗi đời cũ của Ngà chỉ toàn theo lệnh Má, lúc nào cũng tất bật với cuộc sống khó khăn _ có được phút nào rảnh thì rút vào cái góc nhỏ nhoi của riêng mình mà thầm mộng mơ suy nghĩ.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà chưa một lần được tự do, công khai, làm một điều gì đó cho mình, cho người chung quanh, trong cái bình thường của cuộc sống. Chuyện duy nhất Ngà biết làm và cũng phải làm trong lén lút là đàn đúm bè bạn, chỉ gói vào chỗ đạp xe qua nhà hỏi bài, tán dóc, mượn truyện... Nơi cuộc sống hoàn toàn độc lập này Ngà phát giác ra mình không biết xã giao, không biết tiếp đãi, và cả cái việc mua sắm chung nhà trong dịp lễ tết cũng dường quá mức cồng đáng của Ngà. Nhưng đời sống có chờ đợi ai, đâu nơi này chỉ có hai chị em thì vẫn là một mái gia đình và cái bổn phận của người lớn vẫn buộc Ngà phải bản khoản suy nghĩ.

Ngà mở cửa ra garage lôi thùng chứa cây thông giả và những món trang trí nho nhỏ đã cùng Gia tậu năm ngoái năm kia. Mỗi trái châu lấp lánh như một giọt máu, mỗi vì sao là ước vọng vỡ toang... Ngà bùi ngùi nhìn kỷ niệm của mình đung đưa đung đưa. Em Châu về tới, thấy bị sách vở xuống chân tường cạnh lối ra vào. Nói bao nhiêu vẫn vậy, đóng kệ cho để vẫn không dùng, cho dù nó theo rất sát thời khóa biểu dọn dẹp nhà cửa mà Ngà dán trên tủ lạnh.

Tối 24 mình ăn Noel nha. Mà coi mấy đứa bạn tú cổ vô thân đứa nào không có gia đình để về thì rủ nó tới đây với mình. Kêu luôn thằng John bún riêu (ăn một lúc hai tô, ngửa cổ húp cạn nước).

Lênh Đênh - Lưu Na

_Thằng John phải về nhà ba má.

_Ok.

Châu qua ở với Ngà được sáu tháng thì vào trường Santa Ana College, và Ngà nghĩ nó có chừng 78 đứa bạn, con số đều đều tăng mỗi khi nó lại. Bạn cũ chỉ lèo tèo, bạn ESL, bạn mới, bạn đảo, bạn vân vân hầu như không thể nhớ hết. Với bấy nhiêu bè bạn, nó luôn từ chối bốc điện thoại viện lý do *đâu có ai rảnh mà kêu tui*, và tất cả điện thoại Ngà nhận đều phải chuyển cho nó. Điên nhất là khi bị nó bán cho những người bạn mà nó không dám chối từ.

Một bữa Ngà về, thấy một ông áo bông ta ghi quần tây đen giày bột nâu đầu tóc láng mượt ngồi ở phòng khách.

_Xin chào chú ạ.

_Đây là bác Hậu, em quen ở trường ESL

_À đây là chị của Châu phải không. Hậu đến mời Châu đi ăn, tiện thể mời chị Ngà luôn.

_Dạ, cháu có hẹn trước vì không biết bác ghé, thôi bác cứ đi với chị Ngà

Lênh Đênh - Lưu Na

_Dạ, cháu sắp có bạn ghé thăm không đi cùng bác được.

“Hậu” ra về có vẻ buồn. Ngà chửi con nhỏ một mách.

_Thời buổi này mà đi đi về về Việt Nam thì chỉ có làm ăn với Việt Cộng mới được vậy thôi.

_Bởi vậy, tui đã sợ “Hậu” muốn chết mà “Hậu” còn tới rủ đi ăn.

_Không đi thì thôi sao bán cái cho tao.

_Thì tui không biết nói sao nên đổ qua cho bà.

_Hm.

Dung không Ngà thấy mình già nua tuổi tác, thấy mình lại phải càng đáng những chuyện trời ơi từ muôn kiếp trước, như số phận cũng đã vượt biên theo Ngà tới đây.

Có tiếng lách cách nơi cửa. Con Ngàu rút chìa khóa ra khỏi ổ, bước vào rồi nhẹ nhàng khép cửa.

_Chị, ông già hỏi chị đó, nói em rủ chị qua chơi, đi ăn.

_Khi nào?

_Bất cứ lúc nào chị muốn.

_Ok, bây giờ rảnh nè.

_Vậy mình đi luôn?

_Gọi ổng trước, để không tới nơi ổng đi vắng lỡ tàu.

_Khỏi, em mới ở chỗ ổng về đây tìm chị, ổng nói sẽ chờ.

_Vậy chờ tới sửa soạn.

_Trời ơi, đẹp rồi, ghớm cứ làm như đi đóng phim.

Ngà lên lầu thay áo quần rồi vào phòng tắm thoa son phấn. Con nhỏ thiệt lạ. Ăn mặc xuề xòa nhưng lại rất tỉ mỉ chi li thái độ với người chung quanh, có vẻ ngu ngơ với chuyện son phấn điểm trang nội trợ nhưng rất sắc bén mau chóng nắm bắt được người đối diện. Quanh nó lúc nào cũng có một màn sương, nửa che lấp cái vai trò quan trọng của nó với thế giới chung quanh _ toàn là văn nghệ sĩ _ nửa đánh bóng cái mù mờ không rõ ấy. Nó đi bên Ngà, lúc nào cũng cần mẫn chăm sóc bảo vệ, bảo vệ tới mức như muốn kiểm soát hành động và quan hệ của Ngà với người chung quanh.

Lên Đênh - Lưu Na

Ngà và Ngầu vào căn mobile ọp ẹp của anh Võ, anh đang ngồi đàn. Hình như lúc nào gặp anh Ngà cũng thấy anh mặc veste nguyên bộ. Quần áo như thịt đắp lên khuôn xương gầy rạc, cho anh có vóc dáng của người trên dương thế.

_Em. Tiếng em nửa dịu dàng nửa ân cần

_Anh Võ bữa nay rảnh?

_Bữa nào mà chả rảnh, em. Chút nữa mình đi ăn xong ghé Tú Quỳnh anh giao cho họ ít đĩa nhạc.

_Nhớ đời tiên, “ông già” hay cả nể.

_Bà Tú Quỳnh luôn sông phẳng rộng rãi, con Ngầu mày không cần lo.

Anh Võ cười, hàm râu mép rậm lại nhích lên. Anh vẫn khảy đàn, như chưa hết cơn thì đồng chưa xuống. Anh đàn tay trái, nhưng không thay dây đàn nên mỗi khi nhìn anh đàn Ngà cứ thấy như mình bị hóc xương cá. Anh có vẻ không bị vướng víu gì với chuyện dây đàn bị đổi thứ tự, tiếng đàn vẫn ngọt ngào thông thả. Anh cất giọng khào khào bắt đầu hát. “*Anh gầy như que củi, phơi áo dưới tàn đông... Anh về như tên hủi, đứng xa em nghìn trùng...*”

Lênh Đênh - Lưu Na

Lục đục cũng phải cả giờ sau mới nhỏ rễ được. Ngà, Ngầu, và anh Võ chưa kịp ra khỏi cửa thì anh Lâm và một ông cao lớn râu ria mắt kiếng lao xao bước vào.

_Cột cò tụi mình đã dựng xong, giờ tới phiên tụi nó phải lo mà bảo vệ chứ mình đâu thể cáng đáng mãi hoài.

_Bảo vệ cái con c. Anh Lâm im bật khi thấy Ngà. Anh xuống giọng tiếp... Tụi nó bây giờ đang bầu xấu cái chuyện mày trình bày cuốn Trăm Hoa Vãn Nở.

_Làm gì nhau. Tao không bằng lòng chuyện lập sân chơi giao lưu với bọn trong nước bất kể quan điểm, không rảnh mà giao lưu một chiều, nhưng những lời phản kháng thì phải giúp.

_Tụi nó đòi cột cuốn sách kéo lê tuần hành phố Bôn sa rồi đốt nữa chứ. Anh Lâm cười thú vị.

_Mày nhẩn với tụi nó, xưa có Tần Thủy Hoàng, sau có Đảng cộng sản Việt Nam đốt sách bỏ tù trí thức. Bây giờ tụi nó muốn theo gương thì cứ tự nhiên.

Anh Lâm chẳng buồn giới thiệu người bạn của mình. Thực ra Ngà đến hai căn mobile homes này chỉ lần đầu được Ngầu giới thiệu với anh Võ và

Lênh Đênh - Lưu Na

những người có mặt hôm ấy như anh Lâm, chị chủ báo, triệu phú layout... Từ ngày ấy về sau, mỗi lần ghé là một khuôn mặt bất chợt “*gặp gỡ dường như chuyện liêu trai, ra đi chẳng hứa một ngày mai...*” không ai để ý đến ai, thật dễ chịu. Ngà gật đầu chào, ông râu ria cũng găm gù gật đầu chào lại. Ngà với Ngâu ra xe của mình đi trước, để anh Võ nói với họ xong sẽ ra sau.

Đến mall, anh Võ vẫn chưa ra. Ngà đi vòng vòng ngắm nghía các cửa tiệm. Bất chợt Ngà thấy ông Ninh trong một văn phòng nhỏ nơi góc khuất. Ngà đứng xề xề nhìn lên vào. Ông đang ngồi nơi bàn làm việc, vài ông bạn Ngà biết mặt xếp dọn lẩn quẩn chung quanh, trên tường ngự bức hình tổng thống Bush bắt tay bố thật đẹp. Đã lâu Ngà không về thăm bố mẹ, và ông Ninh cũng không còn phải nói với Ngà một bản khoản suy nghĩ gì. Ông đã thôi không còn mơ tưởng chuyện lập biên vá trời sau lần lên DC tìm thăm ông Tư cho rõ “cơ sở” của việc tụ họp anh em làm một điều gì đó nhằm “giải phóng quê hương.”

_Chỉ có hai bố con ông Tư nằm khèo trong căn apartment nhỏ, sớm tối hết ra lại vào mà nào thấy tổ chức đoàn thể anh em gì. Hóa ra ông chỉ “vận động” mình, tán thối cho mình ra sức làm chuyện châu chấu đá xe. Bố bảo ông ấy bố thối, không còn muốn theo đuổi tham gia.

Lênh Đênh - Lưu Na

Nhờ vỡ mộng mà bố tìm được cho mình một hướng đi. Từ cái ga ra của nhà, nơi mẹ gói những tấm bánh chưng, nơi ông cột từng chồng báo phân phát những ngày mơ kháng chiến, ông Ninh đã xoay ra đón những gia đình HO mới đến định cư giúp họ ổn định đời sống. Ông lập Hội tương trợ, giúp lập hồ sơ bảo lãnh diện HO những chiến hữu còn kẹt lại quê nhà, và vận động quyên góp để có tài chánh bảo trợ. Công việc nơi cái ga ra xập xệ ấy được cơ quan địa phương biết đến và tín nhiệm, ngày càng có thêm nhiều cơ sở chính quyền và người tỵ nạn gom góp giúp sức. Ông đã tìm được mình và đang thành thói sống cuộc đời hăng mong ước. Ngà nhìn vào khoảng không gian nhỏ bé nơi văn phòng này thấy sự sống như tỏa ra qua làn cửa kính. Ngà thấy hãnh diện, thấy mừng, nhưng một nỗi hoang mang cũng len vào lòng và dần chiếm ngự nỗi ám áp khi nhìn thấy ông Ninh.

Năm đứa con của bố mẹ_ những đứa anh em sống chết, “thằng” chồng hụt của Ngà, tất cả đều đã xong bằng cử nhân kỹ sư... và đã lập gia đình xây đắp cuộc sống vững vàng. Sao Ngà còn đứng nơi đây, lêu bêu như một kẻ giang hồ?

Công việc đã chắc chắn, cuộc sống đã ổn định, Ngà những tưởng mình sẽ tiếp tục cho xong cái mộng ước mà Ngà và mẹ cha đã vất vả ôm ấp – học cho xong mảnh bằng đại học, mà rồi Ngà thấy mình như

Lênh Đênh - Lưu Na

con thuyền tuột dây dần xa bến. Ngà không còn hiểu được chính mình, không thể trả lời với mình câu hỏi tại sao. Ngà lười quá chăng? Ngà kiêu hãnh quá chăng _ cái kiêu hãnh vô căn cứ làm mình không dám thử một điều gì vì sợ thất bại? Ngà không còn đều đặn viết thư cho Má dù vẫn ngày đêm nghĩ đến Má. Má ở xa quá, làm sao Má hiểu được những gì xảy ra chung quanh Ngà. Ngà đã chấp nhận mình không còn bao giờ có thể gặp lại gia đình, không còn có thể là một người con dân của đất nước. Ngà biết mình chỉ còn một con đường là sống và chết ở nơi này _ đó không còn là chuyện núi lở sông tan gì. Chấp nhận, nhưng có nỗi ngao ngán âm thầm khi Ngà nghĩ đến những gì sẽ đạt được: một mảnh bằng một công việc tốt một mái nhà một hôn nhân đùm bọc con cái, và một vuông đất cuối đời. Nếu xem những thành đạt có thể có đó là ý nghĩa chung quyết của cuộc sống, Ngà buồn rầu nghĩ rằng đó thực ra là điều sỉ nhục cho cố gắng của mình, của muôn người đã dùng hết sức mình vượt cơn hồng thủy nơi quê nhà, nơi biển dữ.

Viễn ảnh một cuộc đời chưa sống mà đã biết nó ra sao làm Ngà hốt hoảng, và cái khác biệt giữa Ngà với ông Ninh cùng những người trong gia đình trở thành một gánh nặng trong tâm hồn. Hơn lúc nào hết Ngà thèm được đơn sơ bình thường và cũng hơn lúc nào hết Ngà nhận ra cuộc sống rất tầm thường mà thật khôn kham.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà mệt mỏi trở lại tiệm Tú Quỳnh tìm anh Võ. Anh đứng bên trong đang cười nói với một ông trông tựa tựa như anh. Tựa tựa, Ngà chợt choáng váng, thấy như trời đất xoay ngày một nhanh chung quanh mình, biến mọi hình ảnh mọi con người mọi sự vật nhòe nhoẹt như một bột màu lộn xộn và Ngà không biết mình là đốm nào vết nào trong cái bột màu đang vùn vụt quay ấy. Ngà ra xe bỏ về quên cả việc tìm Ngâu hỏi xem đã gặp anh Võ hay chưa.

Lênh Đênh - Lưu Na

Phụ Bản 3 : Mộ Phần

Lênh Đênh - Lưu Na

Chương 6

Vết Đau Dài

Nỗi Ngậm Ngùi*

Vậy là anh Lâm đã quyết đi Houston lập nghiệp. Ngà không hiểu lập nghiệp là anh sẽ làm gì bởi vì nơi đây Ngà chẳng thấy anh có nghề gì, nhưng cũng là chuyện thường thôi, bởi Ngà nghĩ những người như anh _ độc thân và không vướng bận với một trách nhiệm gì _ thì cứ tha hồ đi ngang đi dọc, việc chi phải ở hoài một chỗ. Vốn anh vẫn hằng đi theo bè bạn, theo một đám nào đó vài tháng nơi này vài tháng nơi kia, thì phố Bôn sa cũng không nghĩa gì khoan nói chuyện xem nó là một quê hương thứ hai. Đường như với anh Lâm, khi đã rời bỏ quê hương thì kẻ như phiêu bạt cho tới chết, có lẽ anh sẽ không bao giờ dừng lại một nơi nào quá lâu để lòng lưu luyến.

Lên Đỉnh - Lưu Na

Lưu luyến, hay là một điều gì khác Ngà không giải thích được. Những ngày đi loanh quanh chụp hình xem cảnh, dường như nơi nào cũng đầy cảm xúc của Ngà đến chỗ bàng hoàng. Đứng ở sườn đồi Yosemite nhìn xuống, không phải chiều cao hay độ sâu làm mình sợ mà là màn sương, trắng biếc trong hơi lạnh đến nỗi làm xanh mọi bức hình, gọi những kỳ bí khôn tan trong chuỗi dài năm tháng. Sương có tự bao giờ và bao giờ sẽ hết? Những cây thông cây hồng đại thụ cao trăm thước sống mấy ngàn năm _ gió có làm chúng lạnh, mưa nắng có làm chúng buồn, chúng bè bạn với ai và chúng có khổ đau? Những câu hỏi vớ vẩn ấy cứ bám hoài theo óc, mà rồi khi đến những vùng cận sa mạc khô cằn chỉ toàn cát đá Ngà vẫn không thoát khỏi hoang mang, bởi đất đá cũng trở lạnh ngàn năm dưới trời đêm tím ngắt trăng sao. Nhân thế chỉ là những bầy kiến đen đỏ loay hoay trong kiếp đời ngắn như chớp mắt, chỉ là một đoạn mờ của một vòng vân nào đó nơi thân hồng ngàn tuổi, sao anh Lâm sao Ngà mãi đau lòng khi mất một quê hương? Đáng sợ hơn nữa là rất nhiều khi đi trên phố lạ mà lại cứ thấy thấp thoáng hình ảnh quê nhà, tựa như ai đó chồng những tấm phim trong lên nhau và rồi chỗ trùng lặp nổi cộm lên như một góc phố thân quen đang hiện ra trước mắt. Những lúc ấy Ngà thấy tim mình thất lại, bởi khi nhớ chính là khi mình đã thực xa rồi. Càng đi cho biết đó biết đây càng mang vào lòng nỗi ngậm ngùi, bởi bất cứ nơi đâu cũng có những hoang tàn bên

Lênh Đênh - Lưu Na

cạnh nguy nga, những nếp đồi cao sang rực rỡ bên những kiếp sống bạc bẽo khổ đau. Dốc sâu núi thẳm, mỗi hòn đá gốc cây con đường vô tận mịt mờ mình đi qua đều mang với nó thiên niên vạn kiếp và cũng chỉ dẫn đến cái hoang lạnh của đất trời; Ngà hay bất cứ ai ai, kiếp nhân sinh có thực để sống hay chỉ là ảo ảnh? Đứng nhìn thế giới bao la nhiều lúc Ngà cảm như mình chỉ còn là công dân của nước địa cầu. Công dân địa cầu, Ngà cho đó là điều hết sức cao sang và đang dần dần chiếm tâm hồn Ngà, nhưng rồi Ngà vẫn phải ăn cơm, phải chấm nước mắm, phải hát nhạc sến, phải mê cải lương, và không nghĩ mình sẽ dời đổi chỗ ở bao giờ nữa cả bởi đi tới đâu cũng vẫn chẳng phải quê hương mình. Ý nghĩ tìm nơi khác sinh sống cho Ngà cảm tưởng mình lại phải vượt biên, một việc quá sức tưởng tượng và chịu đựng của Ngà. Kiến bò miệng chén.

Mai anh Lâm lên đường, anh Võ nói Ngà có rảnh thì ghé chơi. Là hời hợt qua đường, nhưng tất cả mọi người đều lần lượt xuất hiện: chị chủ báo, triệu phú layout, anh râu ria, anh Võ, con Ngẫu, và Ngà.

_Ngẫu, thôi em theo anh qua bên đó đi, ở đây hoài chán lắm. Anh Lâm thùng thỉnh nói, Anh Võ và triệu phú layout cười cười. Ngà chăm chú chờ câu trả lời, nhưng con Ngẫu không nói chi, như giả điếc. Có vẻ mọi người biết sẵn câu trả lời cho một điều

Lênh Đênh - Lưu Na

bọn họ đã ngâm hiểu với nhau. Thế giới này xa lạ, sao Ngà lại có mặt nơi này?

Anh Lâm chỉ hai thùng cạc tông nơi góc phòng, nói với anh Võ:

_Ông giữ mấy thùng sách này cho tui. Anh Võ khịt mũi,

_Sách chứ có mẹ gì mà giữ.

_Thì cứ giữ cho tui, nếu ông coi không thích cuốn nào hết thì bỏ, tự nhiên.

_Em coi thử được không? Ngà hỏi.

_Ừ, lấy ra.

Ngà mở thùng sách. Mùa Hè Đỏ Lửa, Tù Binh Và Hòa Bình, Dọc Đường Số Một... Ngà ngược mắt nhìn anh Lâm. Anh đọc những thứ sách này? Anh luôn có vẻ thờ ơ như cuộc sống trên mặt đất chỉ là chuyện vui chơi chốc lát, rất khó biết lòng anh nghĩ gì thích gì vì anh luôn lặng im, cái lặng im nhàn nhạt không vướng bận suy tư không buồn vui. Ngay cả chuyện uống anh cũng uống một cách hững hờ không biết đã uống bao nhiêu và có uống nữa hay thôi.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà ngồi bệt xuống thảm dựa vào tường dỡ những trang sách của một người không biết mặt nhưng cái tên là một niềm hãnh diện lắm với riêng Ngà. Cộng sản có thể thắng cuộc chiến, có thể chiếm tất cả, nhưng Cộng sản không lấy được nhân cách của những người tù ấy. Họ _ Khuất Duy Trác, Tô Thùy Yên, Phan Nhật Nam, thà tù kiên giam tới chết chứ không bị khuất phục. *Nếu còn một người tử tế Chúa sẽ không đổ lửa xuống Sodom...* những dòng thánh kinh li ti trên trang giấy mỏng Ngà đọc mỗi ngày mong dễ giấc ngủ mong quên nỗi khôn cùng nói về một điều khác, nhưng với Ngà ba người tù kiên gan ấy chính là những người tử tế cứu rỗi cho cả một miền Nam. Họ là ai?

Tù Bình và Hòa Bình đây đó kể lại những ngôn từ và trình tự của cộng sản mỗi buổi họp. Ngà bật cười, hóa ra họ luôn như vậy, hằng như vậy, và xã hội dần bị tẩy não bằng cách đó. Cuốn sách đã ra đời từ trước 75 nhưng Ngà không bao giờ được biết, bởi hoàn cảnh cuộc sống nhưng cũng bởi Ba Má không ưa những văn hóa phẩm chống Cộng cho đó là tuyên truyền. Đã sợ tuyên truyền của cộng sản từ ngoài Bắc mà vào Nam lại còn nghe tuyên truyền sao cam!!! Ngà đọc lướt lướt, biết mình chỉ có thể duyệt sơ qua nhưng cũng không thể bỏ những cuốn sách ấy xuống ngay được.

Lênh Đênh - Lưu Na

Đây một bài thơ trích tập Đạo Núi Minh Ta của Hà Thúc Sinh, cũng một ông lính.

NGHINH ĐỊCH HÀNH

*Giao thừa đâu mà vội
Hay khoan đã chú mày
Cứ đóng xa vài dặm
Mà ăn uống cho say*

*Ta cũng người như chú
Cũng nhỏ bé trong đời
Có núi sông trong bụng
Mà bất lực hôm nay*

*Chiến chinh trời cũng sợ
Chỉ còn lại hai bên
Vội vàng chi cho cực
Cứ thông thả nghỉ đêm*

*Vì nói thật cùng chú
Trăm năm có là bao
Binh đao sao biết được
Sinh tử ở nơi nào*

*Nếu chú có cha mẹ
Ta chẳng những người thân
Còn mang thêm lắm nợ
Với rượu và gió trăng*

Lên Đên - Lưu Na

*Chú cứ ăn cho đủ
 Mai chết sẽ chết no
 Ta cũng cần đêm cuối
 Từ già gió trắng xưa.*

Hm, hồi đó mấy ông lính ăn nói tự do ngon lành, sao họ bảo mình tay sai? Trong thùng còn rất nhiều truyện, thơ, và tạp chí vàng ố. Ngà lật thêm một cuốn. “*Một ngày quá buồn, ngày-tháng-năm...*,” chữ ký, dấu tay, và vài ba hình vẽ nho nhỏ. “*Sau quốc nạn đốt sách, bị bỏ tù, về sưu tập lại. T.T., tháng, năm...*” Ngà tần ngần. Những cuốn sách ấy không chỉ mang hồn người viết mà còn mang cả một trời kỷ niệm của người đọc, hình ảnh một xã hội đã qua. Có bí mật gì mà họ phải hủy sách và có người phải nhặt tìm? Thơ, truyện, văn, nghiên cứu,... đủ mọi đề tài đủ mọi giọng giống tiếng với đời, sao gọi là đòi trụ? Ngày xưa, những ngày xưa ấy, hóa ra là một khoảng mù mờ trong trí óc của Ngà, nên nổi bị người ta khinh khi chà đạp mà cũng còn mang với lòng một nỗi nghi ngại bản khoán. Ngà sẽ phải đọc cho bằng hết!!!

Căn phòng bỗng lao xao ồn ào hẳn lên vì một người xuất hiện. Chị Lệ bước vào, ánh sáng cũng theo vào tỏa rực căn mobile home ọp ẹp. Chị đẹp như một công nương dù chỉ ăn mặc trang nhã.

—Thằng Võ tu chín kiếp mới gặp được Lệ. Anh rêu ria tuyên bố.

—Là Lệ tu mười tám kiếp mới gặp được anh Võ.

Anh Võ cười mỉm chi, niềm hãnh diện thỏa mãn như lớp hào quang tỏa ra. Các anh mỗi người một câu, trêu ghẹo thán phục, dóc lác um sùm như thể gặp hội long hoa. Đứng kề bên, chị Lệ chỉ im lặng nhìn anh Võ say đắm. Đôi mắt to như hai hồ nước của chị nhìn anh tha thiết tựa đang nói muôn lời yêu đương nồng cháy, cả thế gian dường không tồn tại trong ánh mắt lánh đen. Tình yêu nào nuôi ánh mắt ấy, của một người đàn bà qua tuổi 40 với vài đời tình dang dở? Ngà đoán chắc hết cả đời mình cũng không thể biểu lộ được tình yêu qua ánh mắt như thế. Ngà có thể yêu hết cả lòng, có thể liều lĩnh, có thể làm đủ chuyện trời ơi, nhưng trước một cử tọa bao quanh mà tỏ niềm tha thiết thì, chịu. Duyên tình cứ thế qua đi dù Ngà không mong gì hơn một mái ấm. Có lúc Ngà sợ, rằng có lẽ cả đôi bên đều biết Ngà cam lòng và chỉ là sự cam lòng. Ngà sợ, rằng người ta chỉ thấy một núi chỉ rơi trong đáy mắt Ngà.

Ngà liếc ngang tìm xem Ngẫu ở đâu, con nhỏ đang lúi húi sắp xếp bài vở gì đó như không chú ý đến những gì xảy ra chung quanh. Ngà có cảm tưởng thực ra nó chỉ muốn tránh cái hào quang của chị Lệ và cái nhăng nhố của bọn đàn ông chung quanh,

Lênh Đênh - Lưu Na

tránh tất cả, vì nó là nó _ một mình một cõi không chung đụng cũng chẳng giao hòa.

Mọi người í ới rủ nhau đi ăn, mừng anh Võ từ nay âm cúng mừng chị Lệ “*không gì hạnh phúc hơn được sum vầy cùng anh và bạn hữu dưới ánh đèn vàng võ*” nơi mái nhà của anh. Ngà thấy ngại ngần, một nỗi buồn dằng ứ kèm thêm cái háo hức muốn ngón hai thùng sách mà anh Lâm định giao cho anh Võ.

_Em có muốn lấy sách?

_Dạ, được không anh Lâm?

_Được ngay, để anh mang ra xe cho.

Ngà dứt khoát ra về, thầm muốn gọi bệnh nghỉ một vài ngày mà đọc cho hết mớ sách vừa được thừa hưởng!!!

Đường về nhà chỉ độ năm bảy phút mà hôm nay phải đi vòng vì lòng đường Bolsa chật cứng người biểu tình. Ngà cũng muốn xà vào xem có tìm thấy bố đứng trong đám biểu tình, nhưng biết đậu xe vào đâu và làm sao tìm được một người giữa đám đông có lúc được cho là tới 35 ngàn người. Biểu tình không biết sẽ kéo dài bao lâu và đi đến đâu, nhưng việc ấy khơi trong lòng Ngà những câu hỏi không

Lênh Đênh - Lưu Na

sao trả lời được, cũng như những cảm xúc thật khó giải thích. Mỗi buổi chiều vào sở làm, hầu như tất cả nhân viên Việt đều đeo head phones để nghe đài Little Sài Gòn tường trình diễn biến biểu tình, và các cơ sở thương mại đồng lòng nhường giờ quảng cáo thương vụ của họ cho nhà đài sử dụng. Cơ sở này mang nước mang bánh mì tặng, cơ sở kia ủng hộ tiền, nhân vật nọ góp mặt... Giờ cơm, cả bọn tụ vào phòng ăn bất tỉ vì xem trực thăng quần trên đám đông đen nghệt như kiến.

_Đây là xứ tự do, ai muốn làm gì thì làm sao phải biểu tình. Chị Hương bĩu môi

_Thì ai muốn biểu tình thì biểu tình, sao phải phản đối! Anh Minh nheo mắt.

_Cái thằng đó nó muốn trêu ngươi mình nên hai vợ chồng phải để bàn thờ nơi tiệm làm ăn rồi quì lạy như lạy mã tổ. Nó cứ để bàn thờ ở nhà nó mà lạy cho sói trán cũng chả ai thèm thắc mắc. Thằng Huy để thêm vào.

_Trần Trường hay chứ, dám nói dám làm, một mình chống lại đám đông. Làm gì nhau! Cả bọn tròn mắt nhìn Kevin.

_Mình phản đối thì thành độc tài như nó, mà im lặng thì nó nhảy lên đầu. Nay mai nó làm hàng xóm

Lênh Đênh - Lưu Na

của mình mà cứ ngày đêm treo lá cờ đỏ trước mặt mình thì không lẽ dọn đi, mà chấp nhận thì ở quách Việt Nam, qua đây làm chi, ông Thạch góp tiếng.

_Qua đây để tranh đấu cho cái quyền được treo cờ của nó! Cả đám quắc mắt nhìn ông Chữ.

Ngà bật cười thấy trên ti vi cảnh Trần Trường ngã lăn quay ra đất ăn vạ dù chỉ bị ai đó quơ tay tát. Cảnh sát xông tới bảo vệ. Ngà lo ngay ngáy rủi ai đó nổi sung hay thọc gậy bánh xe mà đám đông không giữ được bình tĩnh thì kể như loạn, kể như tai tiếng khó lòng bôi xóa. Bố, bố đứng ở đâu trong biển người ấy? Giờ này ông Thể hàng xóm cũng đang ôm lấy cái ti vi thu lại những đoạn tin do đài truyền hình địa phương trình chiếu. Ngà thấy bồn chồn tức giận những khi nghĩ đến lá cờ ấy, rồi lại buồn rầu sao mình đã ra đi mà không dứt được hai chữ cộng sản. Ngà những tưởng sự liều thân và chặt đứt cội nguồn là giá sòng phẳng mình đã trả cho một chỗ đứng nơi này, và cuộc đời không thể đòi hỏi gì thêm nơi Ngà. Ngà phải bình thần nhìn lá cờ ác mộng ấy? Ngà phải tranh đấu cho quyền của kẻ đã bức hại mình? Trần Trường dùng lá cờ ấy chỉ là khiêu khích, kẻ gieo bài toán đã có đáp số, nhưng một bài toán khác đã rớt vào tay Ngà. Có mảnh đất nào cho người Việt ngoài này sinh sống với nhau mà không phải nhắc đến hai chữ ấy?

Lên Đênh - Lưu Na

Ngà lái xe về nhà, như về tới thiên đường.

Thiên đường lạnh ngắt và vắng vẻ. Năm ngoài thằng Quang đã già từ “tỷ, muội” về lại Texas với cậu và em trai. Đầu năm nay em Châu lập gia đình và ra riêng.

Những ngày có em Châu là những ngày êm ả. Châu rất tháo vát và tràn sức sống. Mỗi sáng nó dậy sớm pha cà phê cho chị xong sửa soạn đi học. Đi học còn có nghĩa là đi làm phụ giáo sư kiếm thêm tiền. Về nhà, Châu lao ngay vào bếp nấu cơm. Cuối tuần nó mang quần áo ra tiệm giặt sấy gần nhà để giặt giũ, không quên mang theo cái máy cassette để nghe cải lương ông ổng. Chỉ một mình Châu bước vào mà gian nhà cô quạnh của Ngà đã trở nên ấm cúng và Ngà như có cả một mái gia đình. Ngà cứ tưởng nó rồi sẽ ưng một anh Việt Nam thuần túy nào đó, nhưng nó đã mang về một anh bồ Mỹ cao gấp đôi. Những anh kếp về sau tuy cũng là người Việt, nhưng phần nhiều đã sinh sống nơi đây từ thuở bé. Ngày cưới, Châu cũng xếp bàn cưới của mình và phù dâu phù rể riêng trước sân khấu, không như những đám cưới Việt Nam dâu rể ngồi cùng bàn với tứ thân phụ mẫu. Nó cũng mua quà cưới cho chồng, cứ y như Mỹ, Mỹ húp nước mắm nói tiếng Việt. Châu dọn ra rồi gian nhà trở lại cái lạnh lẽo cũ, dù cứ đôi ba ngày là nó gọi điện thoại tỉ tê. Không còn ly cà phê pha sẵn buổi sáng. Không còn những món

Lênh Đênh - Lưu Na

thức ăn nấu sẵn chỉ việc hâm lên là ăn. Không còn quần áo gấp xếp ngay ngắn, treo gọn gàng vào tủ áo. Châu không phải người ngăn nắp, nhưng Châu chu toàn tất cả mọi việc theo cái ngăn nắp mà nó thấy khi vào ở với Ngà. Sức sống đã theo Châu ra khỏi thiên đường.

Còn lại một mình, cũng nhiều lúc Ngà nấu món này làm món nọ, nhưng nấu xong thì chẳng còn thêm cái món vừa mới cạy cục làm, món ăn bày ra còn nguyên vẹn mà lòng đã ngao ngán ê chề tựa như đó là đĩa thức ăn thừa. Ngà đã đổi tông ăn cơm tháng. Gọi một phần cơm tháng chỉ lấy thức ăn và cơm tự nấu thì ăn được 2 bữa, mà nhà cơm tháng nào cũng chỉ ăn được vài tháng thì phải giã từ. Dân dã, Ngà thấy như mình ăn lông ở lỗ.

Ngà mở gói mì gói trứng sơ rồi đổ vào chảo dầu đã nóng với một bát cơm nguội, rắc lên một nửa gói bột nêm. Năm phút, cơm và mì đã r ám thì trở mặt. Mười phút, Ngà đã xong bữa tối.

Ngà vào giường với mớ sách.

Một quê hương khác hiện ra trước mắt Ngà. Phim ảnh mật được trình chiếu, những tấm vai oằn lồi ruộng, những tay chân văng vãi, những ngày trọng cảm, giọt nước mắt không đủ ướt quan tài, những tấm áo bó sát người dưới cơn mưa, thôn làng bốc

Lênh Đênh - Lưu Na

khỏi sau gót chiến tranh, thành phố với nhịp sống át tiếng đạn pháo kích... Cậu Kỳ không chỉ là những kết bia nhậu tan tành những ngày phép. Anh Đặng không chỉ là mê gái trốn tàu ở lại thành phố. Anh Long hàng xóm không chỉ là khổ đau vợ bỏ nên đăng lính. Những người lính tai trời ách nước ấy chắc cũng không biết đời mình hay cái chết của mình có ý nghĩa gì, những người dân quê không sao hiểu được số phận. A ha, Ngà tìm thấy Ngà trong khúc phim bí mật ấy dưới hàng chữ của một người xa lạ. Cái hãnh diện là người thua cuộc miền Nam không còn là hãnh diện hão, cái nhớ nhăng hỗn loạn của xã hội với club Mỹ và con gái bán bar không còn là điều đáng khinh. Ôi Ngà yêu đất nước yêu thành phố của mình, yêu những truyện nhảm đã đọc, yêu cái mộng mơ ngu xuẩn của tuổi đại khờ, yêu luôn những mặt trái vô luân của xã hội. Không sống thực sao có được những cái xấu, không văn hóa giáo dục sao biết tự sỉ vả tự khinh mình. Ngà tự nở nụ cười trong đêm vắng, *ừ, tui tao đòi truy, nhưng đó tui mày đòi truy được vậy*. Một tiếng kêu thống khổ của Phan Nhật Nam, với riêng Ngà, đủ giữ phẩm giá cho người thua cuộc. Nếu mai một “chả” còn sông mò qua được bên này mình phải tìm tặng một trăm đô. Đêm với những cuốn sách không còn trống lạnh. Ngà hiểu vì sao mình thờ ơ với rừng văn chương của phương Tây, của Nga của Đức, của văn hóa nhân loại, của “thân phận con người,” của ý thức suy tư

Lênh Đênh - Lưu Na

trần trở. Ngà không cần những thứ ấy bởi Ngà cần Ngà. Trời sao mau sáng quá.

Ngà đi tà tà vào phòng họp báo Người Việt. Trên bàn đã có đủ những khuôn mặt kêu gọi họp báo. Ngà vốn không tha thiết vào những việc này vì thấy mình bất lực, nhưng Ngà muốn xem mặt tác giả Tiếng Vọng Từ Đáy Vực mà Ngà đã đọc khi mới tới Mỹ, Ngà muốn tìm gặp một người để trao một món quà tự hứa với lòng.

Buổi họp đã bắt đầu. Trên bàn chủ tọa, Nguyễn Chí Thiện “kệ cha bác” lên tiếng. Ông nói đồng dục, rõ ràng và dứt khoát. Ông dùng chữ chính xác cho điều muốn nói. Ngà nghĩ, những người đứng đắn có thể không thích ông nhưng chắc khó có thể bài bác chỉ trích lời nói hay thái độ của ông. Ngà yên tâm với một người đến từ xứ Bắc, và chợt nhận ra, cái máu phân biệt kỳ thị và nghi kỵ đang chạy, vẫn hằng chạy rần rần trong huyết quản của Ngà.

—Đã có mặt nhà văn Phan Nhật Nam.

Một tiếng nói cất lên, một bóng người đang bước dần vào trong. Hai người trao đổi nho nhỏ với nhau sát bức tường, cách chỗ Ngà đứng vài bước. Không ngăn được tò mò, Ngà khẽ chồm nghiêng đầu qua

Lên Đênh - Lưu Na

một bên định nhìn lên người lính ấy. Ngay lập tức cái đầu người ấy nghiêng ra ngó vào mặt Ngà qua vai người đối diện. Bị bắt gặp ngay tại chỗ, Ngà nhe răng cười và lui đầu lại, lòng thầm ngán cho cái nhanh nhạy của ông ta.

Phan Nhật Nam bước lên bục, nói vắn gọn đôi điều rồi bước xuống đi thẳng ra cửa. Ngà lật đật đi theo sau lưng.

Nắng chói mắt so với ánh dịu tối trong phòng họp. Người lính gầy gò bước những bước chắc đều, đầu hơi cúi ra trước, không vội vã nhưng cũng không thông thả. Ngà rào bước theo tới. Chưa kịp đến gần, ông ta quay lại nhìn thẳng vào mặt Ngà, đuôi mắt dài như cười, như tò mò, nét mặt nửa cam chịu nửa thách đố, nửa thờ ơ:

_Cô đi theo tôi có việc gì? Câu hỏi thẳng tuột nhưng không sỗ sàng.

_Dạ để làm quen.

_Làm quen để làm gì?

Ngà không biết miệng mình có há ra, mặt mình có đỏ ra không với câu hỏi ngắn gọn ấy. Ngà không còn có thể lui bước, cứ lúng búng mà không biết trả lời sao bởi Ngà cũng chả biết làm quen để làm gì.

Lên Đênh - Lưu Na

Không lẽ nói *tui muốn tặng ông một trăm đồng?* Một trăm đồng, chừng không Ngà thấy ngượng. Bao nhiêu trăm có thể mua mạng sống của một người lính, bao nhiêu trăm bù được những lao khổ tù đầy, bao nhiêu trăm xoa dịu được đòn đau mất mát của một tuổi thanh xuân một tư cách một lý tưởng đã bị dập vùi chà đạp? Ngà thấy mình thật bồi bác, thật không phải, một lòng quý mến chân thành bỗng chốc hóa điều lố bịch. May quá, Ngà không có sẵn một trăm đồng để có thể làm trò ngu xuẩn. Hình như thấy được sự lúng túng bẽ bàng của Ngà, ông ta nói,

_Thôi được rồi, cô ghi địa chỉ email cho tôi, rồi tôi sẽ liên lạc với cô.

Miêng nói tay móc túi áo vest ra một tấm danh thiếp. Ngà kê tấm danh thiếp lên một cốc xe lán bản viết xuống địa chỉ email rồi lật bật trao vào tay người lính ấy. Gật đầu, rồi ông ta lặng lẽ đi tiếp. Ngà cũng lùi vào xe mình lái đi ngay như sợ bị ông ta quay lại túm lấy hỏi thêm một điều gì đó.

Ngà về đến chỗ anh Võ thì bình tĩnh lại. Anh Võ tay ôm đàn miêng ngâm điệu thuốc đang ngồi trước hàng ba, thấy Ngà anh dựng đàn xuống sàn khoát tay chỉ bằng ghế gỗ bên cạnh.

_Đi đâu vậy?

Lênh Đênh - Lưu Na

_Em mới đi coi hộp báo vụ VietWeekly. Anh Võ bật cười khẩy

_Ừa, lại muốn phụ nữ vùng lên nữa à?

_Không phải, đi coi mặt người ta.

_Ai?

_Phan Nhật Nam.

_Sao không nói với anh, anh dẫn tới giới thiệu.

_Nhưng em đâu có muốn được quen nhà văn.

_Vậy tìm gặp người ta làm gì?

Ngà nín thinh, nghĩ xem có nên nói thiệt. Anh Võ chỉ im lặng. Anh hơn Ngà 18 tuổi, có dư kiên nhẫn để chờ Ngà nói hay không nói. Ngà kể cho anh nghe những nhát gừng gặp ghênh khi nãy. Anh Võ bật cười hô hố, nheo mắt nhìn Ngà,

_Làm quen nhà văn mà bị xù, mặt cũng dày đó chứ.

Câu nói đùa chọc quê làm Ngà bật cười, Ngà thấy voi bớt dần nổi bễ bàng trong lòng. Bây giờ Ngà mới nhớ ra, ông ta không hề cho Ngà số phone hay địa chỉ email. Những phản ứng của ông ta lạ lùng

Lênh Đênh - Lưu Na

trơn tuột như không cần một chút nghĩ suy. Ai chọn ông đi cãi với Việt Cộng thì cũng sáng mắt đó chứ.

Con Ngẫu vác bị xà vào. Chuyện lớn gan đi làm quen mà bị xù lại được đem ra bêu tiếp. Thì còn gì đâu ngoài chuyện tố cáo trêu ghẹo nhau. “Lệ đã đi rồi,” ba năm chung sống, chị đã tìm được điều *hạnh phúc hơn được sum vầy cùng anh và bạn hữu dưới ánh đèn vàng võ*.

Tại nó hỏi tới hỏi lui, anh nói tao liệt rồi, xong, em à.

Xong, và anh mỗi tối ngồi trầm ngâm nơi quán ăn đường số Năm cho đến khi đóng cửa. Có những ngày con Ngẫu phải đem xe nê anh về nhà. Ngẫu chẳng dám nhìn anh vì nổi cay đắng bốc như hơi ớt hiêm dưới vòi nước nóng. Nhưng anh Võ, anh có biết, dầu sao chị Lệ cũng là điều tốt đẹp nhất đã đến với anh trong quãng đời cô quạnh mấy mươi năm? Duyên tình, không phải liều mạng thì vững bền, không phải kiên gan thì trốn thoát. Dưng không Ngẫu tức cười, một người không còn muốn yêu đương thì lại vương chữ tình, một đứa thèm yêu thì lại cứ lêu bêu mỗi mối tình chỉ kéo được tới đa một năm, còn cái con Ngẫu kia, không biết nó muốn làm chồng hay làm vợ... Bóng tối dề dề xuống ba cái tượng trầm ngâm ngó mông vào khoảng tím nhò trước mặt, trĩu nặng xuống căn mobile home ọp ẹp.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà chạy 3 vòng thì tìm thấy một khoảng trống bé tí bên lề đường. Ngó trước, ngoái sau, quay tay lái hết vòng qua trái _ de vào được 3 tắc. Đạp thắng quay tay lái hết vòng qua phải, thả cho xe lùi ngay lại. Trái, phải, trái, phải, độ 3 lần thì xe lọt hẳn vào khoảng đất khiêm tốn ấy. Dấn từ từ lên cho đụng nhẹ vào cản xe trước. Lùi nhẹ nhẹ cho chạm hờ vào cản xe sau. Tả xung hữu đột độ mười phút thì đậu xong chiếc xe, na bị sách vở trên lưng băng sân trường vào đến lớp thì đã mất hơn nửa tiếng. Học đại học không chỉ tốn tiền học phí tiền sách vở tiền thẻ đậu xe dù không mấy khi tìm được chỗ đậu trong bãi của nhà trường. Học đại học phải thức khuya chạy bài, dậy sớm tìm chỗ đậu xe, và đi bộ mờ mắt với túi sách vở nặng vài mươi pounds. Những lúc ấy Ngà thèm chuối ngày biếng nhác sáng ngủ dậy trễ ra vườn ngửi hương hoa hồng, vào nhà ngâm người vào bồn nước ấm vừa đọc sách vừa nhâm nhi cà phê. Ăn trưa, xay nước trái cây uống rồi đứng đỉnh ra phố đi chơi một vòng trước khi đến sở làm. Ôi, ngày tháng thả nay còn đâu.

Nhưng món nợ với Má không trả e không nhắm mắt. Món nợ thiếu học vấn truyền đời, từ những ngày cơ cực thuở ấu thơ cho đến những năm tháng tảo tần vì gia đình và hoàn cảnh của Má đã giao vào tay Ngà. Ở nơi này Ngà có quyền thất học và nghèo khó mà

Lên Đênh - Lưu Na

chả sợ bị ai chà đạp, nhưng đã tới lúc phải thanh toán. Lời cà khịa của con Lan vang vang bên tai.

Sau những giọt nước mắt mừng vui gặp lại nơi cố hương, sau vài đêm ngủ với nó trên chiếc giường đầy mùi nước đái của đứa con gái một tuổi, Ngà với nó đã cạn niềm vui tái ngộ. Buổi sớm ở Thủ Đức thật êm ả và mát mẻ, Ngà với con Lan ra vườn lan nó gầy trước sân với hàng trăm chậu nhỏ treo tòn teng dưới giàn gỗ mắt cáo. Con Lan không chỉ hãnh diện với căn nhà to đùng khang trang, với thú chơi tao nhã, với cuộc sống rất đầy đủ tiện nghi vật chất và không thiếu những niềm vui xa hoa. Con Lan còn hãnh diện nói cho Ngà hay “*Việt kiều tui bay nhiều đứa nói tiếng Mỹ sai be bét mà cứ bày đặt xô tiếng Mỹ.*”

_????

_ Mấy ông thầy bà cô in ra những câu nói của Việt kiều tui bay rồi chỉ cho biết những lỗi văn phạm và ngữ vựng đầy rẫy. Tao học lớp Anh Văn bằng B xong rồi, nay mai sẽ học luôn bằng C rồi thi Toefl. Mà đừng tưởng cứ ở Mỹ là giỏi tiếng Mỹ hơn tao đâu nha.

Quá sức đúng, và quá sức oan uổng, bởi Ngà có dám sổ ra một chữ Mỹ nào đâu với bạn bè ở Việt Nam. Thôi được, tới xứ học hành mà không học hành khác

Lênh Đênh - Lưu Na

nào tậu đất rồi bỏ hoang, uống công Má một đời khắc khoải. Ngà về lại Mỹ lấy thẻ tín dụng đóng tiền đi học lại. Những ngày tháng rong chơi vậy cũng đủ lắm rồi!

Đường vào trường đua có trăm lần thua có một lần huê. Những khi không qua được bài test Ngà thật buồn nản muốn buông tay. Lối học tắt học cho nhanh học bằng thông minh lanh lẹ những năm đầu tới nơi đây chỉ cho những kết quả bề mặt. Giờ đây phải đối diện với cái dốt Ngà nhận ra mình mang một số ảo tưởng về bản thân _ gốc gác con nhà tỉnh thành, học sinh Gia Long vân vân... Sự thật này không chắc tổn thương đời sống nhưng rõ ràng nó tổn thương tự ái và lòng hãnh tiến của Ngà, khiến chuyện thi rớt học không qua được một môn nào đó thật khó nuốt. Nhưng Ngà có cách nào hơn là chấp nhận, bởi ăn gian để đủ điểm thì ý nghĩa gì việc học, nhất là việc học đó cần thiết cho tâm hồn của Ngà. Thôi được, cũng lại thôi được, thà học dở ít điểm nhưng ráng học cho xong mảnh bằng, cho xong một ước nguyện, cho xong một bổn phận đối với bản thân còn hơn vì tự ái buông xuôi. Cứ vậy, Ngà đi học đi làm và chẳng còn thi giờ đàn đúm. Con Ngàu không còn lôi kéo Ngà với những đêm hoang bên đàn rượu và thuốc lá. Anh Võ chìm mất giữa biển đời Bôn Sa.

Lênh Đênh - Lưu Na

Ngà vào lớp, ông thầy gốc Ấn độ cười cười. Ngà nộp bài viết rồi xuống cuối lớp chọn chỗ trong góc úp mặt xuống bàn thiu thiu ngủ chẳng nghe thầy giảng điều gì cả.

Hết giờ, Ngà đi ngang bàn giáo sư gật đầu chào. Thầy hỏi “*chắc hôm nay bài giảng không thích thú, tôi thấy cô cứ ngủ gật?*” “Em chỉ mệt thôi, thưa thầy.” Thầy đâu biết Ngà đã thức suốt đêm để làm cho xong một bài chỉ vài trang giấy, vì cái tật ham chơi đợi nước đến chân mới nhảy. Làm research dù nhỏ hay lớn thì khối lượng tài liệu phải tìm kiếm và sử dụng cũng đều gấp hơn vài mươi lần số trang phải viết. Việc tìm tài liệu, đọc tài liệu, rồi soạn lại để dùng trong bài viết rất tốn thời gian, khoan nói mình có biết muốn nói cái gì trong chủ đề đã đưa ra. Một lớp, rồi một lớp. Cái mệt mỗi cũng mệt mỗi lê theo mình! Ngà chỉ còn biết hoàn tất mỗi mùa 3 lớp, có khi chỉ 1 lớp nếu gặp môn khó. Từng lớp từng lớp, ráng hết sức để nếu không được điểm cao thì cũng đủ điểm vượt qua. Khi khả năng đậu xe song song với lề đường đã khá, Ngà cũng vừa xong chương trình học.

Ngày Ngà ra trường mặc tấm áo đen đội chiếc mũ vuông vớ chòm tua bỏ qua bên phải thì đã 40 tuổi. Ngà đứng bên vợ chồng em Châu, bên Má vừa qua Mỹ được vài năm, và hai người bạn, nơi một góc thật xa của sân trường. Nắng sáng trải êm trên thảm

Lên Đênh - Lưu Na

cổ mệnh mông, bên nổi mừng vui hân diện chợt thắm một nổi buồn cô quạnh. Ngà vẫn hằng biết mình là một loại người cô lẻ, nhưng tiền được một bước trên bậc thang hiểu biết cũng là xa một giò sông với những gì đang có quanh mình. Cuộc đời cũ còn đó nhưng mình không còn có thể trở lại, cuộc đời mới trước mặt biết có phong phú lên hơn hay sẽ càng thêm lạnh lẽo? Đường như càng biết càng ngại ngần, càng khôn càng thấy mình kém cỏi. Và Ngà vẫn chỉ là một người không cội rễ không một náu kéo buộc ràng ngoại trừ những vắn vương trong tâm tưởng. *Nắng bờ sông như màu trang vở cũ*, câu thơ Nguyễn Tất Nhiên đọc những ngày mới lớn như ủa sấm mắt Ngà.

Ngà nghĩ đến một cuộc đi. Đi tìm hình, tìm cái cô quạnh của đất trời bao la, vì chỉ ở những nơi hoang tịch mới thấy nổi cô đơn của mình được dung hòa.

Ngà theo đường 395 lên vùng Bishop. Tiếng là đi một mình, thực ra Ngà “đi hôi” theo đoàn săn ảnh của hội dưới Santa Ana. Đi hôi, cứ việc theo đoàn xe của họ, họ ghé đâu dừng đâu thì mình cũng trụ ở đó. Riêng việc ăn uống và phòng ốc phải tự lo, nhưng Bishop Lake đang mùa lạnh, dân cư ít nên việc kiếm chỗ trọ không khó. Chớp mắt, Ngà đã đứng bên hồ nước trong xanh phẳng như gương. Trời tháng 2 đầu tuyết đã tan nhưng đỉnh núi vẫn trắng xóa và nước trời vẫn lạnh như cát. Không một làn gió thoảng lay,

Lênh Đênh - Lưu Na

tiếng cười nói xôn xao của nhóm học viên sẵn ảnh như những viên sỏi vô hình rơi xuống hồ không một gợn sóng. Ở một góc nào đó, nước nhẹ nhẹ tuôn chảy mang theo những hoa bọt trắng lặn lơ đầy mặt. Đó có phải hình ảnh của Ngà?

Má rồi cũng đã gặp lại. Gia đình, thì cũng vẫn còn đây. Nhưng Ngà càng thêm cô lẻ, bởi mười mấy năm cách biệt sông đã thêm vạn nhánh đời. Ngà không còn có thể là Ngà xưa cũ nghĩ theo cách Má nghĩ làm theo cách Má làm. Ngà không còn có thể an tâm với văn hóa cội nguồn bởi nó lục đục với những gì Ngà đã thâm tóm vào lòng sau bấy nhiêu năm sống một mình nơi xứ lạ. Dấu tình thương của Má rộng như cái hồ này, thì khoảng cách của hai tâm hồn cũng chắc như lớp tuyết không tan trên đầu núi, cũng lạnh như sương quanh năm bao phủ mặt hồ. Cái ao ước tưởng như phải đổi hết cả một đời để được gặp lại Má, tìm lại được mái gia đình, bỗng phút chốc như từng sợi tuyết rơi bay bay trong giá lạnh. Ngà nhận ra bây giờ mới thực sự tuyệt lối về. Không tên không tuổi, nỗi buồn như những tảng đá nằm lặng dưới mặt nước, kiên gan chẳng đổi dời và có lẽ không còn có thể đổi dời. Ngà đứng lâu, rất lâu, chẳng bắt được bức hình nào. Khi đoàn sẵn ảnh thu dọn, Ngà cũng theo họ ra xe của mình và rồi suốt mấy ngày lẻo đẻo đi với họ Ngà cũng vẫn chỉ cảm máy ảnh làm vì. Lên núi xuống biển, người ta đi đâu cho thanh thỏa nỗi hoang mang?

Lênh Đênh - Lưu Na

Nhà thờ Dòng Chúa Cứu Thế chỉ là một nhà thờ nhỏ, các buổi lễ không nhiều giáo dân vì phần nhiều họ đi lễ ở nhà thờ của giáo phận. Phía sau nhà thờ là một dãy phòng ốc dành cho quý cha đã về hưu cư trú. Mấy năm trước Ngà thường theo ca đoàn đến đây thâu ba bốn bài hát mỗi tháng dành cho chương trình truyền hình Đức Mẹ Hằng Cứu Giúp, nhưng nay công việc ấy đã chấm dứt, chỉ còn thỉnh thoảng mới đến hát lễ nhân một dịp gì đó. Dịp này là lễ tạ ơn của quý sơ cho công việc bác ái ở Việt Nam.

Ban thánh ca ngồi bên trái của cung thánh, nhìn xuống thấy chỉ độ 60 người xem lễ, mà có hết hai phần là quý sơ và gia đình. Tuy vậy, niềm thành kính tri ơn tỏa ra trên từng khuôn mặt hiền hòa đơn sơ. Cha chủ lễ còn rất trẻ đang hăng say với một bài giảng. Cha nói tiếng Việt, nhưng là tiếng Việt của những đứa trẻ lớn lên nơi xứ này, âm giọng có phần ngọng nghịu rất dễ thương. Đứng bên cạnh cha là một cha cao nhòng đen thui, có lẽ ở Việt Nam sang? Ngà không biết sao mình bị thu hút bởi nét mặt đen đúa nhưng thanh tú ấy. Miệng cha luôn có một nụ cười an hòa. Ngà nghĩ mặt Cha đẹp như nét mặt Chúa Jésus. Có lúc Ngà thấy như Cha đang nhìn mình cười chúm chím. Ngà hoa mắt hay vì cái nhìn chòng chọc của Ngà đã làm cha phải chú ý? Ca

Lên Đênh - Lưu Na

trưởng đã phát tay, cả bọn đứng lên chăm chú vào câu hát.

Khi hiệp lễ có phần đọc lời nguyện bằng Anh ngữ, và ông Cha đen thui đẹp như Chúa Jésus của Ngà đã nói một tràng không vấp vấp. Ủa, Ngà thầm ngạc nhiên thú vị cái điều Cha ở Mỹ nói tiếng Việt và Cha ở Việt Nam giỏi tiếng Mỹ. Đi lễ không chú tâm hiệp lễ mà cứ nghĩ bâng nhằng, Ngà tự mắng mình, may chưa hát sai nhịp sai lời. Lễ tan, một sơ đại diện lên nói lời cảm tạ và còn tặng cho mỗi ca viên một món quà nho nhỏ làm vui sau khi đã ân cần mời mọi người ra ngoài dùng bữa. Ngà cất sách nhạc vào giỏ chuẩn bị đi thay bộ áo dài cho đỡ vướng, chung quanh những ca viên khác đang lao xao hỏi thăm Cha Việt Nam.

_Tôi là cha Bách ở Missouri.

Ngà lóng cọng đánh rơi giỏ. Bách, Bách đây mà, sao mãi Ngà chẳng nhận ra? Ngà lật bật bước tới hỏi:

_Cha có nhận ra ai đây không?

_À, tôi thấy rất quen nhưng thật không nhớ tên. Vẫn nụ cười hiền nhiên an hòa, giọng nửa Trung nửa Nam. Đúng là Bách không còn có thể lầm lẫn. Ngà kiễng chân nói nhỏ vào tai Cha,

_Ngà!!!

_À, phải rồi, không kịp nhớ ra. Vẫn cười cười.

Hèn nào Cha nói tiếng Mỹ giỏi. Hèn nào Ngà cứ bị dính mắt vào khuôn mặt ấy. Ngà vào phòng vệ sinh loay hoay với bộ quần áo dài mãi không cởi ra được phải nhờ một bạn giúp. Khi Ngà ra ngoài sân, Cha Bách cũng đã thay một bộ vest đen với cổ trắng có hũu của linh mục. Linh mục _ Bách, Bách... Ngà đứng bên cạnh không biết nói từ chỗ nào cho khoảng cách mấy mươi năm, cho khoảng cách đạo đời như hai bờ vực.

_Ngà vẫn ở chỗ cũ?

_Dạ không, nay Ngà đã dời xuống Westminster, chắc Bách không biết đâu.

_Cũng biết chứ, mình có bà chị ở vùng Brookhust.

_Ngà đã quen cách cũ mà xưng gọi nhau bằng tên, nhưng nay Bách đã là Cha, xin đừng giận Ngà.

_Không sao, cứ xưng gọi như thông thường cũng được.

Bách di di mũi giày trên nền xi măng, Ngà nghĩ ra Bách đã nhận ra Ngà từ trước. Ngà ngược nhìn

Lên Đênh - Lưu Na

Bách, như đoán được câu Ngà sẽ hỏi, Bách thủng thỉnh nói,

_Hồi trước cũng đi nơi này nơi kia, tìm kiếm, nhưng khi đã... từ lúc tìm được... thì thấy rất thanh thản bình an...

Nỗi bồi hồi làm cho Ngà không nghe được trọn câu nói, nhưng Ngà hiểu, Ngà nghĩ mình hiểu, rằng sau nhiều năm tháng tìm kiếm Ngà, tìm kiếm một tâm hồn, giờ đây Bách đã tìm được niềm ủi an nơi Chúa. Là định mệnh đã an bài. Có thật không Bách?

Ngà từ già Bách ra về, quên cả một lời chúc lành cho ngày mai. Hai bên không hỏi nhau số phone địa chỉ hay hẹn một lời liên lạc. Hiển nhiên định mệnh đã an bài. Có thật là định mệnh, để Ngà gặp lại Bách trong bộ áo chùng?

Ngày ấy Bách là một thanh niên hiền lành trong sáng. Bách phụ trách một đội thiếu nhi thánh thể, mỗi lần lên đồi tôn giáo Ngà thường thấy các em quần quít bên Bách chơi một trò chơi, học một bài giáo lý. Bách rất đơn sơ và hơi có vẻ rụt rè mỗi khi gặp Ngà nơi lớp Anh Văn dưới hội trường. Thỉnh thoảng lỡ một buổi học, Bách thường ghé qua lều của Ngà hỏi mượn bài. Ngà chẳng bao giờ nhìn Bách hai lần, trong mắt Ngà Bách là một thanh niên dễ thương nhưng chỉ có vậy.

Lênh Đênh - Lưu Na

Cho đến đêm cuối rời đảo. Hùng rủ lên chỗ của Thanh dự tiệc nhậu từ giã nhưng Ngà nài có phải thu xếp hành lý để ở nhà. Lều bên của gia đình cũng trống vắng, mọi người ai cũng có một bữa tiệc giã từ, ngay cả mợ cũng theo bố đi chào bè bạn. Còn một mình Ngà lại thấy thoải mái, bởi lòng Ngà ngổn ngang về một ngày mai mơ hồ. Có ai bình tĩnh trước bước đường bất định? Ngà ra sau rửa mặt mũi tay chân.

_Ngà ơi...

Nghe tiếng gọi, Ngà lật đật chạy ra trước hai tay vẫn còn níu hai ống quần nước nhiều dòng theo ống chân và tóc mai còn dán sát vào má. Bách bước vào trong tay cầm lá thư miệng nói tiếp, _tính nhờ Ngà... Nhưng rồi Bách im bật. Ngà không cần nghe hết cũng biết nghĩa vụ mặc nhiên của người sắp rời đảo, nhưng Bách chỉ im lặng về sững sờ. Trắng hắt xéo qua khung cửa chéo một vạt lên nét mặt đen đúa của Bách rồi chìm rót vào đáy mắt, từ đó dội ra một ánh xám bạc hoang liêu dừng trên mặt Ngà. Như mê muội, Bách bước tới hay tai nâng mặt Ngà lên cúi sát xuống. Ngà bất động trong nỗi ngạc nhiên như bị thôi miên. Bách đặt môi lên miệng Ngà, cánh môi nhẹ nhàng hướn dải vờn quanh vành môi của Ngà rồi nhẹ nhàng đẩy bật hai hàm răng. Bách hôn Ngà thấm thiết như đam mê, một nỗi đam mê cuồng lạnh, tay đỡ lưng Ngà xuống tám phản gỗ. Là ánh

Lênh Đênh - Lưu Na

trắng hay là nỗi sững sờ của Bách đã thôi miên, Ngà thấy mình bình thản tiếp nhận Bách như tiếp nhận một điều hiển nhiên của sự sống, như tiếp nhận một nguồn suối bình an vào cơ thể mỏng manh. Bách không vỗ vập nhưng nổi thúc bách như không thể cản dừng, như nước lũ đã tới ghềnh phải đổ xuống. Nỗi đam mê như bao bọc Ngà rồi thâm nhập vào tận cùng xương tủy.

_Ngà, Ngà... Bách đã dừng chuyển động, một giọt nước mắt long lanh nơi khóe. Bách úp mặt vào tóc Ngà, tấm thân hơi run. Bách khẽ nhấc mặt lên nói một điều gì đó, nhưng tâm trí Ngà còn vẩn vương với hai vành môi bật răng của mình, cơ thể Ngà còn buốt với một giao tiếp không cuồng nộ nhưng đủ bầm dập. Bách, chúng ta là hai kẻ lạ, lạ hơn cả ánh trăng, điều gì đã xảy ra cho hai đứa? Ngà nằm im với da thịt láng láng, đầu óc băng lạnh mòm mẫm trên thân thể mình nhớ lại từng chỗ đã xúc chạm. Bách, tiếng gọi mơ hồ như con người của Bách, nhưng cảm giác trên thịt da vẫn như đang rung động dù hai thân xác đã rời nhau. Bách đã bước vào đời Ngà bất ngờ hơn cả một giấc mơ.

Tiếng loa chột vang lời chào kết thúc buổi phát thanh trong ngày. Bách đứng lên rồi rã ngắn ngo như kẻ bị ma ám. Ngà thấy mình đã có quần áo trên người dưới lớp chăn mỏng. Rồi Bách vuốt má Ngà

Lênh Đênh - Lưu Na

khẽ lời từ già. Nhưng Bách đứng mãi nơi khung cửa lều cho đến khi nghe tiếng người lao xao cuối dốc.

Buổi sáng Ngà rời đảo, Bách len giữa đám đông nắm chặt bàn tay Ngà, đưa vào tay kia hai lá thư, ánh mắt đau đớn bắt lức.

Nhớ liên lạc? Bách nói như khẩn cầu. Đám đông lức đục lao xao không ai để ý đến Ngà, và Ngà đã quay bước như mộng du không biết mình đã nhận được gì để lại gì nơi đảo vắng.

Những ngày mới định cư, khi ổn định Ngà đã nói liên lạc với Bách. Nhưng Bách qua một giấc mơ vẫn là Bách xa lạ, là Bách mà Ngà không nhìn hai lần. Ngà thương cái kỷ niệm đầu đời của mình nhưng Bách không kịp là người Ngà mong tưởng. Khi Ngà gặp lại Bách dường chỉ có sự ngượng ngùng – ngượng vì nỗi hai kẻ xa lạ đã có một lần chạm sát vào nhau. Bước chân bên cạnh Bách tựa như hai người đi hai bên bờ vực. Giả Ngà gặp Bách trẻ hơn biết đâu đã có thể cùng Bách nắm tay nhau đi dưới hàng cây trong thỉnh lặng. Biết đâu Ngà đã có thể cùng Bách đứng bên hồ im nghe tiếng thời gian. Nhưng biết Bách có lớn kịp cùng Ngà trên dốc đời, có là chỗ cho Ngà tựa lưng, có là nơi cho Ngà chôn dấu tâm hồn. Cuộc sống như sóng dồn, đẩy tám thuyền bé ngày một xa khơi qua muôn khúc quanh qua ngàn dòng nước. Ngà và Bách đã dạt khỏi nhau

Lênh Đênh - Lưu Na

như một giấc mơ tỉnh dậy là quên hết. Mọi sự đều có thể và đều không có thể, trắng còn mãi với thời gian nhưng làm sao để có lại một lần cái màu xám bạc hoang liêu. Gặp lại Bách như gặp lại một mảnh đời thất lạc. Gặp lại Bách như tìm thấy bóng mình của thuở đầu đời. Gặp lại Bách như đã đi hết một vòng của cuộc sống. Ngà nhận ra mình vẫn nhớ bờ môi ấy. Ngà nhận ra mình vẫn nhớ hơi ấm của bàn tay xưa.

Vành môi cũ nay ban lời Chúa. Bàn tay xưa nay mở ra phúc âm. *Ta là khởi đầu và cũng là kết thúc*. Hết một vòng đời Bách rồi đã đến thiên đường, chỉ còn Ngà đứng trên kỷ niệm xưa nhìn lại tháng năm, thấy quãng đời đã qua chỉ là vết đau dài.

**Nguyễn Đình Toàn, Hoa Trên Muôn Cây.*

Lên Đênh - Lưu Na

Lưu Na

Lênh Đênh - Lưu Na

Lênh Đênh

Truyện của Lưu Na.

Tủ Sách T.Vấn & Bạn Hữu

Ấn bản điện tử

2016

©Tác Giả giữ bản quyền

©T.Vấn 2016

